

národní
úložiště
šedé
literatury

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2010

Český statistický úřad
2011

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-204098>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 07.07.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

VÍCETÉMATICKÉ INFORMACE

Ročník 2011

Souhrnná data – Regiony, města, obce

Ústí nad Labem, srpen 2011

Kód publikace: 421364-11

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2010

Zpracoval:

Vedoucí oddělení:

Informační služby:

Kontaktní zaměstnanec:

ČSÚ, oddělení regionálních analýz a informačních služeb Ústí nad Labem

Ing. Monika Raušerová

tel.: +420 472706121, e-mail: infoservisul@czso.cz

Ing. Monika Raušerová

OBSAH

Úvod.....	3
Souhrn hlavních poznatků	3
1. Demografický vývoj.....	5
2. Sociální vývoj.....	12
3. Ekonomický vývoj	25
4. Životní prostředí.....	37
5. Mezikrajské srovnání	44
Tabulková příloha	51
1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů.....	52
2. Vybrané ukazatele za Ústecký kraj	56
3. Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje	63

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2010“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Zkratka „p.b.“ vyjadřuje údaj v procentních bodech.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2011., zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

ÚVOD

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Ústeckého kraje v roce 2010, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2005). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili postihnout dopady ekonomické recese v našem kraji a posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2010. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2009. Navíc v oblasti makroekonomiky (hrubý domácí produkt, hrubá přidaná hodnota, tvorba hrubého fixního kapitálu a navazující ukazatele) probíhá v současnosti rozsáhlá revize dat v celé časové řadě od roku 1995, a to jak na celostátní úrovni, tak na úrovni regionální. Její výsledky na regionální úrovni budou zveřejněny koncem měsíce listopadu letošního roku.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky, jednotně bylo připraveno mezikrajské srovnání. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích.

Nejnovější údaje za vybrané ukazatele o Ústeckém kraji naleznete také na webových stránkách ČSÚ Ústeckého kraje v sekci [Nejnovější údaje](#).

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- Počet obyvatel Ústeckého kraje se prakticky nezměnil, vyšší počet narozených než zemřelých nepokryl záporný dopad převisu vystěhovalých z kraje nad přistěhovalými do kraje, kterých ubylo především ze zahraničí.
- Porodnost v Ústeckém kraji i přes klesající tendenci stále zůstává na relativně vysoké úrovni (převážně v důsledku vlivu věkové struktury populace), úmrtnost i přes mírný nárůst zůstává nižší než porodnost
  - počet narozených mimo manželství stále přibývá – již více než 54 %
  - nepříznivý vývoj kojenecké i novorozenecké úmrtnosti
  - zvyšování věku žen při porodu dítěte, odkládání mateřství
  - pokles úhrnné plodnosti v návaznosti na pokles počtu narozených dětí
- I přes stagnaci potratovosti stále nejhorší krajské hodnoty
- Naděje dožití se zvyšuje rychleji u mužů
- Nejčastější příčiny úmrtí se nemění – zůstávají jimi selhání oběhové soustavy a novotvary
- Klesající sňatečnost provází rovněž nižší rozvodovost
- Příznivá věková skladba obyvatelstva, nízký průměrný věk v kraji

Sociální vývoj

- V kategorii pracovní síly poklesl počet zaměstnaných při současném nárůstu nezaměstnaných, zároveň vzrostl i počet obyvatel starších 15 let, tedy potencionální zdroj pracovní síly
- U počtu ekonomicky neaktivních se zvyšuje podíl studentů, podíl důchodců meziročně mírně klesl
- Zaměstnanost v zemědělství beze změn, ve službách vzrostla
- Míra zaměstnanosti osob ve věku mezi 20 a 64 lety pod celorepublikovou úroveň a s klesající tendencí
- Míra ekonomické aktivity téměř beze změn, výraznější nárůst u žen
- Trh práce stále ovlivněný nepříznivou hospodářskou situací
  - obecná míra nezaměstnanosti trvale rostla
  - kolísání počtu evidovaných uchazečů o práci (MPSV)
  - pozvolný nárůst volných pracovních míst

- okresy kraje trvale mezi nejhůře postiženými nezaměstnaností
- Zaměstnaní cizinci spoléhají spíše na živnostenská oprávnění
- Prohloubení rozdílu mezi průměrným výdělkem mužů a žen
- Rychlejší nárůst příjemců předčasných důchodů
- Nárůst dětí v předškolních zařízeních předznamenává budoucí růst jejich počtu ve vyšších typech škol
- Trvale vysoká kriminalita, objasněnost klesá
- Pokles dopravní nehodovosti provázený nižším počtem usmrcených

Ekonomický vývoj

- V Ústeckém kraje dochází v roce 2009, stejně jako ve většině krajů, ke zpomalení růstu HDP a k poklesu tvorby hrubého fixního kapitálu.
- Vývoz z Ústeckého kraje se v roce 2010 zvýšil o 16,7. Ve zbožové struktuře si drží nejsilnější postavení stroje a dopravní prostředky (29,1 % na celkovém objemu vývozu kraje). V teritoriální struktuře trvá převažující zastoupení vývozu do států Evropské unie (88,8 %), vývoz do Německa dosahoval 41,2 % z celkového vývozu kraje.
- Zemědělská produkce na hektar zemědělské půdy je nejnižší za posledních 5 let. Meziročně poklesla o více než pětinu a na jejím poklesu se podílela jak podprůměrná sklizeň, tak i snížení živočišné produkce
- V průmyslu dochází v roce 2010 k oživení, které se projevilo v nárůstu tržeb, který byl o 8,2 p.b. vyšší než v ČR, rovněž zvýšení produktivity práce v kraji bylo nad celorepublikovou úroveň.
- Základní stavební výroba se v podnicích se sídlem v kraji (s 50 a více zaměstnanci) snížila o 16,2 %, ke snížení došlo ještě v dalších 9 regionech republiky. Pokles byl doprovázen snížením počtu zaměstnanců o 7,8 %, což se projevilo v relativním zvýšení průměrné mzdy (+0,4 %). Pokračuje pokles počtu nově zahájených bytů, zejména v důsledku výpadku výstavby bytových domů.

Životní prostředí

- Výměra orné půdy má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Pokračuje růst počtu ekologických zemědělců i podíl ekologicky obhospodařované půdy zejména v oblastech s intenzivnějším využíváním zemědělsky méně vhodných ploch (např. podhorských oblastí).
- Dlouhodobě klesá specifické množství vody fakturované domácnostem.
- Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji se v posledních třech letech ustálil stejně jako podíl napojených obydlí na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod.
- Meziročně se zvýšil podíl čištěných odpadních vod.
- Ústecký kraj je největším znečišťovatelem (REZZO 1-4) měrných emisí SO₂ mezi kraji, průměr ČR převyšuje více než 5krát. Z hlediska emisí NO_x překračuje dlouhodobě více než 3,5krát celorepublikový průměr, mezi kraji zaujímá po Hl. m. Praze druhou nejhorší pozici.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (335 kg za rok) dlouhodobě převyšuje celorepublikový průměr a v mezikrajském srovnání je třetí nejvyšší.
- Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji meziročně kleslo a je dlouhodobě podprůměrné.

1. Demografický vývoj

Trvale vysoký podíl městského obyvatelstva

Ústecký kraj se již od roku 1998 skládá z **354 obcí**, z toho téměř třetina (105 obcí) připadá na okres Litoměřice. Počet obcí se statutem města (58 obcí) se v posledních třech letech nezměnil, avšak proti roku 2005 je to o 12 měst více. **Podíl městského obyvatelstva** se pohybuje v posledních letech kolem 80 %, proti roku 2005 byl v roce 2010 vyšší o osm desetín procentního bodu. Neuvažujeme-li Prahu, kde je tento podíl logicky 100 %, je tento podíl v Ústeckém kraji stejně jako v kraji Karlovarském trvale nejvyšší mezi ostatními kraji. Je to dáno podobným vývojem obou těchto území, zasažených těžbou nerostných surovin a následným rozvojem především těžkého průmyslu, což s sebou především v Podkrusnohoří neslo likvidaci malých sídel (obcí) a výstavbu velkých aglomerací (měst). Hustotou obyvatelstva 156,7 osob na km² převyšuje republikový údaj o 23 osob.

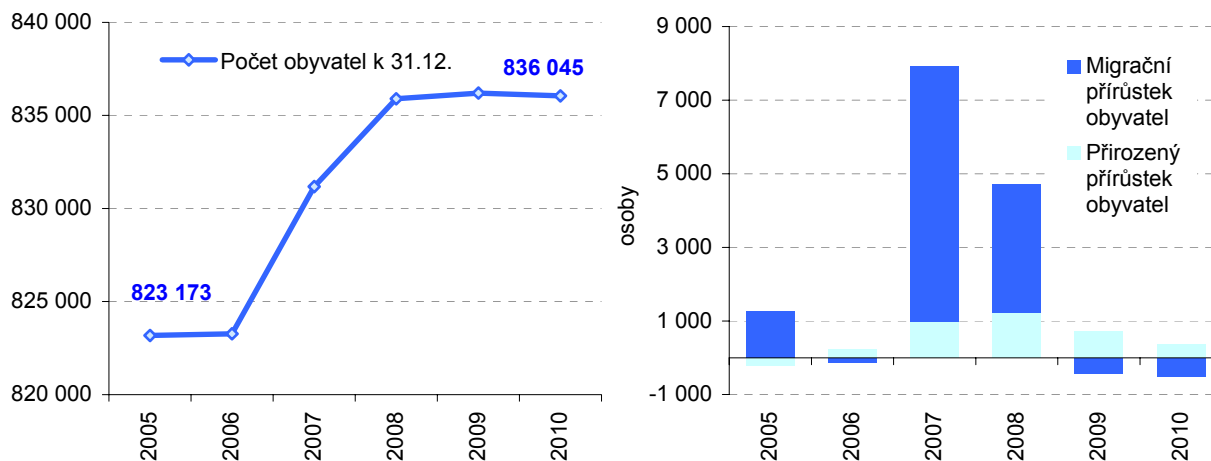
Počet obyvatel se meziročně prakticky nezměnil,...

Počet obyvatel ke konci roku 2010 v Ústeckém kraji činil **836 045 osob** a po několika letech růstu nepatrně meziročně poklesl (- 153 osob). Ve srovnání s rokem 2005 však vzrostl počet obyvatel Ústeckého kraje o téměř 13 tisíc osob, především díky vysoké zahraniční migraci v letech 2007¹ a 2008. Již v roce 2009 vliv stěhování ze zahraničí radikálně klesl a celková bilance obyvatelstva se tak v roce 2010 dostala mírně do záporné hodnoty (- 0,2 ‰)

kladný přirozený přírůstek...

Výsledný **celkový úbytek** obyvatel proti roku 2009 byl v roce 2010 zmírněn kladným **přirozeným přírůstkem**, který však nedokázal převýšit ztrátu způsobenou migrací. Ve vývoji ukazatele přirozené měny je patrné (viz následující graf) postupné snižování jeho kladných hodnot, tak jak odeznívá zvýšená porodnost (odrodily silné ročníky žen narozené v 70. letech) a potvrzuje se tak, že zvýšená porodnost měla svůj vrchol již v roce 2008.

Graf 1.1 Počet obyvatel, přirozený a migrační přírůstek v Ústeckém kraji

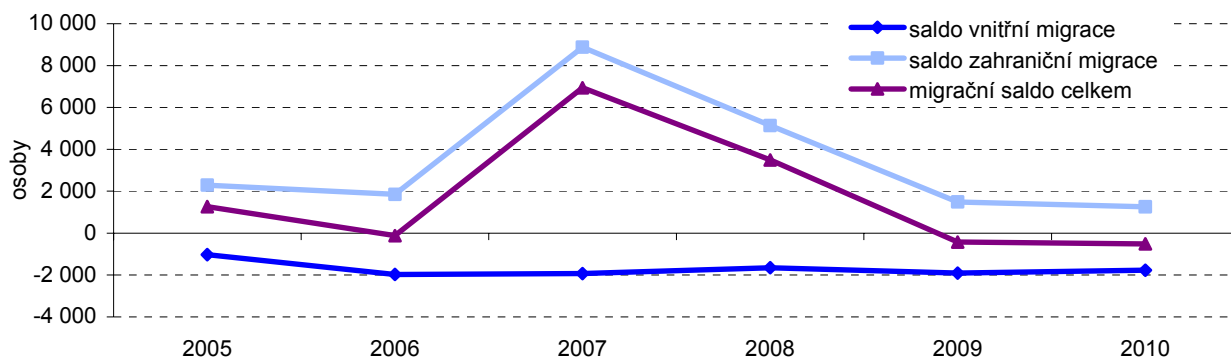

....převýšilo záporné migrační saldo.

V roce 2010 byly ve srovnání s rokem 2009 vykázány jak nižší počty přistěhovalých (- 4,6 %), tak i vystěhovalých (- 3,2 %), avšak vzhledem ke skutečnosti, že počet přistěhovalých klesal rychlejším tempem, tak se meziročně prohloubilo **záporné saldo migrace**. Na rozdíl od roku 2009 tento vývoj měl v roce 2010 za následek již zmíněný mírný celkový úbytek obyvatelstva Ústeckého kraje. Ve skladbě migrace došlo k zásadní změně hlavně u zahraniční migrace, konkrétně k **poklesu přistěhovalých z ciziny** (meziročně - 12,3 %), pravděpodobně v souvislosti se zhoršující se ekonomickou situací a negativními dopady na trh práce.

¹ Do údajů o celkové migraci za rok 2007 byly promítnuty zpřesněné údaje o migraci cizinců

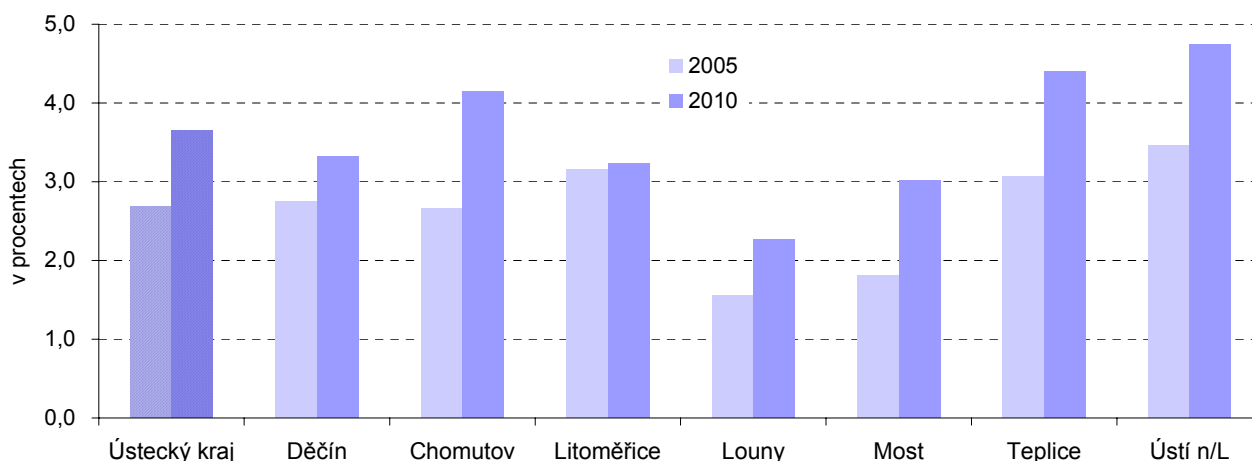
Graf 1.2 Stěhování v Ústeckém kraji

Podíl cizinců pod celorepublikovou hodnotou.

Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatelstva činil v roce 2010 v Ústeckém kraji 3,7 % a byl tak již druhý rok za sebou zhruba o 0,3 p.b. nižší než celorepublikový podíl. Podle údajů za rok 2009 v Ústeckém kraji mírně převažovali podle **druhu pobytu** cizinci s trvalým pobytem (51,3%) nad cizinci s vízem nad 90 dní (48,7 %). Podle **státního občanství** byli v roce 2009 v kraji nejčastěji zastoupeni cizinci se státním občanstvím Vietnamu (25,3 %) a Ukrajiny (25,0 %), dále zde bylo hlášeno 14 % Slováků a příslušníci dalších cizích států již nedosahovali podílu 10%.

Graf 1.3 Podíl cizinců (bez azylantů) na celkovém počtu obyvatel v Ústeckém kraji a jeho okresech (v %)

Klesající tendence porodnosti...

Počet **9 275 dětí** narozených v roce 2010 v kraji představuje porodnost ve výši 11,1 ‰ a potvrzuje klesající tendenci porodnosti v posledních třech letech. Právě hodnota roku 2008 (12,0 ‰) zůstane asi na mnoho let nejvyšší porodností v kraji, neboť již odrodily silné ročníky žen, narozených na počátku 70. let, tedy ve věku nejvyšší plodnosti. Více jak 45,0 % živě narozených v roce 2010 bylo v pořadí prvním dítětem matky, meziročně se však podíl prvních a druhých dětí snížil, naopak mírně vzrostl podíl dětí narozených ženě jako 3. v pořadí.

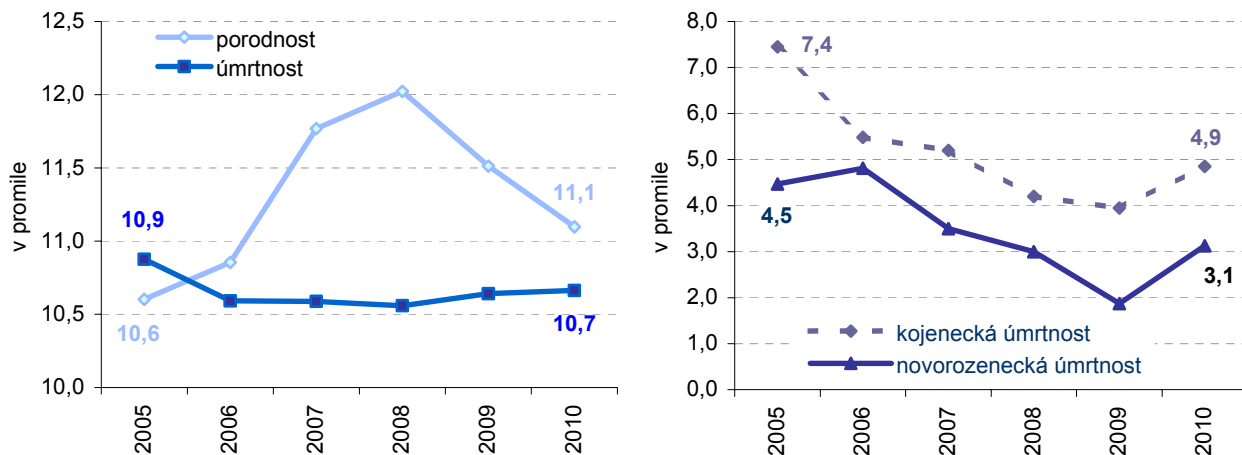
...provázená mírným nárůstem úmrtnosti

Úmrtnost, vyjádřená obecnou mírou úmrtnosti, tedy počtem zemřelých na 1 000 obyvatel, v roce 2010 mírně vzrostla a činila 10,7 ‰. Přerušila se tak po čtyřech letech stagnace hodnot tohoto ukazatele. V roce 2010 **zemřelo** v Ústeckém kraji **8 912 obyvatel**, výrazný rozdíl lze vysledovat podle věku u obou pohlaví. Zatímco v produktivním věku zemřelo 37,5 % všech zemřelých mužů, u žen to bylo o více jak polovinu méně (17,6 %).

**Nárůst
novorozenecké i
kojenecké úmrtnosti**

Nepříznivým směrem se v roce 2010 v Ústeckém kraji otočil vývoj úmrtnosti v nízkém věku. Meziročně vzrostla jak novorozenecká úmrtnost (z 1,9 ‰ na 3,1 ‰), tak i kojenecká úmrtnost (z 3,9 ‰ na 4,9 ‰). Obě tyto míry úmrtnosti v kraji se tak opět více vzdálily hodnotám celorepublikového průměru (novorozenecká úmrtnost 1,7 ‰, kojenecká úmrtnost 2,7 ‰).

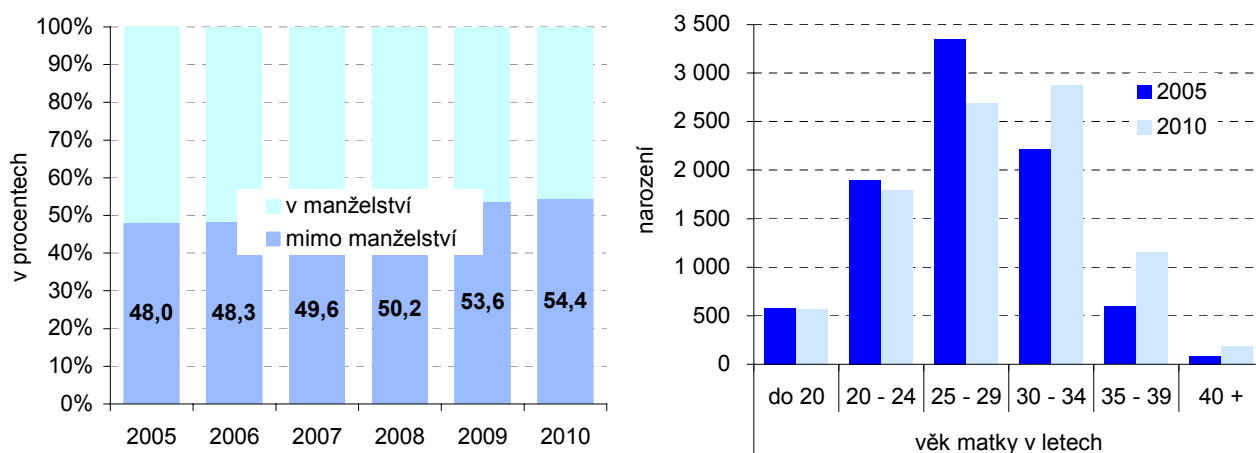
Graf 1.4 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Ústeckém kraji (v ‰)

**Stále více dětí se
rodí mimo
manželství...**

I přes meziroční pokles počtu narozených dětí pokračoval v roce 2010 v Ústeckém kraji nárůst počtu dětí narozených mimo manželství, tedy neprovdaným ženám. Snižující se podíl dětí narozených v manželství lze na území kraje pozorovat již více než dvacet let. V posledních třech letech podíl dětí narozených mimo manželství již přesahuje polovinu všech porodů. V porovnání s republikovým údajem jsou podíly dětí narozených mimo manželství v Ústeckém kraji výrazně vyšší (+ 14,1 p.b.) a spolu s Karlovarským krajem (58,5 %) se jedná o nejvyšší podíly mezi kraji.

Graf 1.5 Podíl narozených mimo manželství (v %) a narození dle věku matky v Ústeckém kraji

**...stále více žen
odkládá porod na
pozdější věk.**

Přibližně čtvrtina žen porodila v roce 2010 ve věku do 25 let, v posledních letech se postupně posunuje věk ženy při porodu až k hranici 30 let, případně až za ni (viz graf výše). Odklad mateřství na pozdější dobu a tím i rostoucí průměrný věk rodiček v souvislosti se společenskými změnami, odstartovanými již ke konci minulého století (nové možnosti studia, cestování, budování kariéry) mohou v posledních letech doplňovat i ekonomické obavy ze zajištění rodiny. Při podrobnějším porovnání věku matky při porodu dle věkových skupin za roky 2005 a 2010 se i v Ústeckém kraji potvrzuje skutečnost posunutí mateřství nejen z nejmladších věkových skupin,

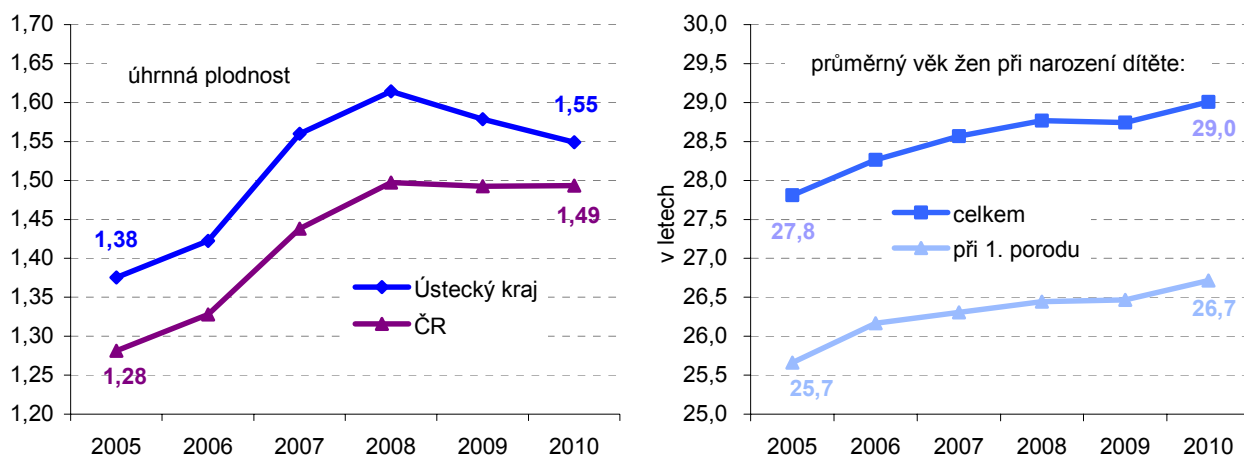
ale také z věkové skupiny 20-24 let do následujících pětiletých věkových kategorií. Rození dětí se tak oproti dřívějšímu rovnoměrněji rozložilo mezi 20. až 35. rok věku ženy.

Úhrnná plodnost se snížila.

Zvyšování počtu narozených dětí do roku 2008 se v Ústeckém kraji odrazilo i v nárůstu **úhrnné plodnosti**, což je průměrný počet živě narozených dětí připadajících na jednu ženu ve věku 15-49 let. Poslední dva roky v souladu s poklesem počtu narozených dětí klesala i hodnota úhrnné plodnosti (viz graf). Srovnání s republikovou plodností je pro Ústecký kraj příznivé vzhledem k celkově mladší věkové struktuře obyvatelstva kraje, tedy i žen.

V souladu s celorepublikovou tendencí se v kraji projevuje změna v rozložení plodnosti podle věku ve směru přesouvání maxima plodnosti do vyššího věku a zároveň jejího rozšiřování do širšího věkového intervalu. To se projevuje v růstu průměrného věku žen při narození dítěte, zejména pokud jde o věk při prvním porodu, tedy při začátku jejich reprodukce. Za posledních šest let se tento věk zvýšil o více než jeden rok.

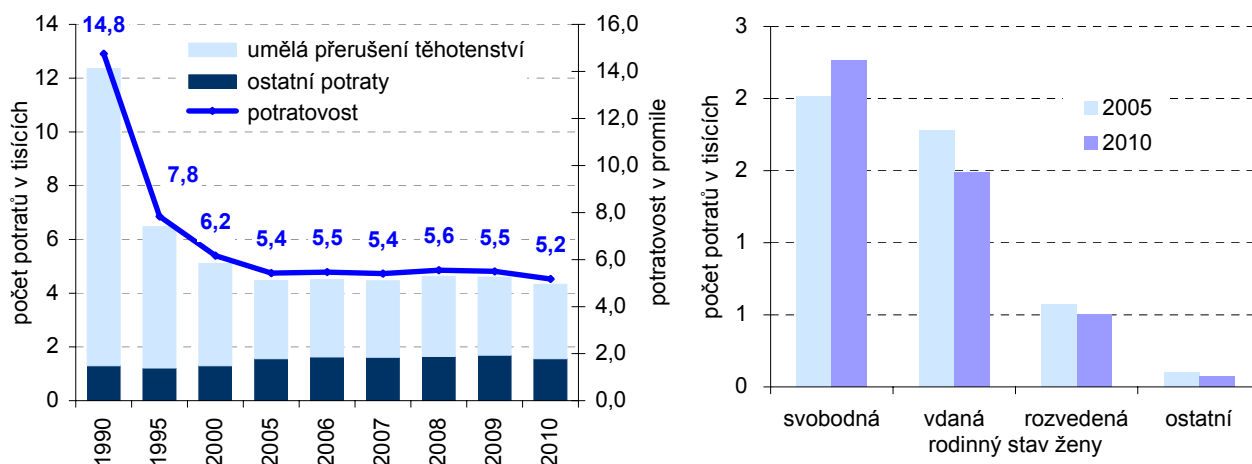
Graf 1.6 Úhrnná plodnost, průměrný věk žen při narození dítěte celkem a při narození prvního dítěte v Ústeckém kraji

Potratovost stagnuje, stále nejhorší hodnoty

Stabilní situaci je možno zaznamenat již několik let, zhruba od roku 2005, u **potratovosti**. Zejména v důsledku rozšíření užívání moderních antikoncepčních prostředků klesaly roční počty interrupcí, což je nejnázorněji vidět při dlouhodobějším zpětném pohledu (viz graf). I tak je však Ústecký kraj v **počtu potratů na 1 000 obyvatel** (5,2 %) dlouhodobě na předním místě mezi kraji a i v roce 2010 byla tato hodnota nad úroveň celorepublikového údaje (3,7 %). Přibližně dvě třetiny potratů pak připadaly na **umělá přerušení těhotenství**. Příznivý vývoj zaznamenal Ústecký kraj ukazatel počtu potratů na 100 narozených (tj. **potratový index**), od roku 2007 se jeho hodnota drží pod 50 procenty a v kraji tak již připadal na méně než dva narozené jeden potrat. Před dvaceti lety to však bylo ještě více než 100 procent a pozitivní vliv na postupné snižování mělo především rozšíření různých antikoncepčních opatření. **Počet ostatních potratů** (vč. samovolných) však zůstává přibližně na úrovni minulých let, zde se může projevovat vliv vyššího věku matek a tedy nebezpečí častějších komplikací spojených s těhotenstvím. Situaci podle rodinného stavu matky znázorňuje následující graf.

Graf 1.7 Počet potratů a potratovost (v %), počet potratů dle rodinného stavu ženy v Ústeckém kraji

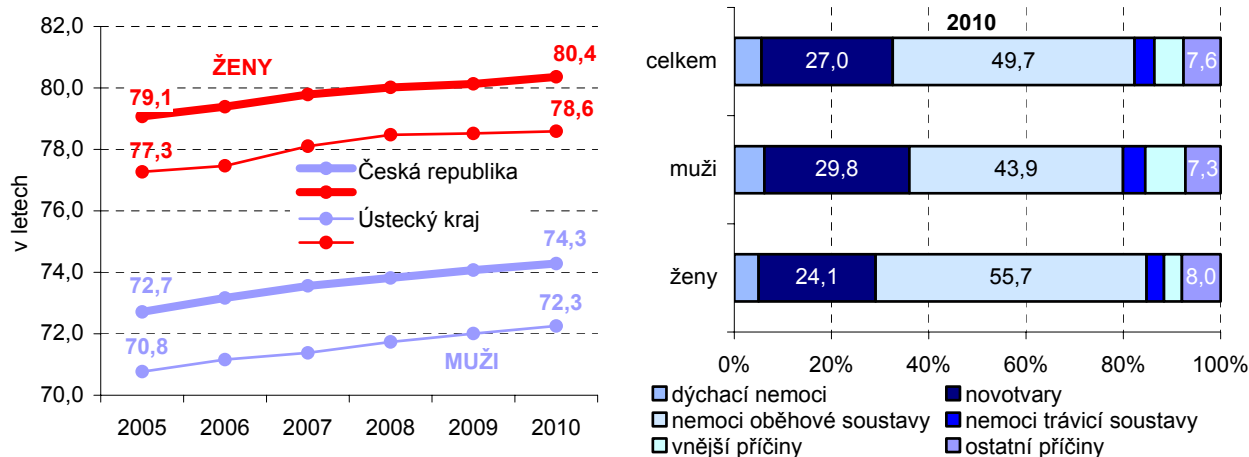

Naděje dožití roste rychleji u mužů než u žen, nejčastější příčinou úmrtí zůstává selhání oběhové soustavy.

V letech 2005 až 2010 došlo ke zvýšení naděje dožití při narození jak u mužů, tak i u žen, u mužů dokonce rychleji než u žen, a to jak na krajské, tak i celorepublikové úrovni.

Zhruba polovinu všech úmrtí stále tvoří úmrtí na nemoci oběhového systému, kdy na tyto nemoci umírají častěji ženy. Přibližně třetinu těchto příčin úmrtí tvoří v posledních letech ostatní formy ischemické choroby srdeční. Zemřelí na novotvary představují více než čtvrtinu všech úmrtí, kdy nejčastější příčinou je zhoubný novotvar průdušek a plic. Třetí nejčastější skupinou příčin smrti jsou vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti, kam patří především poranění, dopravní nehody, otravy a také sebevraždy, jejichž podíl tvoří přibližně 1,5 % ze všech zemřelých. Na sebevraždách se dlouhodobě podílejí z velké části muži, a to přibližně 80 %.

Graf 1.8 Střední délka života novorozence (v letech) a zemřelí podle příčin smrti v Ústeckém kraji (v %)

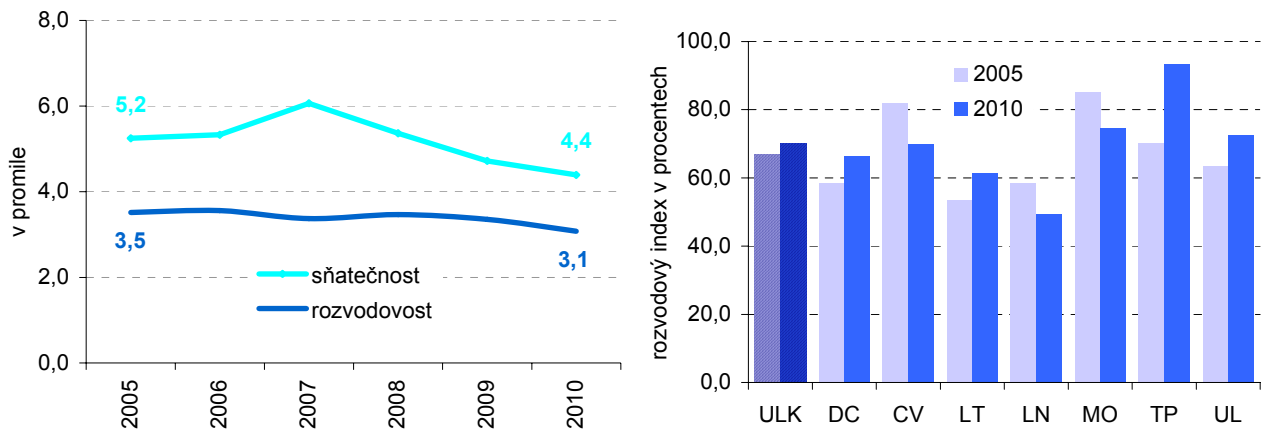
Sňatečnost i rozvodovost klesá,

Počty sňatků se meziročně snížily o 7 %, v roce 2010 pokračoval pokles sňatečnosti, která tak zaznamenala historicky nejnižší hodnotu 4,4 % a byla tak na úrovni údaje za Českou republiku. Stejně jako v letech 2008 a 2009 se tak ani v roce 2010 nezopakoval fenomén roku 2007 a jeho příznivé „sedmičkové“ datum sňatku, umocněné sobotou, které způsobilo přechodný nárůst počtu sňatků.

Příznivě na první pohled vyznívá meziroční pokles počtu rozvodů, ať už v absolutním vyjádření (- 8,3 %) či na 1 000 obyvatel (viz graf). Při porovnání rozvodů s počty sňatků pomocí indexu rozvodovosti (tedy počet rozvodů na 100

sňatků, které byly uzavřeny v daném roce), je zřejmá v Ústeckém kraji stále jeho vysoká hodnota. Údaj roku 2010 ve výši 70,1 % řadí Ústecký kraj na třetí nejhorší příčku v republice, situaci v jednotlivých okresech kraje názorně zachycuje následující graf.

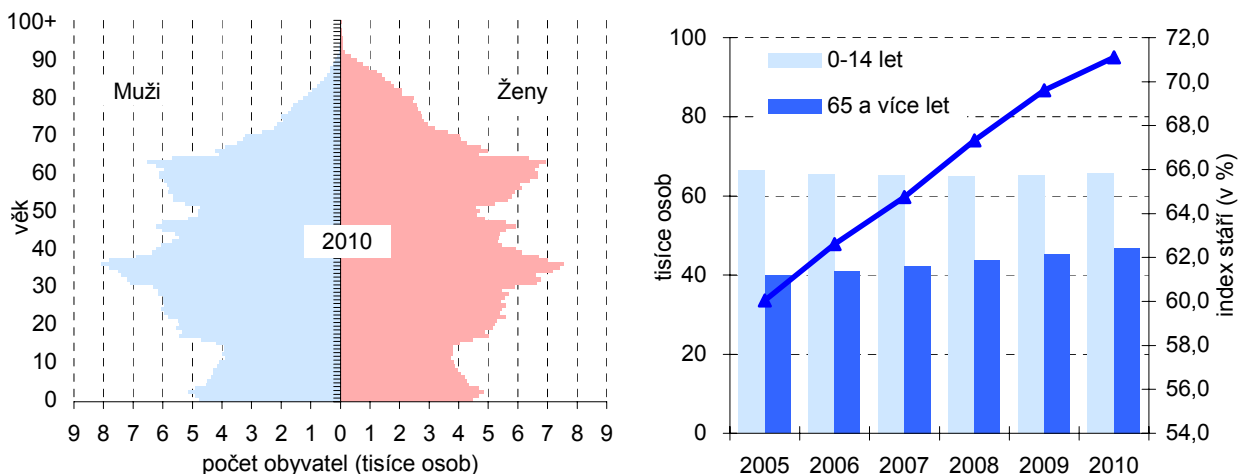
Graf 1.9 Sňatečnost a rozvodovost (v %) v Ústeckém kraji, rozvodový index (v %) v Ústeckém kraji a jeho okresech

Příznivé věkové složení obyvatelstva kraje celkem.

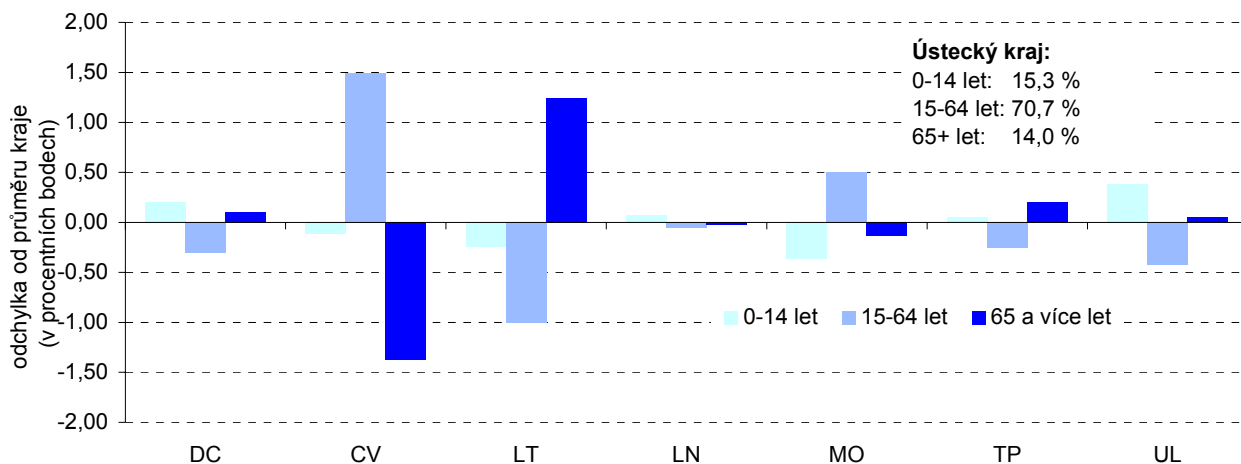
Věková struktura obyvatelstva se v každé populaci vytváří dlouhodobým vývojem porodnosti, úmrtnosti a migrace. Rovněž do věkové struktury obyvatelstva Ústeckého kraje se promítly především výkyvy porodnosti během celého předchozího období a působení migrace v předválečných i poválečných letech a v době rozvoje podkrušnohorské průmyslové oblasti (viz věková pyramida pro rok 2010). Věková skladba obyvatelstva Ústeckého kraje se od celorepublikové struktury liší především vyššími podíly obyvatel ve věku 0-14 let a ve věku 15-64 let. Podíl starší generace (65 a více let) je naopak nižší než celorepublikově, zejména je v kraji nízký podíl obyvatel ve věku mezi 70 a 80 roky. Z výše uvedeného plyne i nižší průměrný věk obyvatel kraje proti celorepublikovému, konkrétně v roce 2010 o 0,8 roku, v dřívějších letech i o celý rok.

Graf 1.10 Věkové složení obyvatelstva Ústeckého kraje, index stáří (v %)

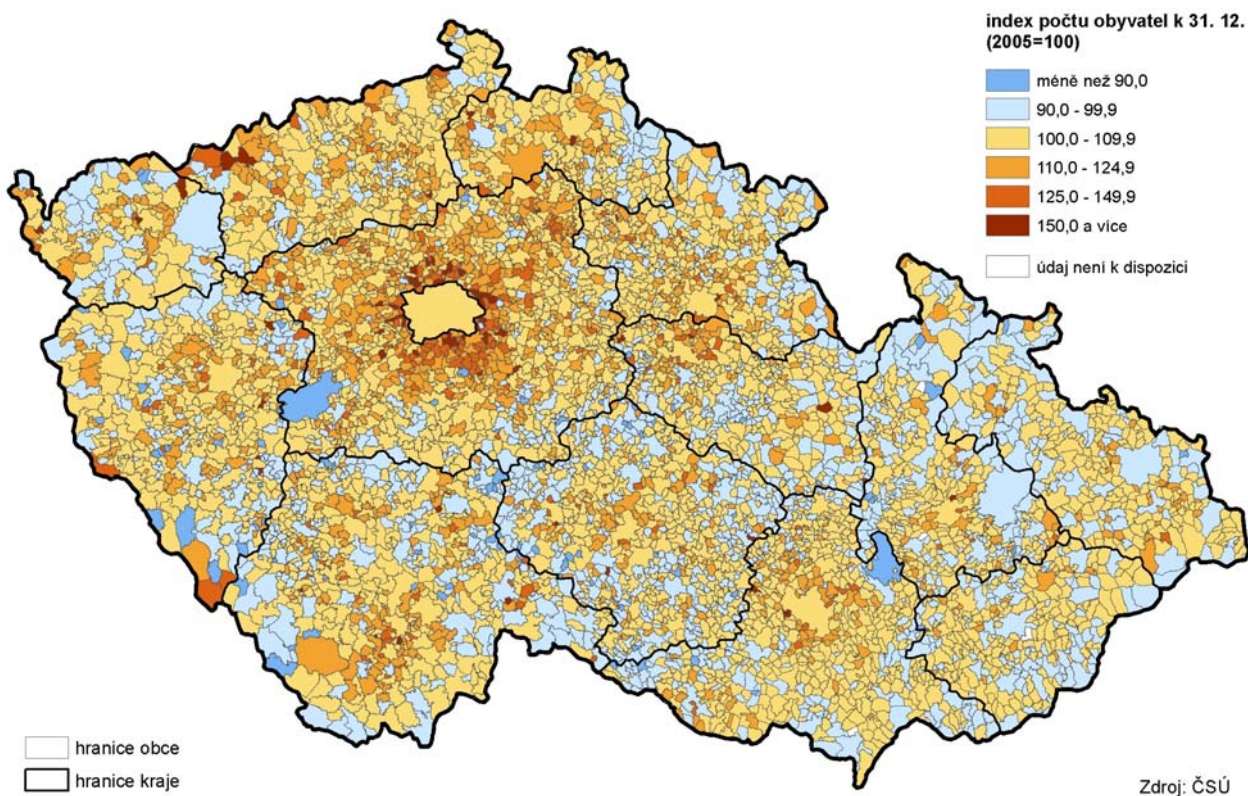

Odlišnosti ve věkovém složení obyvatelstva v jednotlivých okresech Ústeckého kraje jsou zachyceny v následujícím grafu.

Graf 1.11 Srovnání věkové struktury obyvatel v Ústeckém kraji a jeho okresech v roce 2010

Změna počtu obyvatel v obcích mezi roky 2005 a 2010

Podrobnější údaje k demografickému vývoji Ústeckého kraje v roce 2010:

[Statistický bulletin Ústeckého kraje](#)
[Demografická ročenka krajů 2001-2010](#)
[Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v roce 2010](#)

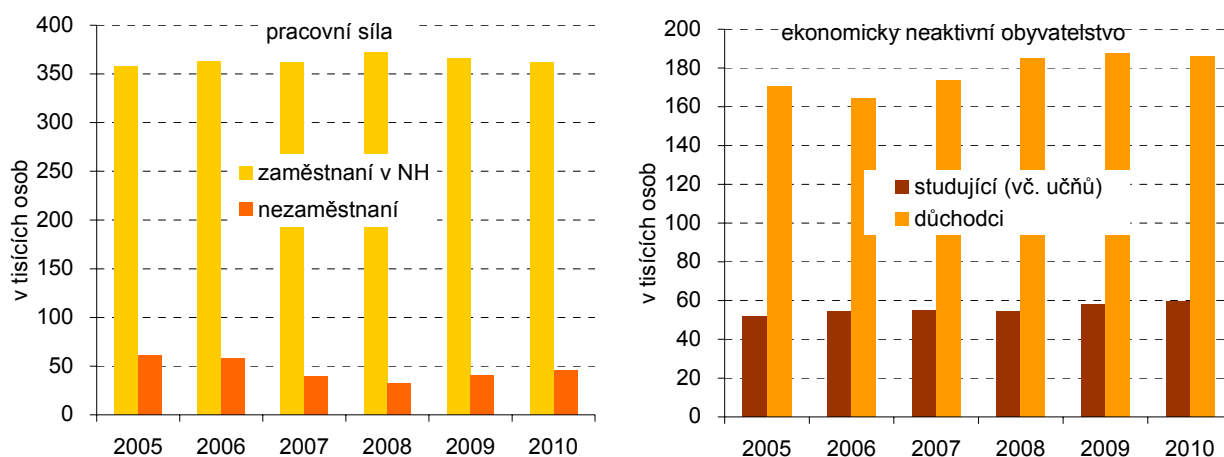
2. Sociální vývoj

V kategorii pracovní síly klesaly zaměstnaní při současném nárůstu nezaměstnaných

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo, tvořící **pracovní sílu**, jsou osoby patnáctileté a starší, které splňují požadavky na zařazení mezi zaměstnané a nezaměstnané. Z výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) vyplývá, že pracovní potenciál Ústeckého kraje byl v roce 2010 tvořen 407,3 tisíci obyvateli. Z celkového počtu připadalo téměř 90 % na zaměstnané v národním hospodářství, v posledních třech letech se mírně zvyšoval podíl nezaměstnaných v souvislosti s nepříznivou ekonomickou situací.

Naprostou většinu **ekonomicky neaktivního obyvatelstva** tvoří důchodci, jejich podíl v letech 2008 až 2010 překračoval 61 %. Další významnou skupinu tvoří studující, kteří se na celkovém počtu ekonomicky neaktivních podíleli téměř z jedné pětiny.

Graf 2.1 Pracovní síla (tis. osob) a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (tis. osob) v Ústeckém kraji

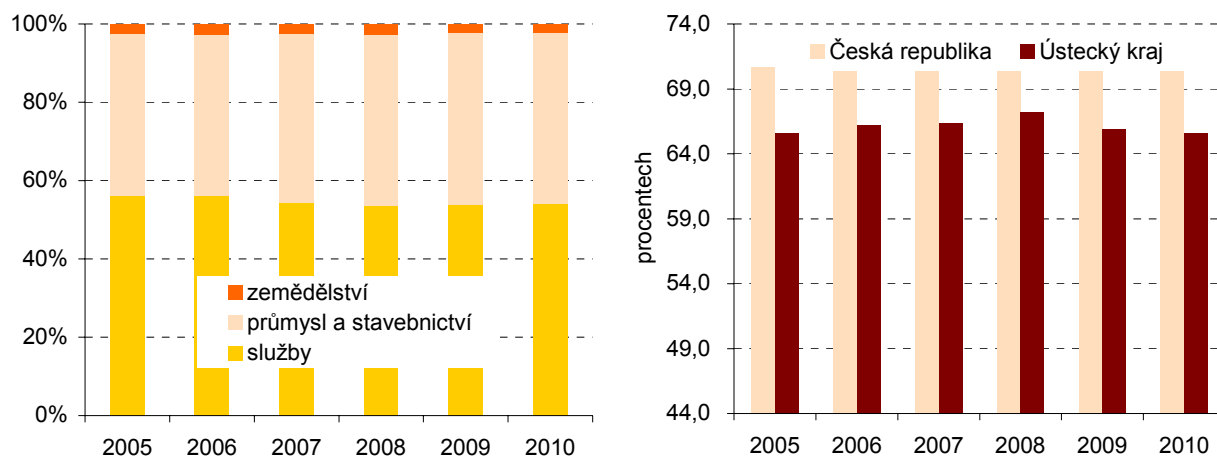

Zaměstnanost v zemědělství beze změn, ve službách vzrostla

Zaměstnanost podle základních sektorů zachycuje názorně graf. Zatímco podíl zaměstnaných v zemědělství zůstal meziročně beze změny (2,1 %), podíl osob zaměstnaných ve službách (54,1 %) se proti roku 2009 zvýšil (+ 0,3 p.b.) na úkor podílu osob zaměstnaných v průmyslu a stavebnictví (43,8 %).

Míra zaměstnanosti osob ve věku mezi 20 a 64 lety v Ústeckém kraji nedosahuje celorepublikové úrovně, během let 2008 až 2010 navíc ještě hodnota tohoto ukazatele klesala.

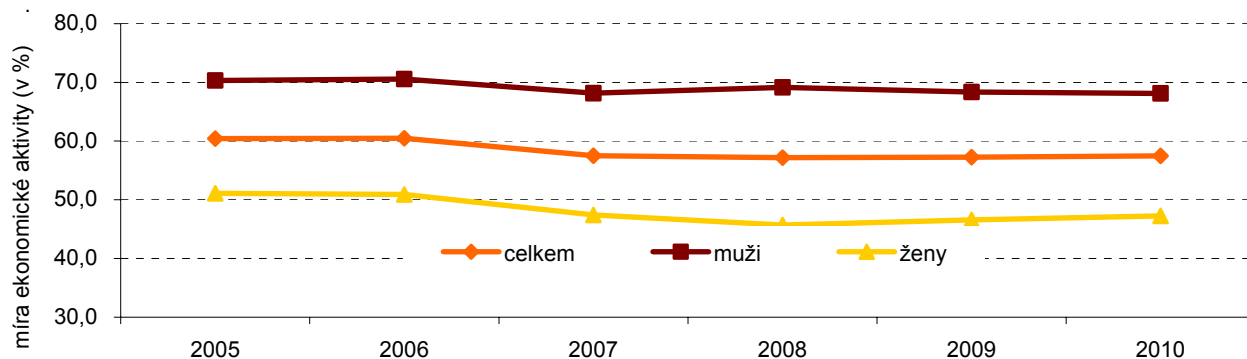
Graf 2.2 Zaměstnaní v NH podle sektorů (v %) v Ústeckém kraji a míra zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let (%)

Míra ekonomické aktivity celkem téměř beze změn, výraznější nárůst u žen

Míra ekonomické aktivity, vyjadřující podíl pracovní síly na počtu všech osob starších 15 let, se během roku 2010 výrazněji nezměnila a dosahovala 57,5 % (tj. o 0,2 p.b. více než v roce 2009). Odlišně se v roce 2010 vyvíjela míra ekonomické aktivity **podle pohlaví**. Výrazně vyšší hodnota u mužů zaznamenala meziročně pokles o 0,3 p.b., u žen se naopak hodnota tohoto ukazatele zvýšila o 0,7 p.b.

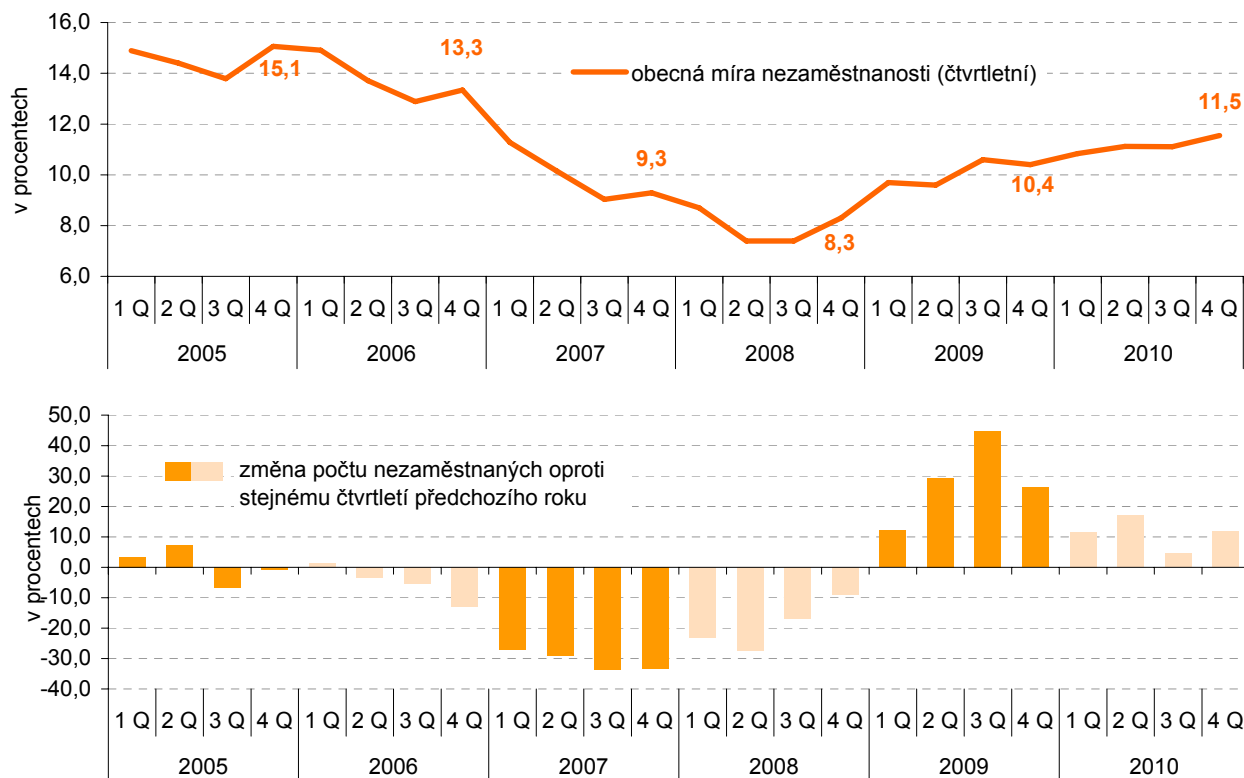
Graf 2.3 Míra ekonomické aktivity podle pohlaví v Ústeckém kraji (v %)

Trh práce stále ovlivněn nepříznivou hospodářskou situací

Situace na trhu práce se v Ústeckém kraji v roce 2010 nevyvíjela podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) příznivě. Již druhým rokem se vlivem nepříznivé ekonomické situace zvýšily **počty nezaměstnaných**, meziroční přírůstek 4 tisíc nezaměstnaných však byl již poloviční než mezi roky 2008 a 2009. Zatímco v roce 2009 rostl počet nezaměstnaných rychlým tempem po většinu roku (tři čtvrtletí za sebou) a teprve v posledním čtvrtletí se nárůst nezaměstnaných zpomalil, pro rok 2010 byl typický nerovnoměrný vývoj v jednotlivých čtvrtletích (viz následující graf). Během let 2008 až 2010 vzrostl počet nezaměstnaných z 32 tisíc osob na 45 tisíc osob.

Graf 2.4 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji (v %)

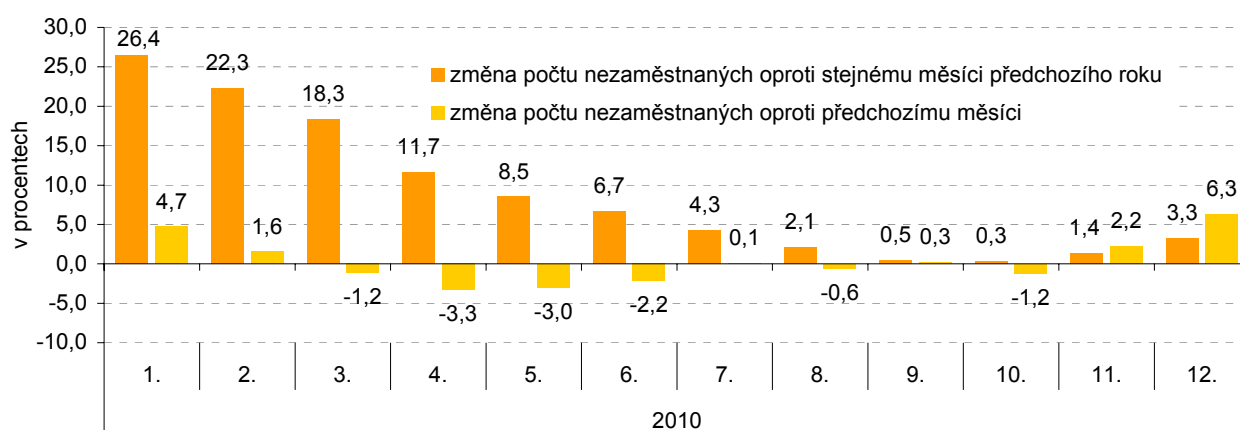
Obecná míra nezaměstnanosti trvale rostla

Podle metodiky VŠPS se **obecná míra nezaměstnanosti** v Ústeckém kraji během roku 2010 zvýšila o 1,1 procentního bodu proti hodnotě roku 2009 (10,4 %), její výše 11,5 % ke konci roku 2010 představovala nejhorší hodnotu mezi kraji České republiky.

Kolísání počtu evidovaných uchazečů o práci (MPSV)

Situace na trhu práce (podle údajů MPSV) byla v průběhu celého roku 2010 v Ústeckém kraji převážně ve znamení vykázaných horších hodnot ve srovnání s rokem 2009. **Počet neumístěných uchazečů o zaměstnání**, evidovaných u úřadů práce v Ústeckém kraji, se v jednotlivých měsících roku 2010 pohyboval v rozpětí od 57 tisíc osob (říjen) do téměř 64 tisíc osob (únor), zatímco na konci roku 2009 se počty nezaměstnaných k 60ti tisícové hranici teprve blížily. Oproti vývoji v roce 2009, kdy počet uchazečů během celého roku vzrostl téměř o třetinu (+14 tisíc osob), bylo v roce 2010 zaznamenáno spíše kolísání počtu uchazečů s mírným poklesem především během 2. a 3. čtvrtletí, kdy je na trhu práce k dispozici více příležitostných zaměstnání.

Graf 2.5 Změna počtu uchazečů o zaměstnání v Ústeckém kraji v roce 2010 (v %)

Zdroj: MPSV

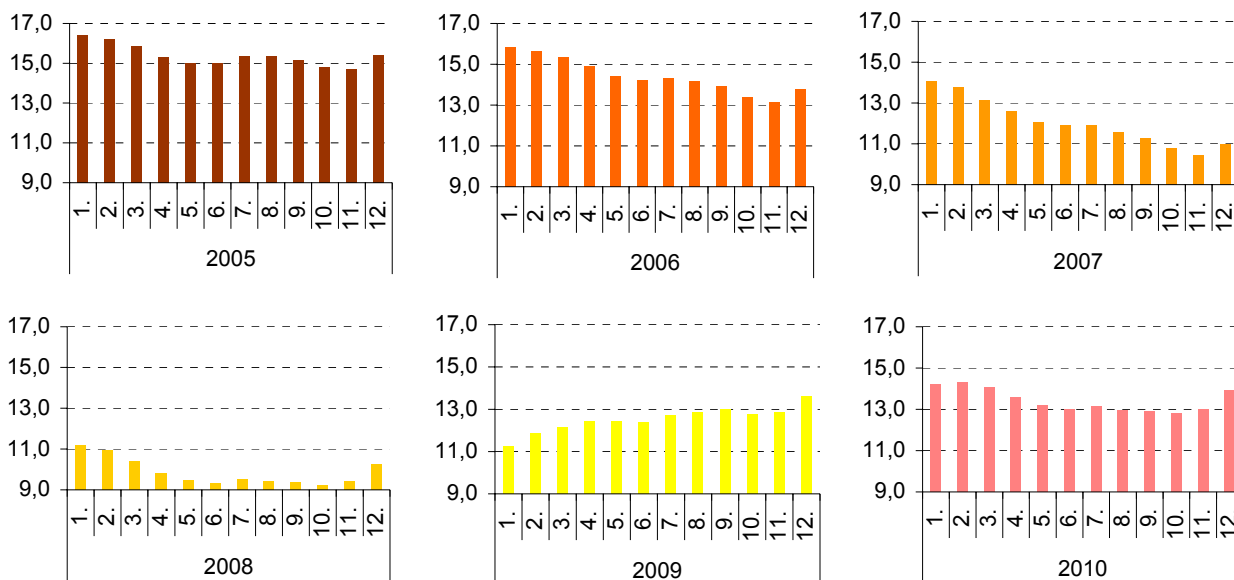
Meziroční přírůstek neumístěných uchazečů o zaměstnání se v Ústeckém kraji v jednotlivých měsících roku 2010 postupně od počátku roku sice snižoval, ale ani v jednom měsíci nedošlo k poklesu proti roku předchozímu. Meziměsíční změny v počtech uchazečů o zaměstnání odrážely situaci na trhu práce v průběhu roku, po každoročním nárůstu osob hledajících zaměstnání počátkem roku následoval pokles jejich počtu s příchodem jarních prací a letních příležitostných brigád. Podzimní měsíce a zejména konec roku již byly opět ve znamení rostoucího počtu uchazečů v evidencích úřadů práce

Vývoj na trhu práce během roku 2010, ovlivněný mírně příznivější hospodářskou situací, byl v Ústeckém kraji odlišný od situace v roce 2009, ve kterém se plně projevovaly negativní dopady. Pro srovnání, naopak se téměř nelišil od vývoje v roce 2008, ovšem v roce 2010 se jednalo o zcela jiné, a to řádově o více než desetitisíce vyšší, počty uchazečů o zaměstnání.

Míra registrované nezaměstnanosti přechodně poklesla, konec roku 2010 opět ve znamení růstu

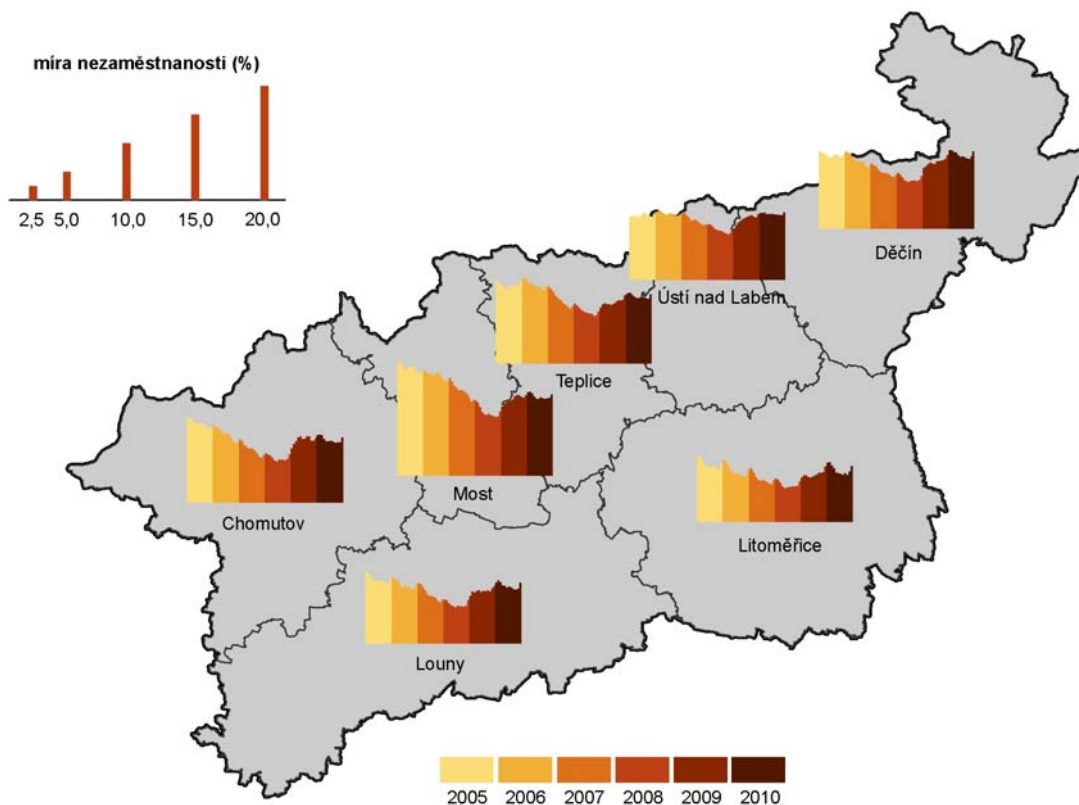
Míra registrované nezaměstnanosti v Ústeckém kraji, zjištěná na konci roku 2010 na základě evidence úřadů práce (podle platné metodiky podíl dosažitelných uchazečů k disponibilní pracovní síle), meziročně vzrostla o 3,3 procentního bodu (p.b). Přesně po třech letech, na konci ledna 2010, hodnota tohoto ukazatele opět překročila hranici 14 % a stejně tak tomu bylo i po celé 1. čtvrtletí. S příchodem jarních a především letních měsíců se postupně míra registrované nezaměstnanosti dostala mírně pod 13 % a výrazné zvýšení přinesl již tradičně závěr roku.

Graf 2.6 Míra registrované nezaměstnanosti v Ústeckém kraji (v %)

Zdroj: MPSV

Míra registrované nezaměstnanosti v okresech Ústeckého kraje v letech 2005 až 2010 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Zdroj: MPSV

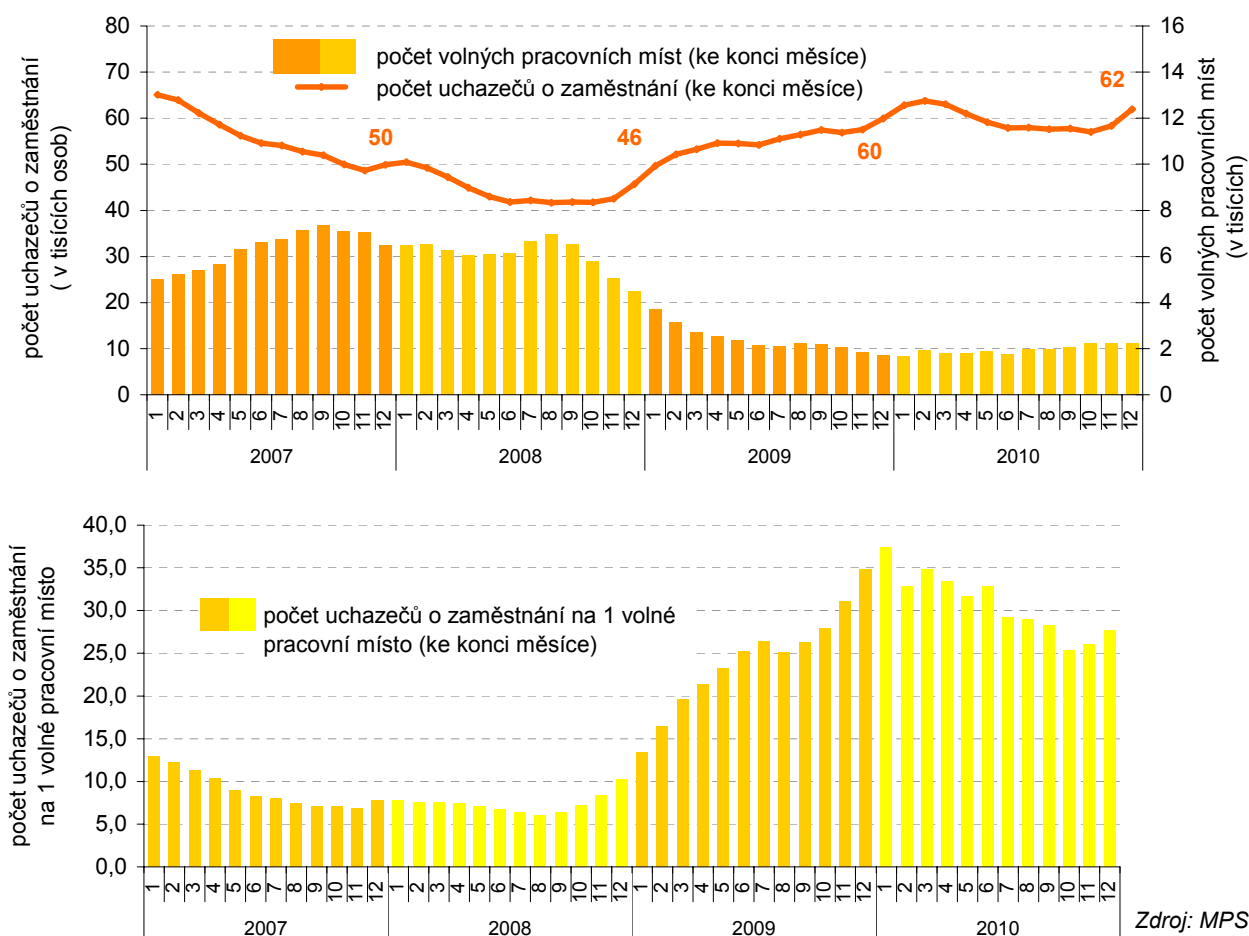
Nejnižší průměrný věk evidovaných uchazečů o práci, dlouhá průměrná doba evidence

Ve srovnání s koncem roku 2009 došlo u uchazečů o zaměstnání k 31.12.2010 ve všech krajích k mírnému nárůstu jejich **průměrného věku**. I když tato skutečnost může do jisté míry svědčit o zlepšení situace na trhu práce pro mladší ročníky, uchazeče s nejnižším průměrným věkem (39,0 roku) však nadále evidovali na úřadech práce Ústeckého kraje. Ve všech krajích bylo meziročně zaznamenáno rovněž prodloužení **průměrné doby evidence uchazečů o práci**. Jako již několik čtvrtletí, i na konci roku 2010, byla v Ústeckém kraji vykázána druhá nejdelší doba v České republice po kraji Moravskoslezském.

Pozvolný nárůst volných pracovních míst

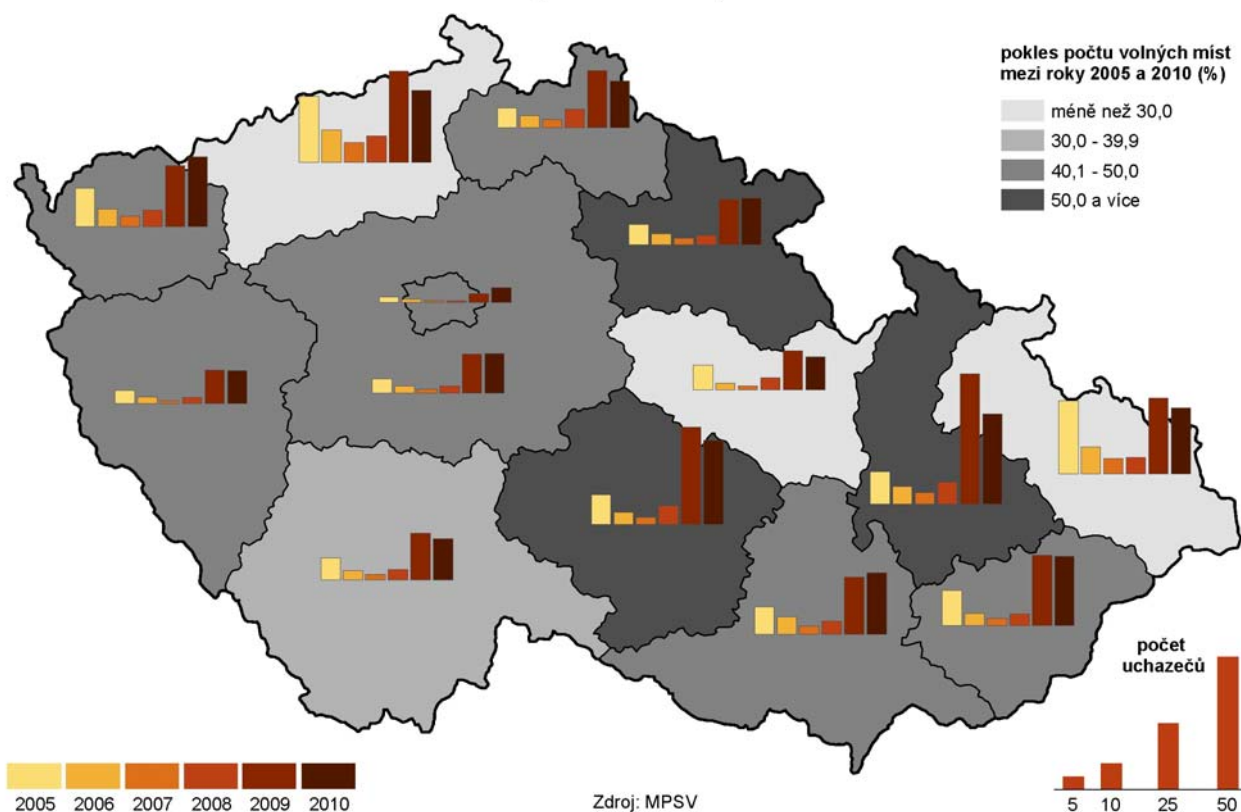
Na rozdíl od roku 2009 byl z hlediska počtu **volných pracovních míst** rok 2010 v Ústeckém kraji spíše ve znamení pozvolného růstu jejich počtu. Ke konci prosince 2010 tak nabízely úřady práce v Ústeckém kraji celkem o 30 % pracovních míst více než ke konci roku předchozího, avšak ve srovnání s koncem roku 2008 se jednalo pouze o polovinu tehdejšího počtu. Celorepublikový meziroční pokles počtu volných pracovních míst (- 124 míst) byl především důsledkem výrazného snížení pracovních příležitostí v Praze (-2 765 míst), kde ještě pravděpodobně doznávaly dopady nepříznivé hospodářské situace. V ostatních krajích většinou došlo k nárůstu nabídky volných pracovních míst, a to řádově o desítky až stovky míst, nejvíce pak v krajích s dlouhodobě vysokou nezaměstnaností (Ústecký kraj + 517 míst, Moravskoslezský kraj + 432 míst). I přes výrazný úbytek volných pracovních míst připadalo stále nejméně uchazečů na 1 volné pracovní místo v Praze (téměř 6 osob), zatímco v kraji Ústeckém to byl více než 4násobek (28 osob) a v kraji Olomouckém (35 osob) téměř 6násobek.

Graf 2.7 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Ústeckém kraji

Zdroj: MPSV

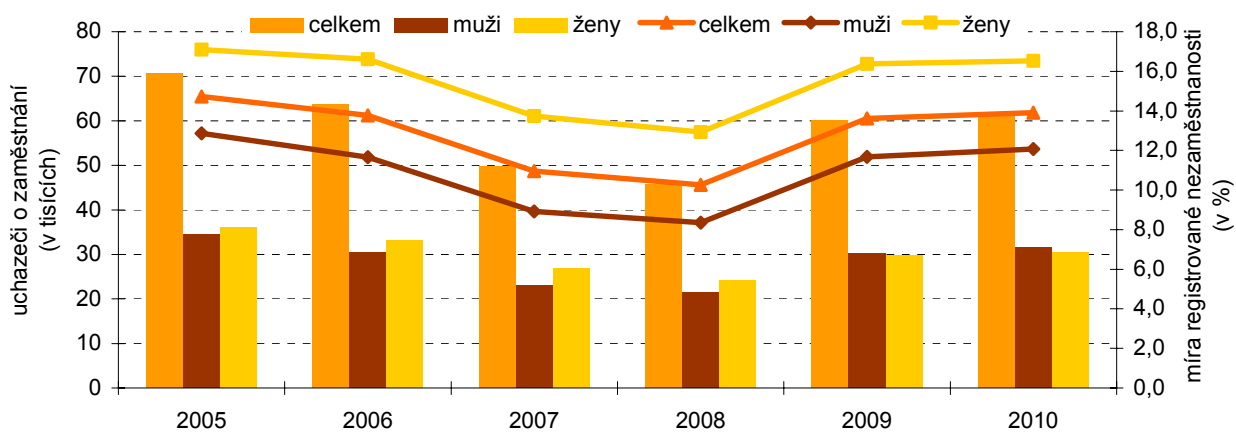
Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2005 až 2010 (stav k 31. 12.)

Největší rozdíl míry registrované nezaměstnanosti podle pohlaví

Vývoj registrované míry nezaměstnanosti v Ústeckém kraji **podle pohlaví** a jednotlivých měsíců roku 2010 názorně zobrazuje následující graf. Na rozdíl od roku 2009, kdy prakticky po celý rok bez rozdílu pohlaví míra registrované nezaměstnanosti rostla, rok 2010 byl většinou ve znamení poklesu hodnot tohoto ukazatele. Ke konci roku však opět míra registrované nezaměstnanosti vzrostla a její hodnoty byly, i přes již zmíněný postupný pokles během roku, k 31.12.2010 jak u mužů, tak i u žen vyšší než ke konci roku předcházejícího. Ve všech krajích bez rozdílu míra registrované nezaměstnanosti žen dosáhla hodnoty vyšší než u mužů. Nejvíce pak právě v Ústeckém kraji, a to o 4,4 p.b., zatímco na celorepublikové úrovni rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti obou pohlaví činil ke konci roku necelé 2 p.b..

Graf 2.8 Uchazeči o zaměstnání a míra registrované nezaměstnanosti (v %) dle pohlaví v Ústeckém kraji

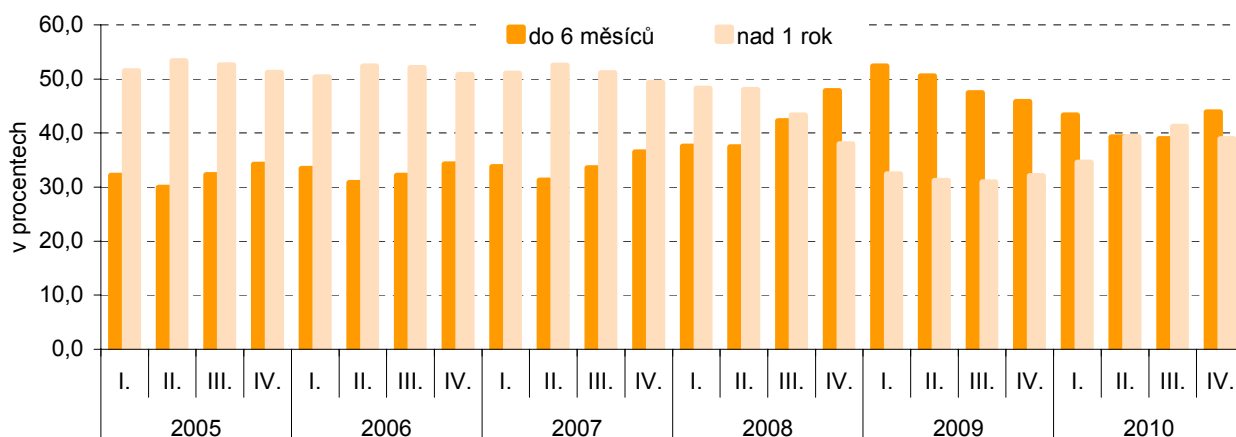

Zdroj: MPSV

Vysoký podíl dosažitelných uchazečů zvýšil podíl krátkodobě nezaměstnaných

Podíl **dosažitelných uchazečů** o zaměstnání na celkovém počtu uchazečů, dokladující připravenost uchazečů okamžitě nastoupit do práce a reagovat tak na případné pracovní nabídky, se v Ústeckém kraji pohyboval v roce 2010 nejčastěji mezi 97% a 98%, tedy na o něco nižší úrovni než v roce předcházejícím. Růst nebo pokles tohoto podílu během roku 2010 v podstatě odrážel změnu ve výši podílu krátkodobě nezaměstnaných, tedy těch, kteří mnohdy neočekávaně v souvislosti s ekonomickou situací ztratili práci a většinou nemají problém se co nejdříve opět zapojit do pracovního procesu. Tuto skutečnost potvrzuje především vývoj ve druhé polovině roku 2010, kdy se s rostoucím podílem krátkodobě nezaměstnaných (viz následující graf) podíl dosažitelných uchazečů blížil častěji k hranici 98 %.

Graf 2.9 Vývoj podílu krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaných v Ústeckém kraji dle čtvrtletí (v %)

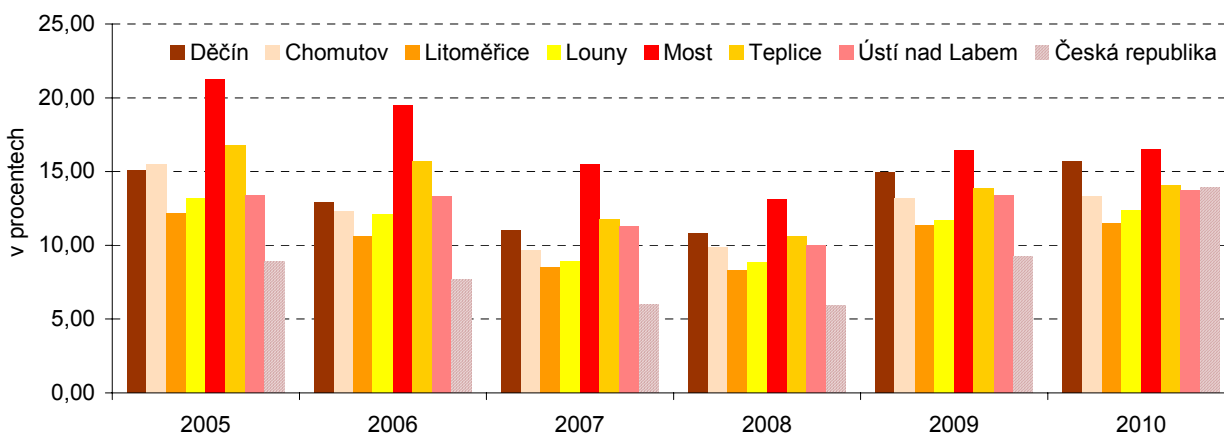

Zdroj: MPSV

Okresy kraje trvale mezi nejhůře postiženými nezaměstnaností

Nejhorší **pozice v pořadí okresů v rámci celé České republiky** podle výše ukazatele registrované nezaměstnanosti nepatřila ještě celé 1. čtvrtletí roku 2010 okresu Most. Nejhorší hodnoty tohoto ukazatele více než 14 let řadily okres Most až do listopadu 2009 na nejhorší příčku pomyslného žebříčku okresů a na tuto pozici se vrátil tento okres opět v období od dubna do října 2010. V posledních dvou měsících loňského roku se však prudce zhoršila situace na trhu práce v okresech Jeseník a Bruntál, ve kterých také byly k 31.12.2010 vykázány horší hodnoty míry registrované nezaměstnanosti než v okrese Most.

Graf 2.10 Míra registrované nezaměstnanosti v okresech Ústeckého kraje a v České republice (stav k 31.12.)

Zdroj: MPSV

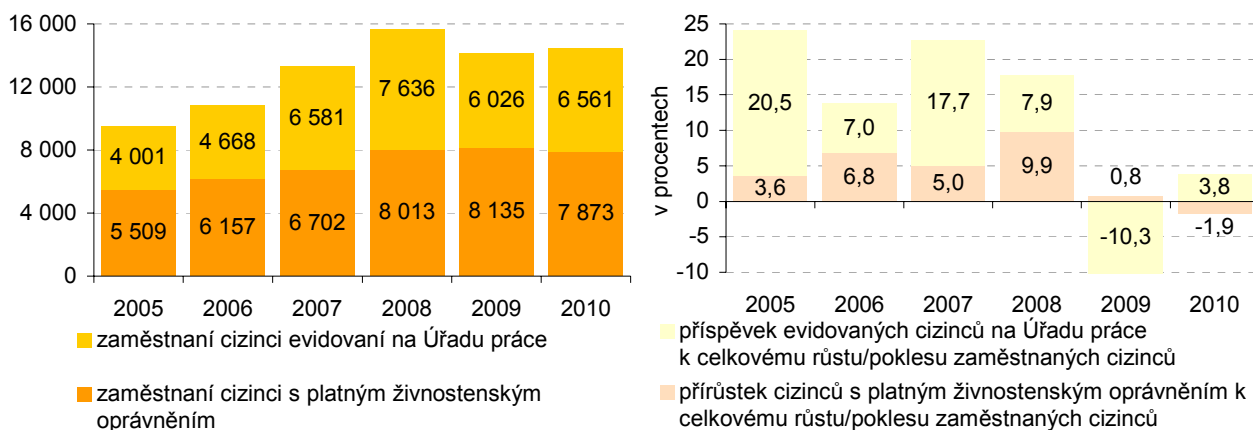
Zaměstnaní cizinci spoléhají spíše na živnostenská oprávnění

Zatímco v roce 2009 poklesl v Ústeckém kraji výrazně meziročně počet **zaměstnaných cizinců**, v roce 2010 jich hledalo uplatnění na českém trhu práce více. Především se meziročně opět zvýšil jejich zájem o zaměstnanecký poměr (tj. cizinci evidovaní na úřadech práce), naopak cizinců s platným živnostenským oprávněním ubylo.

Z celkového **počtu cizinců** na krajském trhu práce ke konci roku 2010 (14,4 tisíce osob) pocházelo prakticky 70 % ze zemí mimo EU. Zatímco v předchozích letech až do roku 2009 se zvyšoval spíše podíl zaměstnaných cizinců s platným živnostenským oprávněním, v roce 2010 nastala opačná situace. Stále však téměř 55 % zaměstnaných cizinců má k dispozici platné živnostenské oprávnění, což jim do jisté míry může usnadňovat hledání vhodné práce, neboť někteří zaměstnavatelé dávají tomuto způsobu přednost. Více než tříprocentní podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle v Ústeckém kraji byl ke konci roku 2010 o 2 p.b pod celorepublikovým průměrem a prakticky 4 krát nižší než v kraji Středočeském, kde byl tento podíl nejvyšší.

Podle **pohlaví** mezi všemi zaměstnanými cizinci v Ústeckém převládají muži (70 %), přičemž mírně vyšší je podíl žen – cizinek v zaměstnaneckém poměru (32,1 %) než žen – cizinek s platným živnostenským oprávněním (28,3 %).

Graf 2.11 Zaměstnaní cizinci a jejich vývoj v Ústeckém kraji (k 31. 12.)

Zdroj: MPSV ČR-SSZ, VÚPSV, ČSÚ

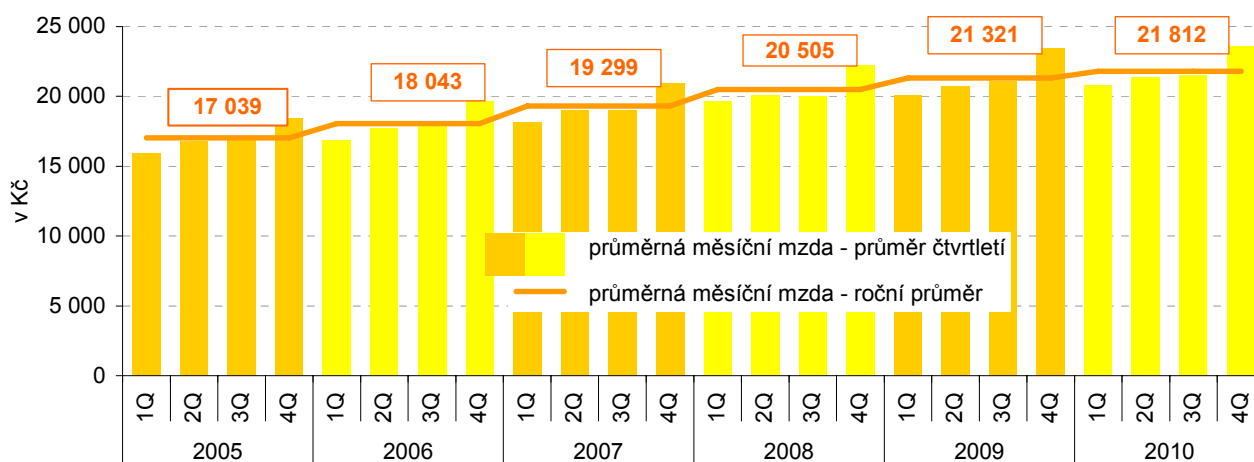
Nárůst průměrné mzdy díky poklesu zaměstnanců

V roce 2010 dosáhla **průměrná měsíční mzda**² v Ústeckém kraji hodnoty 21 812 Kč a v porovnání s průměrem za ČR je o téměř 2 tisíce nižší. Nominálně sice vzrostla průměrná měsíční mzda meziročně o 2,3 %, avšak reálně při započtení míry inflace (1,5 % v roce 2010) pouze o 0,8 %. V pořadí krajů podle výše průměrné mzdy náleží Ústeckému kraji 6 příčka.

Důvodem nárůstu mezd v kraji byl především meziroční pokles počtu zaměstnanců o 3,2 %, tj. úbytek o 8,3 tis. osob (v přepočtu na plně zaměstnané). Tento pokles zaměstnanců patřil ke třem největším (po Plzeňském a Královohradeckém kraji), avšak přírůstkem mzdy (2,3%) se naopak Ústecký kraj zařadil mezi kraje s nejnižším meziročním nárůstem průměrné měsíční mzdy.

² Měsíční průměrná mzda osoby plně zaměstnané v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (tj. včetně podniků do 20 zaměstnanců).

Graf 2.12 Průměrná měsíční mzda¹⁾ v Ústeckém kraji (v Kč)

¹⁾ Průměrná mzda přepočtené osoby, v podnicích s 20 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

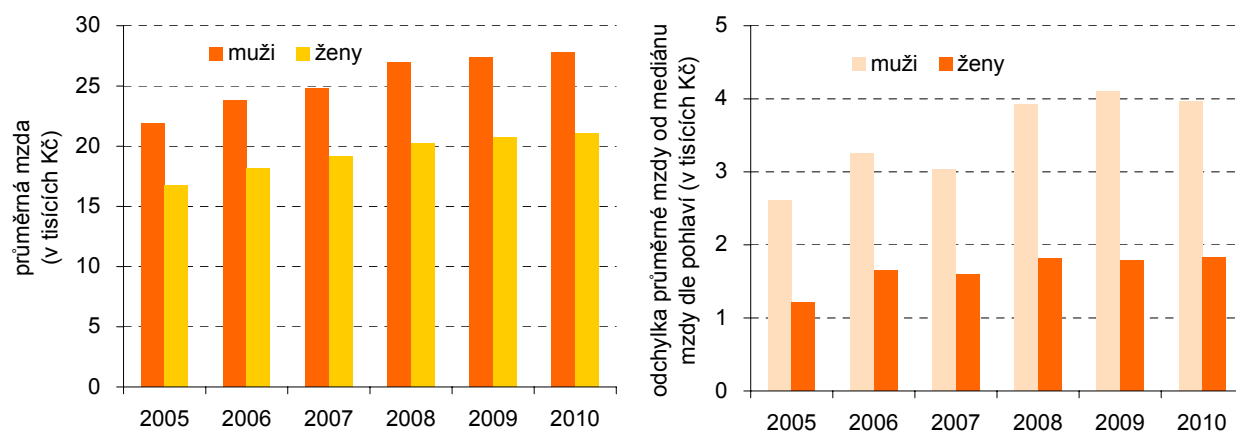
Prohloubení rozdílu mezi průměrným výdělkem mužů a žen

Podle údajů³ přebíraných z MPSV (šetření o průměrném výdělku) a MF (šetření o platu) je **průměrná výše výdělku** v kraji zhruba 750 korun pod celorepublikovým průměrem. Také **rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen** se stále více zvětšuje, zatímco v roce 2005 převyšoval průměrný výdělek mužů zhruba o 5 tisíc průměrný výdělek žen, v roce 2010 dosáhl tento rozdíl již téměř částku 7 tisíc.

Medián mezd hluboko pod úrovní průměrného výdělku

Pokud pro porovnání úrovně mezd v Ústeckém kraji použijeme **medián mezd**⁴, ukazuje se, že rozdíl od průměrného výdělku na konci roku 2010 činil 3 tisíce korun. Při porovnání s ostatními kraji se Ústecký kraj nachází výš mediánu mezd přesně uprostřed, tedy na 7. místě. Za nejvyšší hodnotou mediánu mezd (Praha) zaostává krajská hodnota o 5,7 tisíce korun, proti nejnižšímu (Karlovarský kraj) je naopak o 2,5 tisíce vyšší. Situaci mezd dle výše zmíněných strukturálních šetření podle pohlaví zachycují následující grafy.

Graf 2.13 Průměrná hrubá měsíční mzda dle pohlaví a její odchylka od mediánu mezd dle pohlaví (v tis. Kč)

Zdroj: MPSV ČR, MF ČR

³ Údaje o průměrných mzdách jsou výsledkem strukturálního šetření mezd Ministerstva práce a sociálních věcí (šetření o průměrném výdělku) a Ministerstva financí ČR (šetření o platu). Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, neboť jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací.

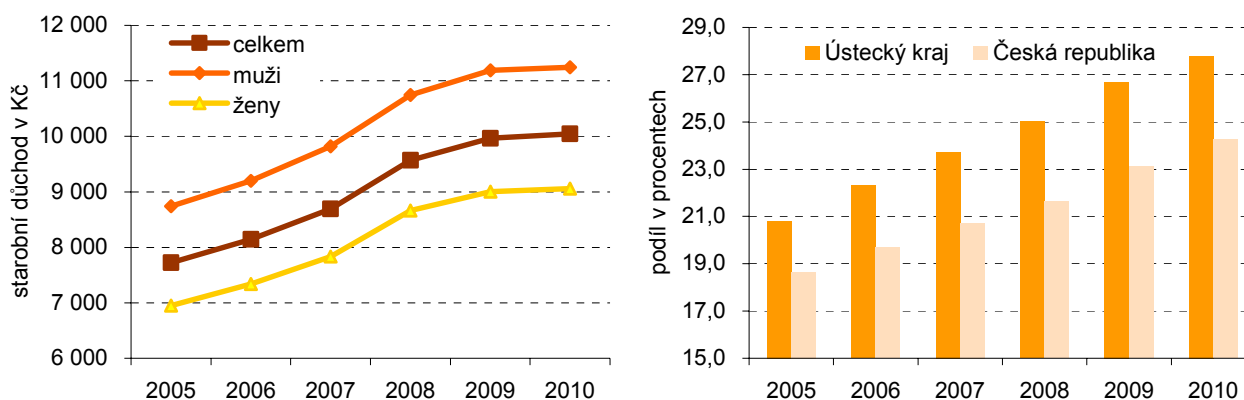
⁴ Medián mezd představuje hodnotu mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení. To znamená, že polovina hodnot mezd je nižší a druhá polovina je vyšší než medián.

Rychlejší nárůst příjemců předčasného důchodu

V roce 2010 bylo v Ústeckém kraji evidováno celkem 223 069 **příjemců důchodů**, z nichž více jak polovina (56,4 %) pobírala plný starobní důchod a více jak čtvrtina (26,7%) pobírala předčasné starobní důchod. Převážná část (60,3 %) všech příjemců důchodů byly ženy. U důchodů starobních připadalo na ženy 54,8 %, u předčasných důchodů to bylo dokonce 57,3. Celkový počet důchodců se proti roku 2005 zvýšil o více než 8 %, starobních důchodců za stejné období přibyla pětina (+ 20,4 %) a předčasný důchod pobírá dokonce o 55 % osob více. **Podíl příjemců předčasného starobního důchodu** na počtu příjemců starobního důchodu celkem vzrostl v Ústeckém kraji od roku 2005 o 7 p.b. a převyšuje již o více než 3 p.b. celorepublikovou hodnotu.

Průměrná měsíční výše důchodu celkem v roce 2010 činila v kraji 9 749 Kč, přičemž **průměrný starobní důchod** byl ještě o téměř 300 korun vyšší. Stejně jako u průměrných mezd, tak i u důchodů je rozdíl mezi pohlavími (viz graf). Ženy pobírají nižší částky, celkový důchod tak mají v průměru o 1 133 korun nižší, u starobních důchodů je tento rozdíl ještě markantnější (- 2 186Kč proti mužům).

Graf 2.14 Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo) dle pohlaví a podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (%) v Ústeckém kraji

Zdroj: ČSSZ

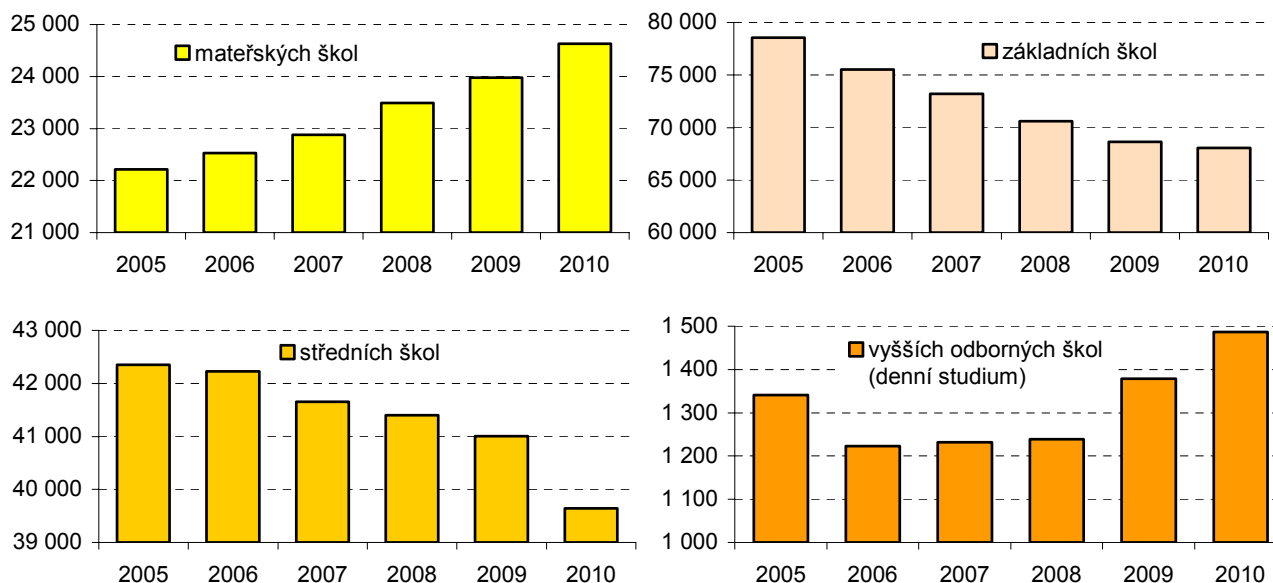
Nárůst dětí v předškolních zařízeních předznamenává budoucí růst jejich počtu ve vyšších typech škol

Vzdělání je považováno za významný zdroj ekonomické prosperity a udržitelného rozvoje společnosti. Obsazenost jednotlivých stupňů školských zařízení v kraji je dána demografickým vývojem obyvatelstva, týká se to především nižších stupňů (mateřské školy, základní školy i většina typů středních škol), neboť ty se nacházejí v blízkém okolí bydliště a jsou většinou snadno dostupné. Tak, jak se mění věková struktura obyvatelstva určitého území v čase, promítá se tento vývoj i do počtu žáků a studentů jednotlivých typů škol (viz graf).

Předškolního vzdělávání, které je ve vzdělávacím systému ČR zajišťováno především mateřskými školami, se účastní i přes nepovinnou docházku velké procento dětí. Zde je zřejmý postupný nárůst dětí předškolního věku z posledních let, kdy se projevil odložený „baby boom“, tedy děti narozené matkám silných populačních ročníků z počátku 70. let minulého století. Do budoucna tedy lze předpokládat (pokud se neprojeví silným vlivem migrace těchto ročníků) postupné naplňování nejprve základních, později i středních škol v kraji.

Zatím však počty žáků na **základních i středních školách** trvale klesají. Jiná už je situace na vyšších odborných školách, neboť ty už mají většinou specializované zaměření a mohou tedy oslovit i zájemce z jiných regionů a nejsou tak závislé na bydlicím obyvatelstvu.

Graf 2.15 Děti, žáci a studenti v Ústeckém kraji k 30. 9.

Počet studujících **vysokých škol** s bydlištěm v kraji se sice po několikaletém nárůstu meziročně mírně snížil, avšak naopak dále vzrostl počet studentů v kraji studujících. Pro další rozvoj kraje může určitou pozitivní roli hrát právě počet studentů, kteří studují vysokou školu přímo v Ústeckém kraji. Pokud v kraji i bydlí, lze předpokládat, že z regionu po studiích neodejdou. A naopak zájemci o studium z jiných krajů zde po studiích mohou zůstat. Díky výraznému nárůstu kapacit vysokých škol v kraji se zvýšil i počet absolventů vysokých škol s místem výuky v Ústeckém kraji (3 064 osob v roce 2010), ve srovnání s rokem 2005 více než dvojnásobně.

Trvale vysoká kriminalita, objasněnost klesá

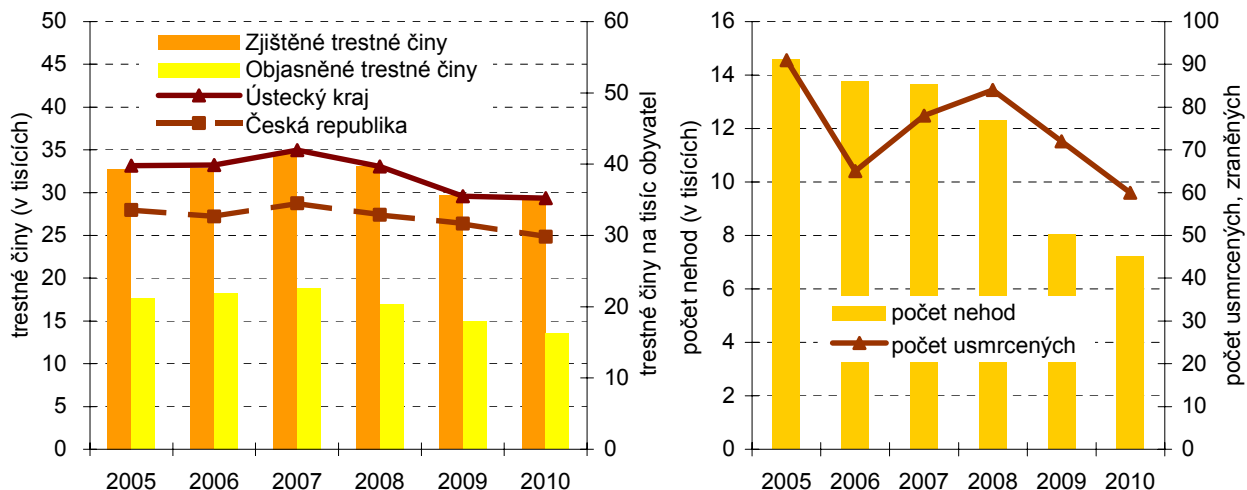
V přepočtu zjištěné **tretné činnosti** na tisíc obyvatel (35,2 činů) je Ústecký kraj trvale nad celorepublikovou úroveň, i když ve srovnání s dřívějšími roky se tento rozdíl poněkud snížil. Je dlouhodobě druhým nejzatíženějším krajem (po Hl. městě Praze) a lze tedy říci, že právě v těchto regionech jsou obyvatelé nejvíce vystaveni kriminalitě. Na této nepříznivé situaci se značnou měrou podílí ekonomicko-sociální poměry, především nejvyšší míra nezaměstnanosti, životní úroveň obyvatelstva a jiné faktory bezprostředně související s kriminalitou.

V posledních třech letech se bohužel snížila úspěšnost policistů Ústeckého kraje při řešení kriminality, neboť zatímco se dříve v kraji dařilo objasnit více jak polovina zjištěných trestných činů, v roce 2010 to bylo již jen 46 %.

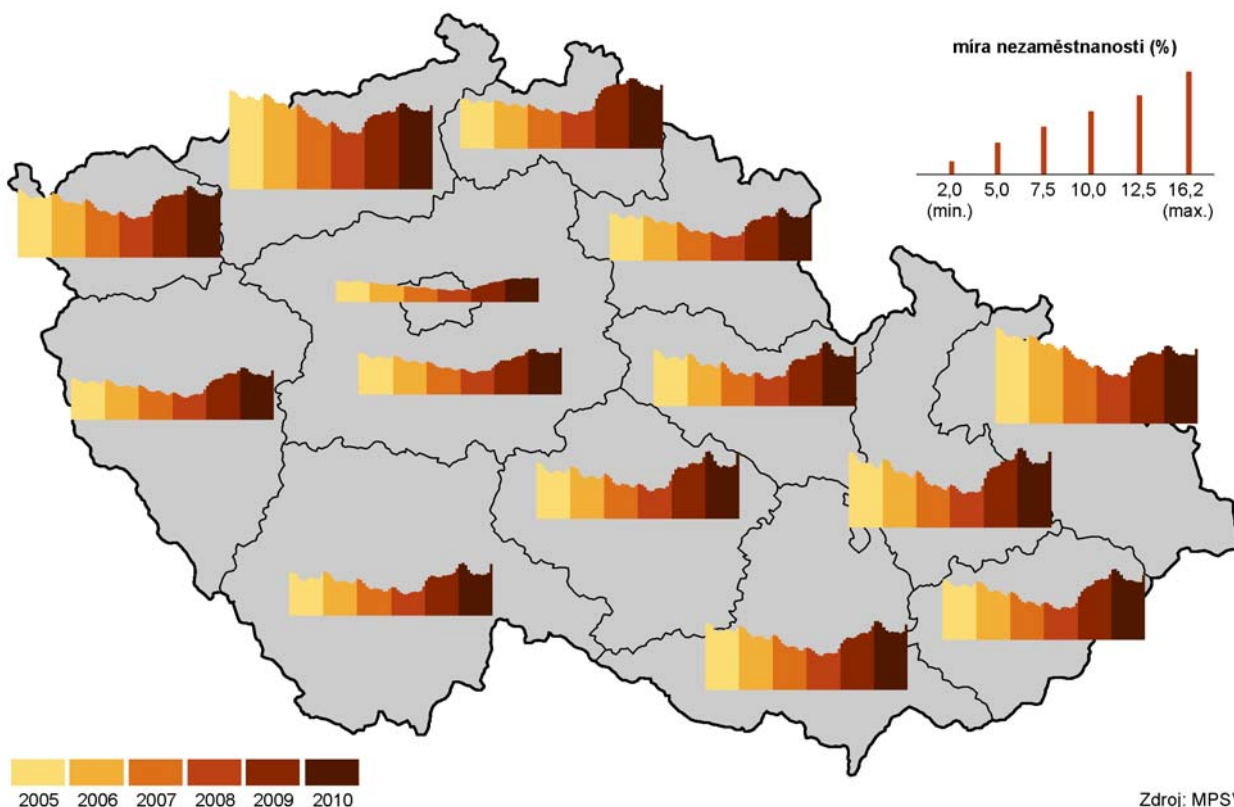
Pokles dopravní nehodovosti provázený nižším počtem usmrcených

Pozitivním směrem se naopak vyvíjí situace u **dopravních nehod**, neboť v roce 2010 byla zaznamenána méně než polovina skutečnosti roku 2005 a postupně klesaly i počty usmrcených osob. Prakticky na polovinu se snížil i počet těžce zraněných osob při dopravních nehodách na území kraje.

Graf 2.16 Trestné činy a dopravní nehody v Ústeckém kraji

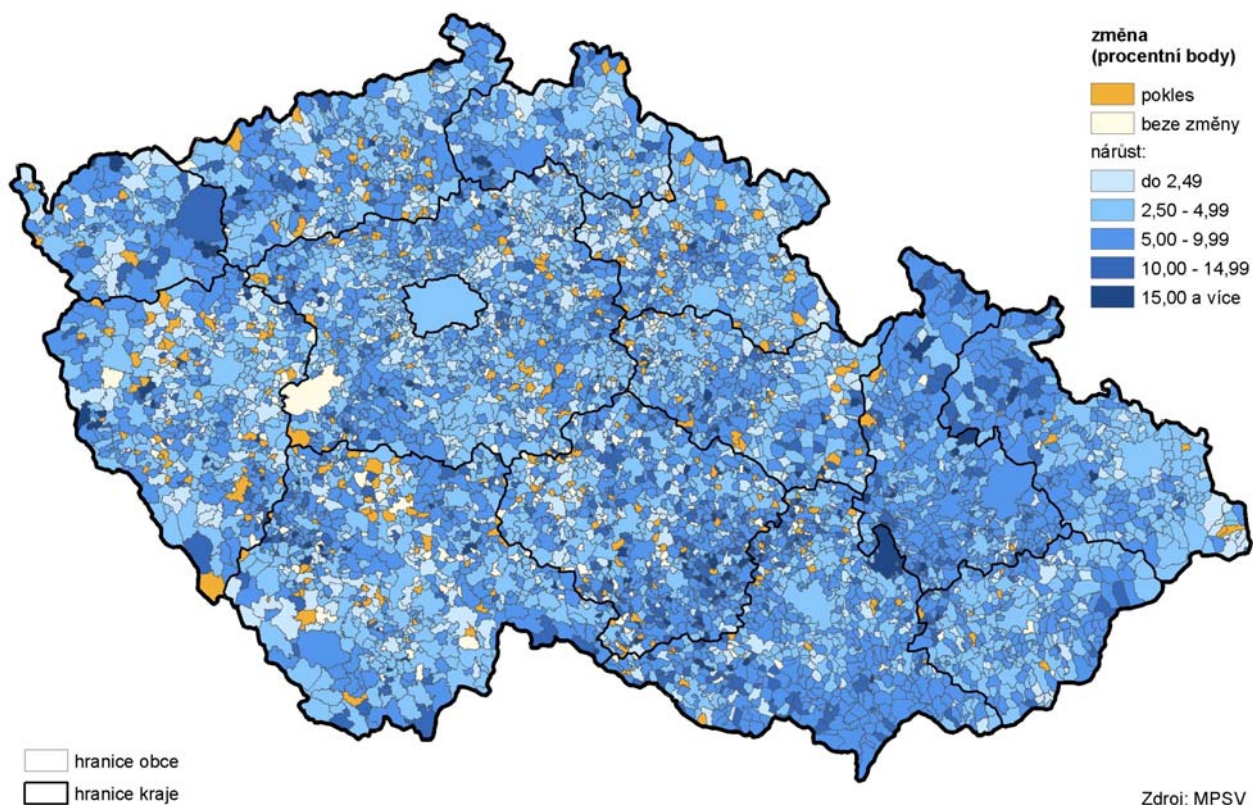
Míra registrované nezaměstnanosti v krajích v letech 2005 až 2010 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Zdroj: MPSV

Změna míry nezaměstnanosti v obcích mezi 31. 12. 2008 a 31. 12. 2010

Podrobnější údaje k vývoji na trhu práce Ústeckého kraje v roce 2010:

[Statistický bulletin Ústeckého kraje](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil za 4. čtvrtletí 2010](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil - roční průměry 2010](#)

[Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy v ČR za 1.- 4. čtvrtletí 2010](#)

3. Ekonomický vývoj

Makroekonomika

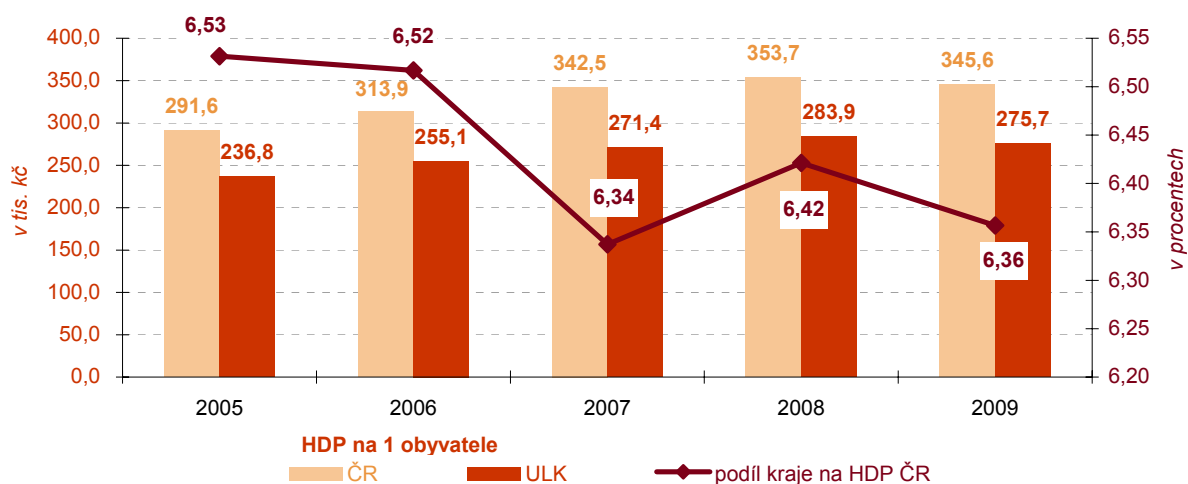
... zpomalení růstu HDP

... pokles tvorby hrubého fixního kapitálu...

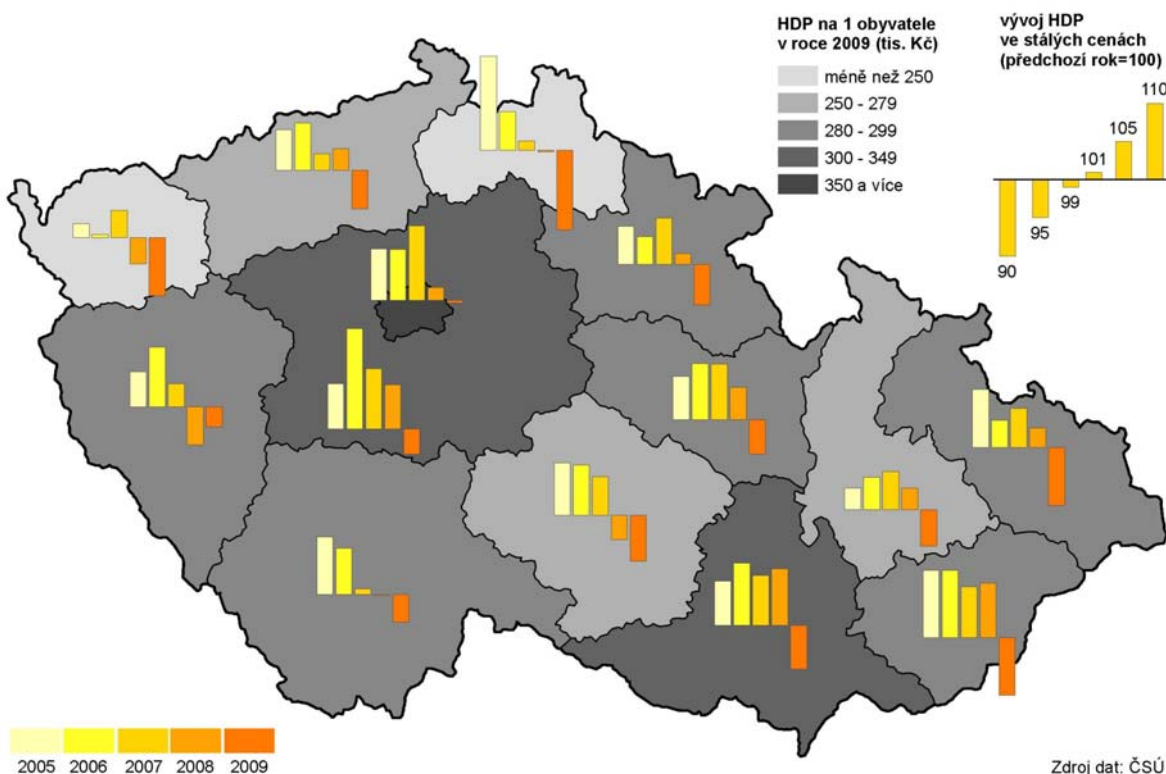
V roce 2009 došlo v Ústeckém kraji, stejně jako v ČR, ke **zpomalení růstu HDP**, v přepočtu na 1 obyvatele představovalo snížení 2,9 % (v ČR 2,3 %). Meziročně se mírně snížil podíl HDP kraje na tvorbě HDP České republiky o 0,06 p.b.

Ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH) mají rozhodující podíl výrobní odvětví, ten se do roku 2007 pohyboval okolo 62 %, ale v posledních dvou letech poklesl na zhruba 50 % z celkového HPH. K poklesu došlo i u tržní služby o 0,9 p.b. (z 31,1 % na 30,2 %), navýšení o 0,9 p.b. zaznamenaly pouze netržní služby. Hospodářské problémy se projevily ve **snížené míře investování**, zatímco v roce 2007 směřovalo v kraji 27 % HDP do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK), ve dvou následujících letech se tento podíl snížil na 23, resp. 23,7 %.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt v Ústeckém kraji (běžné ceny)

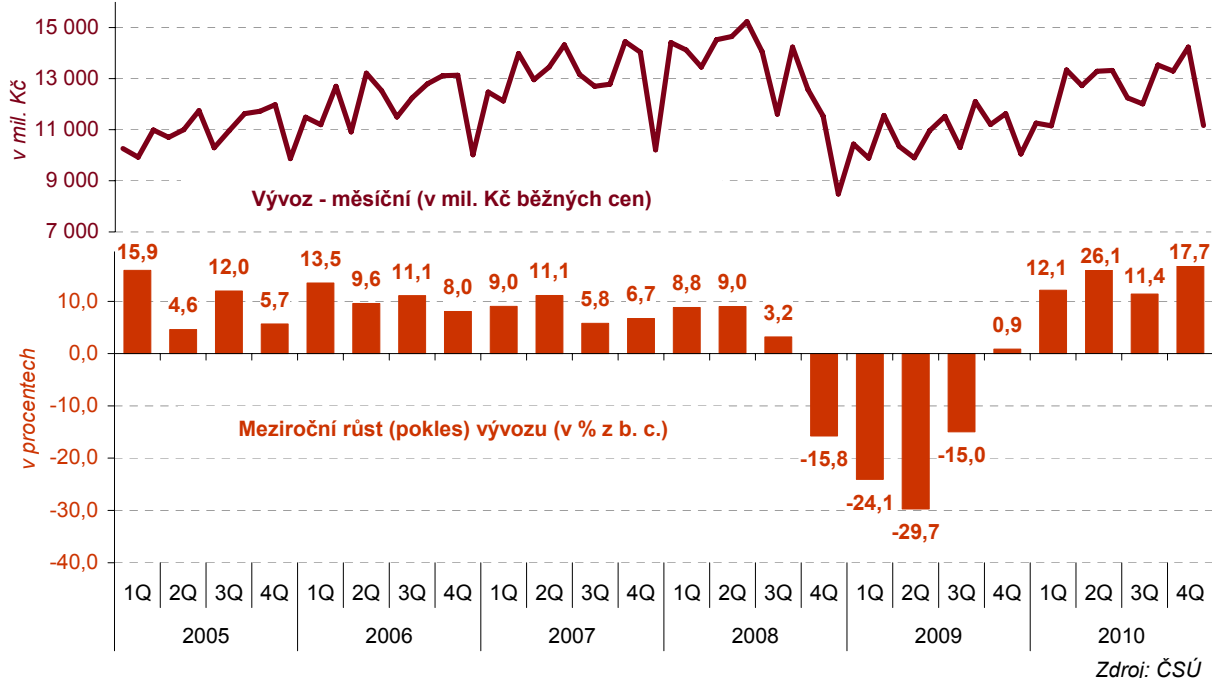
Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2005 až 2009

**Zahraniční obchod:
v porovnání s rokem
2009 vzrostl...**

Vývoz z Ústeckého kraje se v roce 2010 zvýšil o 16,7 % (v ČR jako celku byl nárůst o 17,6%). V porovnávaném období došlo v kraji k hlavnímu propadu hodnoty vývozu již na konci roku 2008, v průběhu roku 2009 se hodnota vývozu v běžných cenách pohybovala víceméně stabilně na této nové úrovni, nicméně z důvodu vysoké srovnávací základny z 1. až 3. čtvrtletí roku 2008 byl meziroční pokles vývozu výrazný. Projevila se tak plně snížená poptávka na zahraničních trzích. Naopak v posledním čtvrtletí roku 2009 se meziroční pokles nejevil již tak dramaticky, ale důvodem nebyl výrazný růst vývozu v průběhu roku 2009, ale nízká srovnávací úroveň hodnoty vývozu ve 4. čtvrtletí roku 2008. Již počátkem roku 2010 dochází k částečnému **oživení vývozu**, které se dále zvýšilo v dalších čtvrtletích roku. Nicméně celkový objem vývozu roku 2010 nedosáhl vysoké úrovně roku 2008 a byl o 7 309 mil. Kč (o 4,6 %) nižší.

Graf 3.2 Vývoz z Ústeckého kraje a jeho vývoj

**Ve zbožové struktuře
mají nejsilnější
postavení stroje a
dopravní prostředky**

Ve zbožové struktuře celkového vývozu si i v roce 2010 udržely **nejsilnější postavení stroje a dopravní prostředky**, a to jak v ČR, tak i v Ústeckém kraji. Podíl tohoto zboží na celkovém objemu vývozu kraje dosáhl 29,1 %, druhý nejvýznamnější podíl patří **polotovárům a materiálům** (27,5 %), třetí příčku zaujímají se 17 % **chemikáliemi a příbuzné výrobky**, následují **minerální paliva, maziva a příbuzné materiály** s podílem 10,5 % a další významné postavení ve vývozu má **průmyslové spotřební zboží** s 8,3 %. Uvedených pět druhů zboží představuje 92,4 % vývozu z kraje.

**V teritoriální struktuře
převažuje vývoz
do států EU**

V teritoriální struktuře celkového vývozu Ústeckého kraje, stejně jako v celé ČR, měl v roce 2010 (stejně jako v předchozích letech) **převažující zastoupení vývoz do států Evropské unie**. Na celkovém objemu se vývoz do států EU v roce 2010 v kraji podílel 88,8 % (83,8 % v ČR). Z celkového vývozu připadla v Ústeckém kraji, stejně jako u všech krajů České republiky, rozhodující část na vývoz do Německa, který v kraji dosahoval 41,2 % (v ČR 31,9 %), druhý největší podíl na celkovém vývozu kraje vykazovalo Slovensko (7,9 %), na českém vývozu 8,8 %, dále pak Polsko 6,4 % (6,2 % v ČR). Mimo státy EU směřuje z Ústeckého kraje 2,5 % do rozvojových ekonomik, 2,2 % do Společenství nezávislých států, 0,6 % do Evropských tranzitivních ekonomik a 0,8 % do ostatních států (Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko a Vietnam).

Věda a výzkum

Celkové výdaje se v roce 2009 snížily, poklesl i počet zaměstnanců

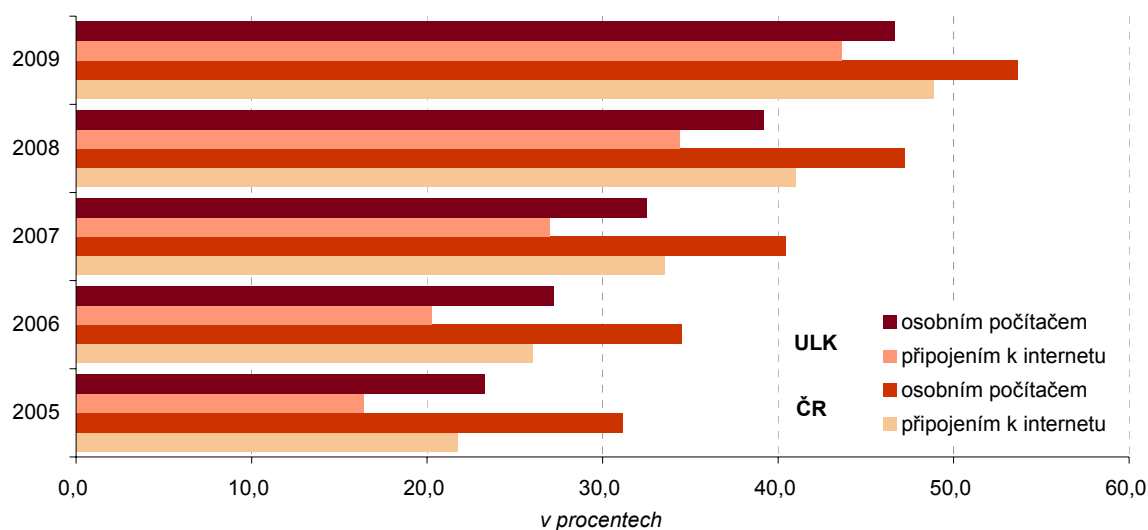
Investice do vědy a výzkumu patří k důležitým faktorům zvyšování produktivity, zaměstnanosti, zajištění ekonomické konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a sociální soudržnosti. Celkové výdaje v Ústeckém kraji se postupně zvyšovaly až do roku 2008, v následujícím roce došlo k meziročnímu poklesu o 19,3 % na 652 mil. Kč. Na celkovém objemu prostředků na vývoj a výzkum se zhruba 45 % podílejí mzdové náklady, proti roku 2008 se celkový objem snížil o 11,3 %, ale vzhledem k meziročnímu poklesu počtu pracovníků o 7,8 % se podíl těchto nákladů na celkových nákladech na vývoj a výzkum o 4,1 p.b. zvýšil.

Informační technologie

Vybavení počítačem se neustále zvyšuje

Z následujícího grafu je patrné, že se v Ústeckém kraji i v celé ČR rok od roku zvyšuje podíl domácností vybavených počítačem a využívajících připojení k internetu. V roce 2009 bylo počítačem vybaveno již 46,6 % domácností a 43,6 % mělo připojení na internet (nárůst proti roku 2005 představoval 23,3 p.b. u PC a 13,4 p.b. u připojení k internetu).

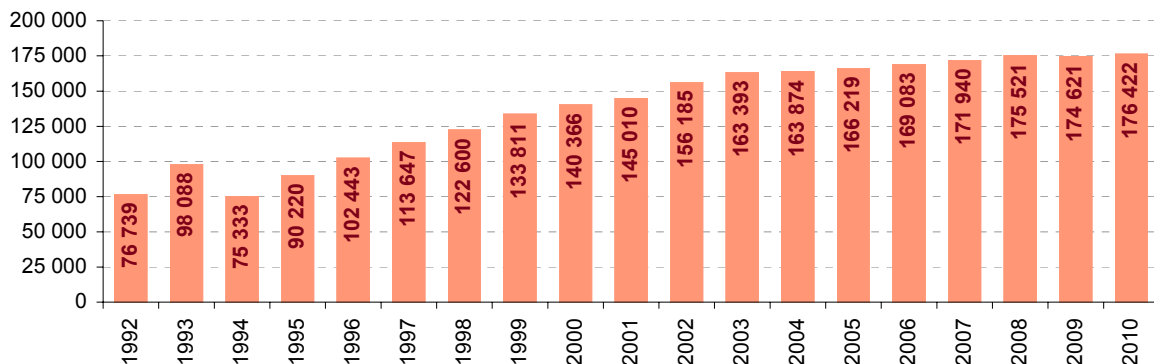
Graf 3.3 Vybavení domácností Ústeckého kraje a České republiky informační a komunikační technologií

Počty ekonomických subjektů meziročně vzrostly

Ke konci roku 2010 mělo v kraji registrováno své sídlo **176 422 ekonomických subjektů**, což představuje oproti předchozímu roku nárůst 2 191 subjektů (tj. 1 %). Meziroční nárůst zaznamenaly téměř všechny rozhodující právní formy, s výjimkou svobodného povolání.

Graf 3.4 Počet ekonomických subjektů v Ústeckém kraji k 31. 12.

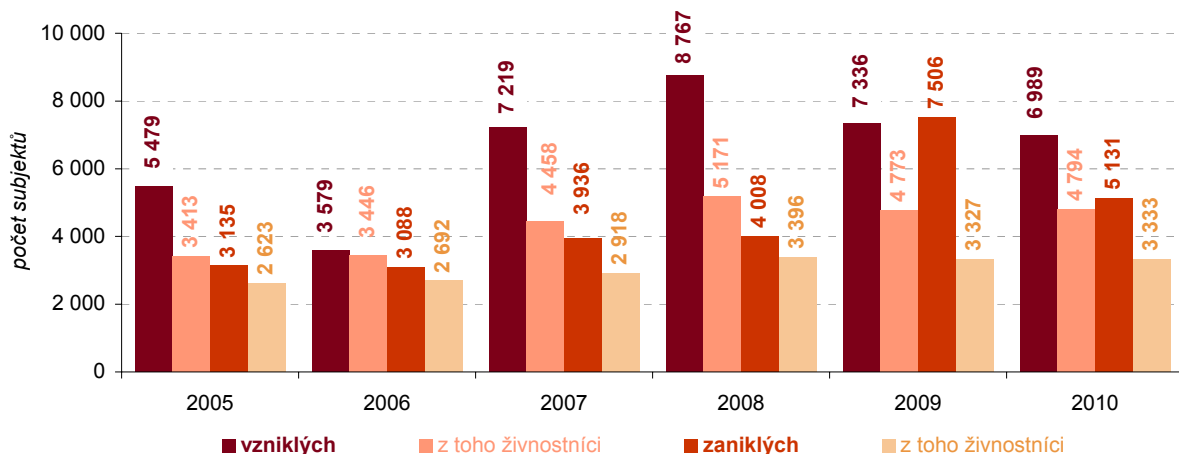

Zdroj: ČSÚ

Nárůst počtu živnostníků jako důsledek recese

Z následujícího grafu je patrné, že **od roku 2007** dochází k výraznému **navýšení** počtu nově vzniklých subjektů, zejména pak **podílu živnostníků** na celkovém počtu. Jedním z hlavních důvodů je snižování počtu zaměstnanců v důsledku krize a hledání jiných možností obživy.

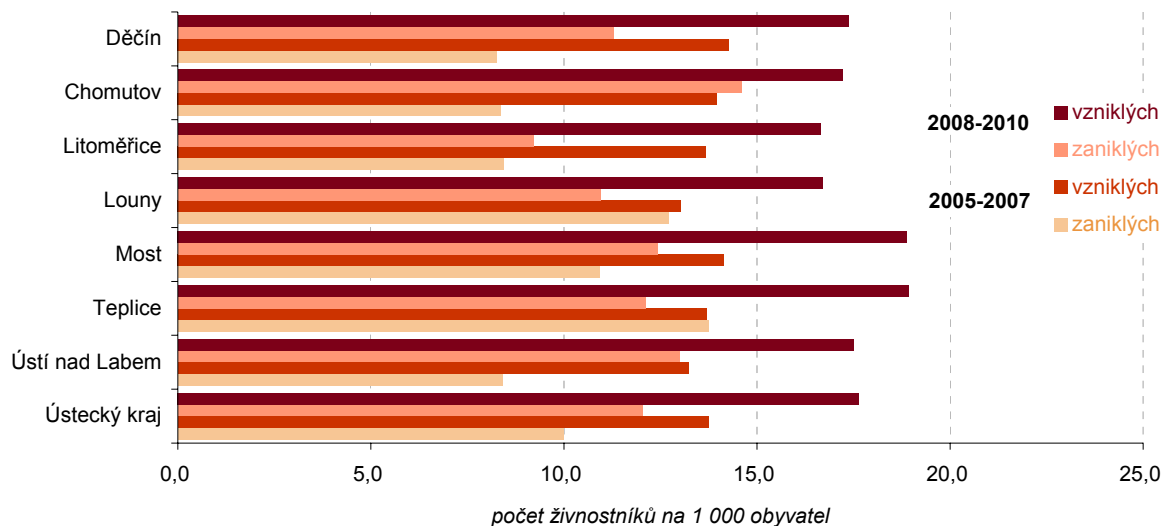
Graf 3.5 Vznik a zánik subjektů v Ústeckém kraji k 31. 12.

Zdroj: ČSÚ

Tento jev se potvrdil i při relativním vyjádření počtu živnostníků na 1 000 obyvatel ve všech okresech Ústeckého kraje, když jsme provedli porovnání souhrnu vzniklých a zaniklých živnostníků v letech 2005 - 2007 a 2008 - 2010 na 1 000 obyvatel. Z výsledků posledních tří let jsou patrné důsledky recese, což ukazuje i následující graf.

Graf 3.6 Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel v okresech Ústeckého kraje (v letech 2005 - 2007 a 2008 - 2010)

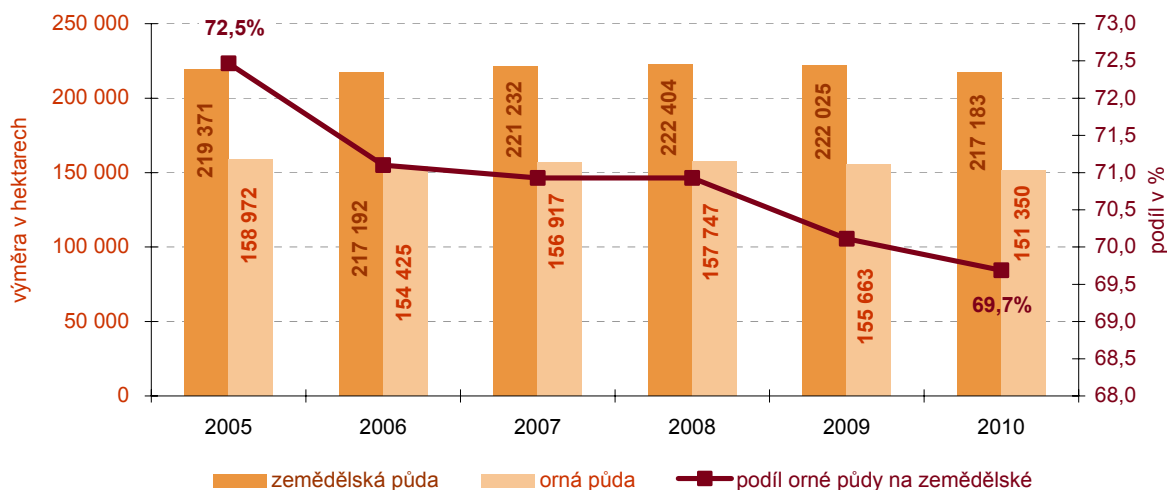

Zemědělství:

Výměra obhospodařované půdy se snižuje

Výměra obhospodařované zemědělské i orné půdy v Ústeckém kraji se v posledních dvou letech snižuje. Výraznější pokles u orné půdy dokazuje podíl obhospodařované orné půdy na celkové výměře obhospodařované zemědělské půdě (tzv. procento zornění), které za posledních pět let pokleslo o 2,8 p.b..

Graf 3.7 Obhospodařovaná zemědělská a orná půda v Ústeckém kraji

Rostlinná výroba

Pokles sklizně většiny plodin ...

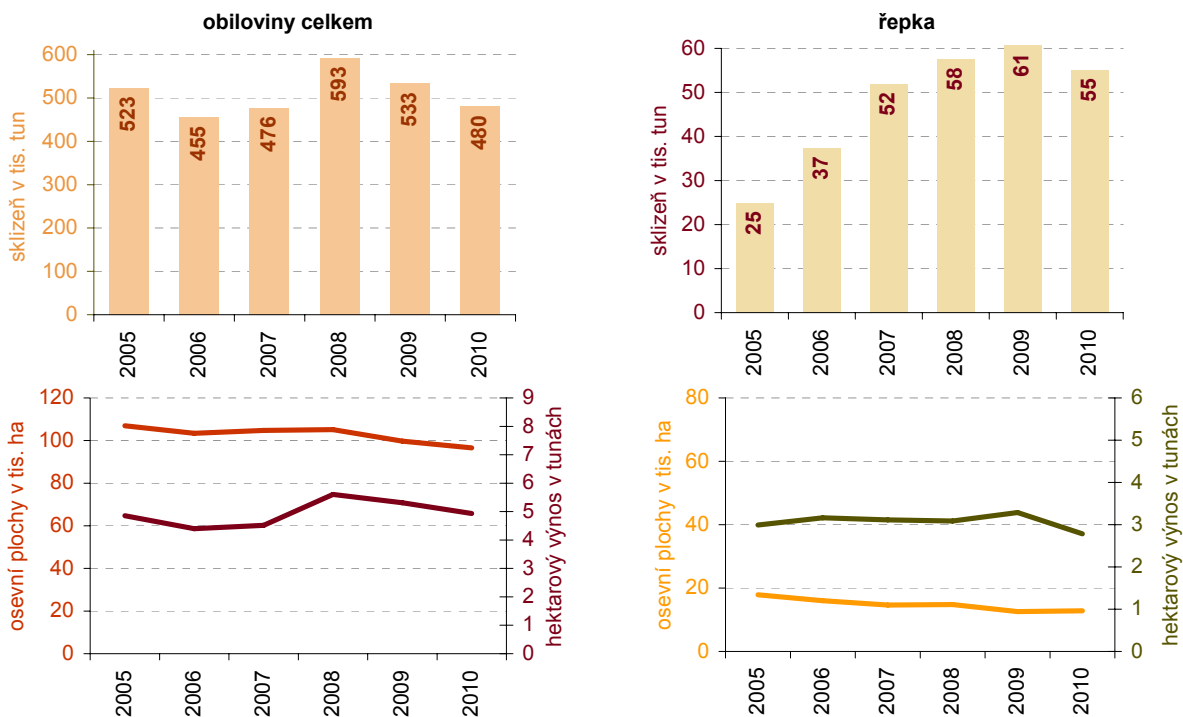
Historicky nejvyšší výnos chmele z hektaru plodících chmelnic...

Produkce většiny zemědělských plodin byla v Ústeckém kraji, stejně jako v celé republice, v porovnání s předchozím rokem nižší, s výjimkou chmele, trvalých travních porostů a cukrovky. V roce 2010 bylo v kraji sklizeno celkem 480 480 tun **obilovin**, což představuje pokles proti roku 2008 téměř 5 tis. tun zrna. Na nižší sklizni se podílelo jednak snížení pěstebních ploch (o 3,1 %), ale zejména nižší výnosy zrna z hektaru (o 7,1 %). Meziroční navýšení ploch o více než 7 % u naší nejrozšířenější olejnin, **řepky olejné**, nestačilo pokrýt výpadek hektarového výnosu (o více než 15 %) a sklizeň tak byla zhruba o 9 % nižší. Meziročně se snížila i sklizeň **luskovin**, a to výhradně vlivem nižšího výnosu z hektaru (zhruba o 14 %). Produkce **brambor** byla nižší téměř o 40 % a byla ze 14 % ovlivněna poklesem ploch a téměř z 18 % nižším hektarovým výnosem. Nižší produkce **seny u píce** na orné půdě téměř o 10 % byla způsobena nižšími hektarovými výnosy.

Vlivem nižšího výnosu (téměř o 19 %), byla meziročně nižší i sklizeň **kukuřice na zeleno a siláž**.

Historicky nejvyšší výnos **chmele** (1,47 tun z hektaru) se, i přes snížení ploch (o 1,8 %), zasloužil o téměř čtvrtinový nárůst sklizně proti úrovni roku 2009. V roce 2010 meziročně vzrostla plocha **cukrovky** o více než 6 % a i přes nižší výnosy bulev po hektaru byla celková sklizeň o 2,3 % meziročně vyšší. Vlivem zvýšeného výnosu píce v seně, došlo i k nárůstu celkové sklizně z **trvalých travních porostů**.

Graf 3.8 Sklizeň, osevní plochy a hektarový výnos obilovin a řepky v Ústeckém kraji

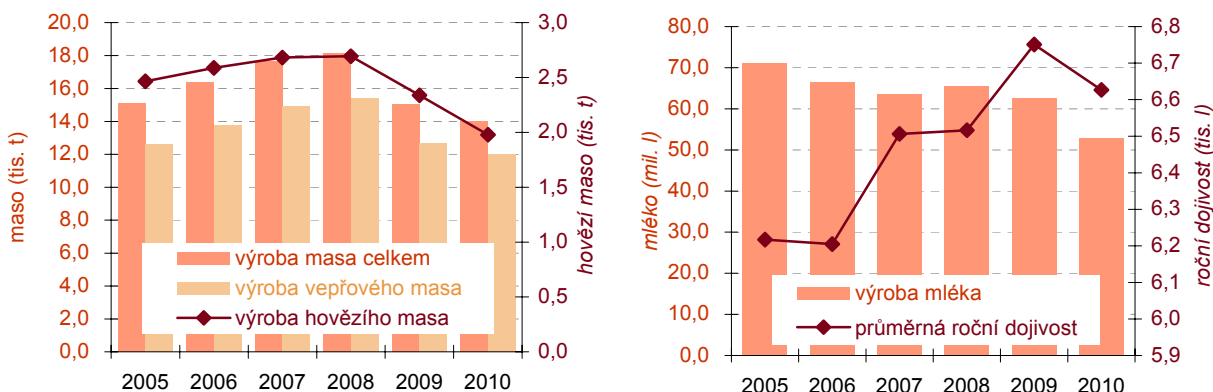

Zdroj: ČSÚ

Živočišná výroba
Přetrvávající pokles
stavů zvířat...
Vliv recese na
živočišnou výrobu...

V Ústeckém kraji, stejně jako v celé České republice pokračuje **pokles stavů hospodářských zvířat**. V porovnání s rokem 2005 se nejvýrazněji projevil **u drůbeže** (téměř o $\frac{2}{3}$), stavy **prasat** se i přes nárůst mezi roky 2009 a 2010 (o 37,1 %) snížily téměř o polovinu, nejnižší pokles byl zaznamenán u stavu **skotu** (o 4,7 %). Produkce živočišné výroby měla až do roku 2008 rostoucí tendenci jak u masa, tak i u mléka. V posledních dvou letech se i zda projevil vliv probíhající recese, což je patrné z následujícího grafu.

Graf 3.9 Produkce masa a mléka v Ústeckém kraji

Zemědělská produkce
nejnižší za posledních
5 let

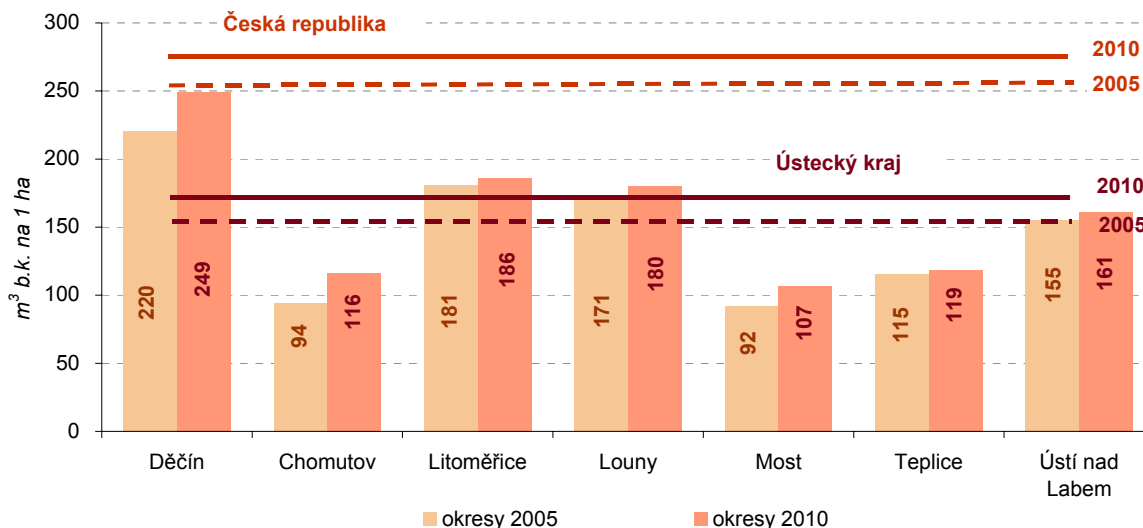
V roce 2009 došlo, stejně jako ve všech krajích republiky, ke **snížení zemědělské produkce**. Ústecký kraj patřil k 11 krajům, kde byla produkce na hektar zemědělské půdy nejnižší za posledních 5 let. Meziročně poklesla o více než pětinu a na jejím poklesu se podílela jak podprůměrná sklizeň, tak i snížení živočišné produkce.

Lesnictví

Postupný růst lesních ploch

V posledních pěti letech dochází v Ústeckém kraji k pozitivnímu jevu, když se postupně rozšiřují lesní porosty. **Od roku 2005 se rozloha lesa v kraji zvýšila o téměř 2 tisíce hektarů** a její podíl na celkové výměře kraje vzrostl na 30,2 %, tzn. o 0,4 p.b., přesto se však podíl lesů Ústeckého kraje pohybuje zhruba 3,5 p.b. pod celorepublikovým průměrem. Zlepšující se trend potvrzuje i zvyšování ploch zalesnění (s více než dvoutřetinovou převahou jehličnanů), v porovnání v roce 2005 se výměra zalesňovaných ploch v kraji zvýšila v posledním roce o více než 9 %. Zvyšování zásoby dřeva je patrné i z následujícího grafu a je vidět, že k němu dochází ve všech okresech kraje.

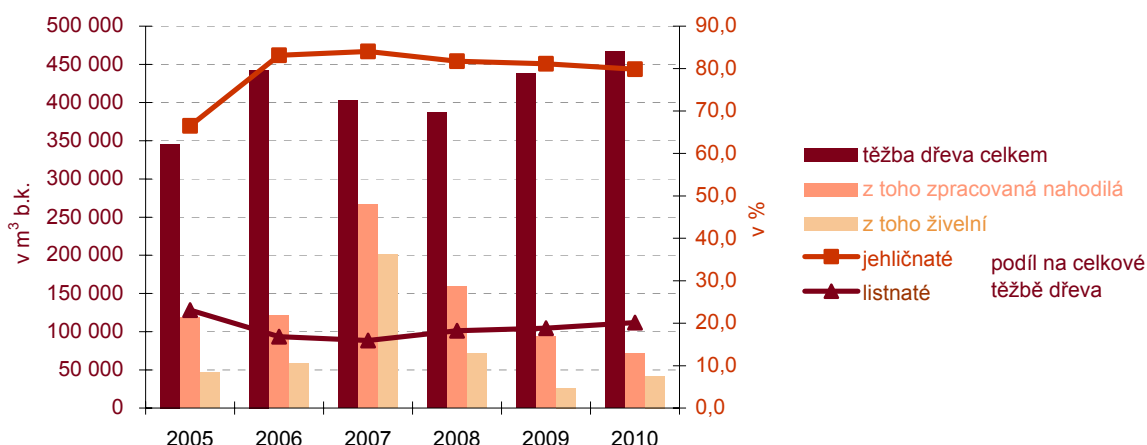
Graf 3.10 Průměrná zásoba dřeva na území okresů Ústeckého kraje

Těžba dřeva stoupá

Těžba dřeva v Ústeckém kraji v prvních třech sledovaných letech kolísala, od roku 2008 má rostoucí tendenci. Na celkovém objemu vytěženého dřeva jednoznačně **převažuje podíl jehličnatých dřevin**, což je patrné z následujícího grafu.

Graf 3.11 Těžba dřeva v Ústeckém kraji

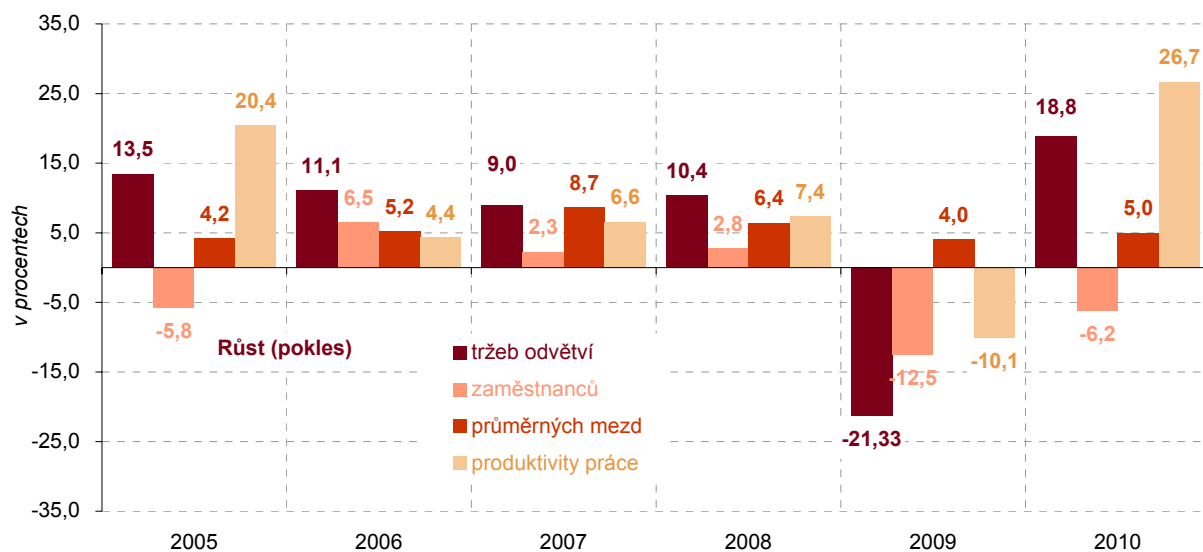

Průmysl:

Tržby velkých průmyslových podniků vzrostly, pokles počtu zaměstnanců trvá

Průmysl v Ústeckém kraji byl stejně jako celá Česká republika zasažen ekonomickým zpomalením, v roce 2009 poklesly **tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy** (v běžných cenách) ve velkých podnicích sídlících v Ústeckém kraji⁵ o 8,3 p.b. výrazněji než v ČR. Tento pokles byl doprovázen poklesem **počtu pracovníků**, který byl o 0,7 p.b. vyšší než v ČR. V důsledku tohoto poklesu pracovníků vzrostla průměrná mzda v průmyslu dokonce o 1 p.b. více než v ČR jako celku. Z následujícího grafu je patrné, že **v roce 2010 dochází k oživení**, které se projevilo v **nárůstu tržeb**, který byl o 8,2 p.b. vyšší než v ČR, rovněž **zvýšení produktivity práce** v kraji bylo nad celorepublikovou úroveň, a to o 11,2 p.b. I přes tento pozitivní vývoj však tržby v průmyslu nedosáhly úrovně roku 2008 a byly v kraji o 6,5 % nižší, v ČR o 3,6 %.

Graf 3.12 Vývoj hlavních ukazatelů průmyslu v Ústeckém kraji

¹⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Ústeckém kraji

Zdroj: ČSÚ

Stavebnictví:

Základní stavební výroba i počet zaměstnanců poklesly

Základní stavební výroba poklesla v roce 2010 v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci) o 16,2 % (v ČR o 6,5 %), ke zmíněnému snížení došlo ještě v dalších 9 regionech republiky. Tento pokles stavební výroby byl navíc doprovázen **poklesem počtu zaměstnanců** o 7,8 % (v ČR o 2,5 %), což se projevilo v relativním zvýšení průměrné mzdy (+0,4 %, v ČR +2,1 %).

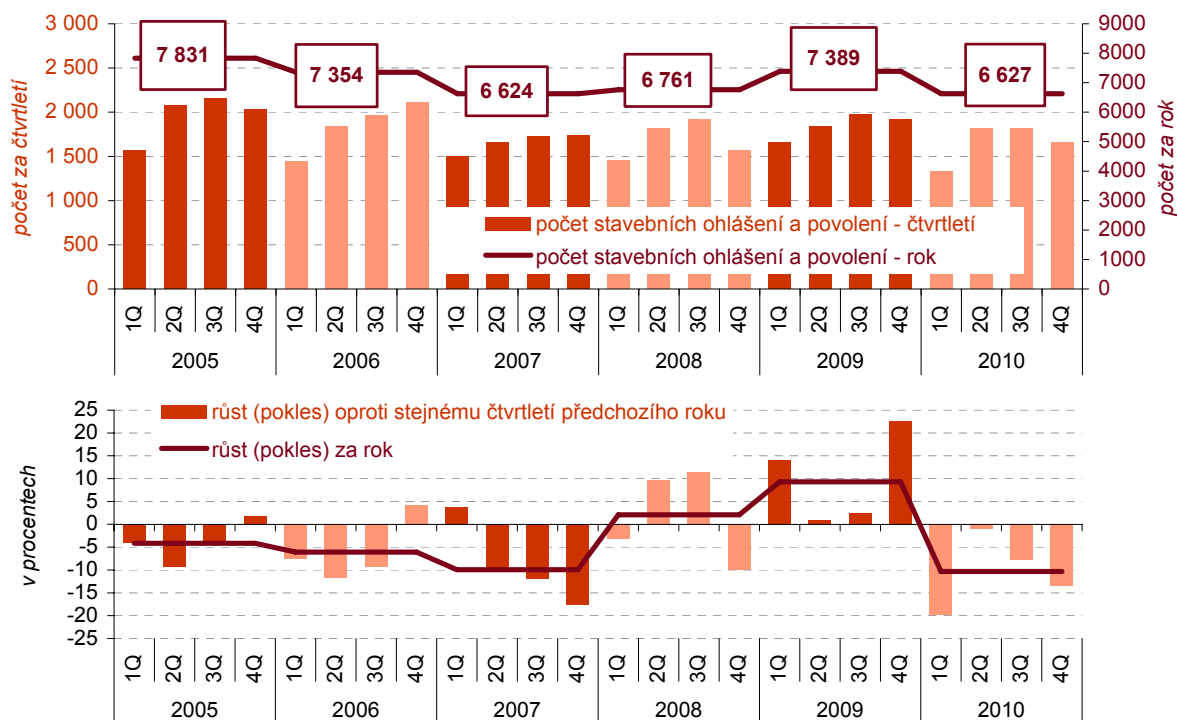
Na celkovém poklesu stavební výroby se nejvíce podílelo jak **inženýrské stavitelství** (-15,4 %, v ČR -8,4 %), tak i **pozemní stavitelství** (-17,1 %, ČR -8,2 %).

Počet stavebních povolení a ohlášení poklesl

Pokud jde o výhled do budoucnosti, **počet stavebních ohlášení a povolení**, která stavební úřady vydaly, **poklesl** v roce 2010 v Ústeckém kraji o 10,3 % (v ČR o 6,1 %). V kraji bylo vydáno méně stavebních povolení a ohlášení jak na budovy bytové (o 6,6 %), tak nebytové (o 6 %), nejvýraznější pokles však zaznamenal počet povolení pro stavby na ochranu životního prostředí (o 17,1 %) a na ostatní stavby (o 16 %).

⁵ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Graf 3.13 Počet stavebních ohlášení a povolení v Ústeckém kraji a jeho vývoj (v %)

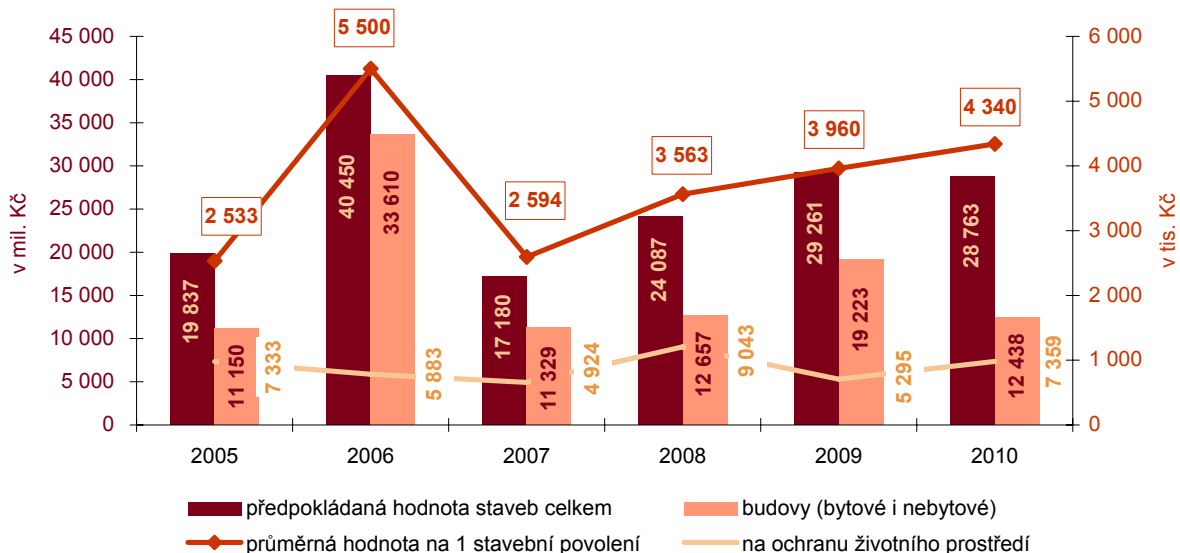

Zdroj: ČSÚ

Orientační hodnota staveb poklesla

V roce 2010 byl v Ústeckém kraji zaznamenán mírný pokles celkové orientační hodnoty nově plánovaných staveb (o 1,7 %), ale vzhledem k výše zmíněnému meziročnímu poklesu počtu vydaných stavebních ohlášení a povolení se **průměrná hodnota na jedno stavební povolení zvýšila** o 9,6 % (o 380 tis. Kč na 4 340 tis. Kč).

Graf 3.14 Orientační hodnota staveb a průměrná hodnota na 1 stavební povolení v Ústeckém kraji

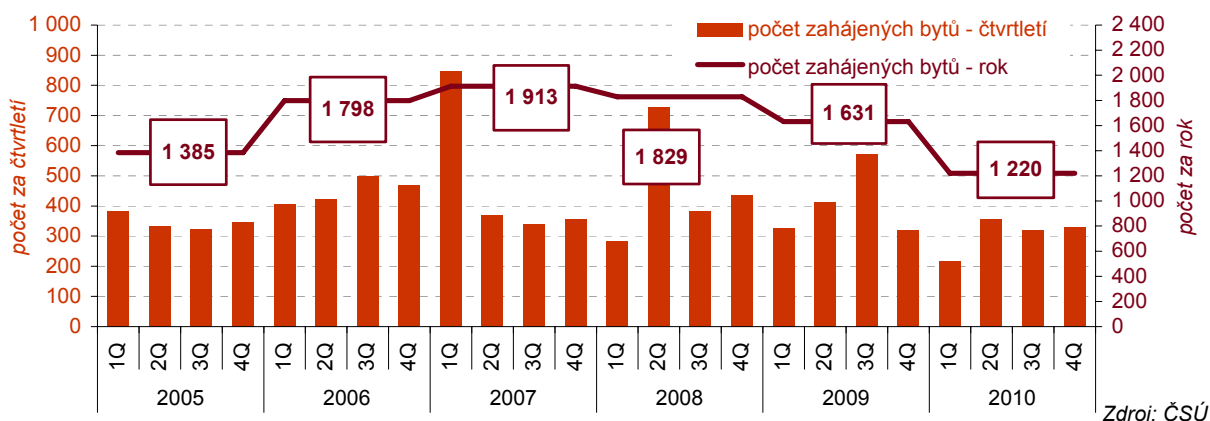

Bytová výstavba: Počet zahájených bytů se snížil

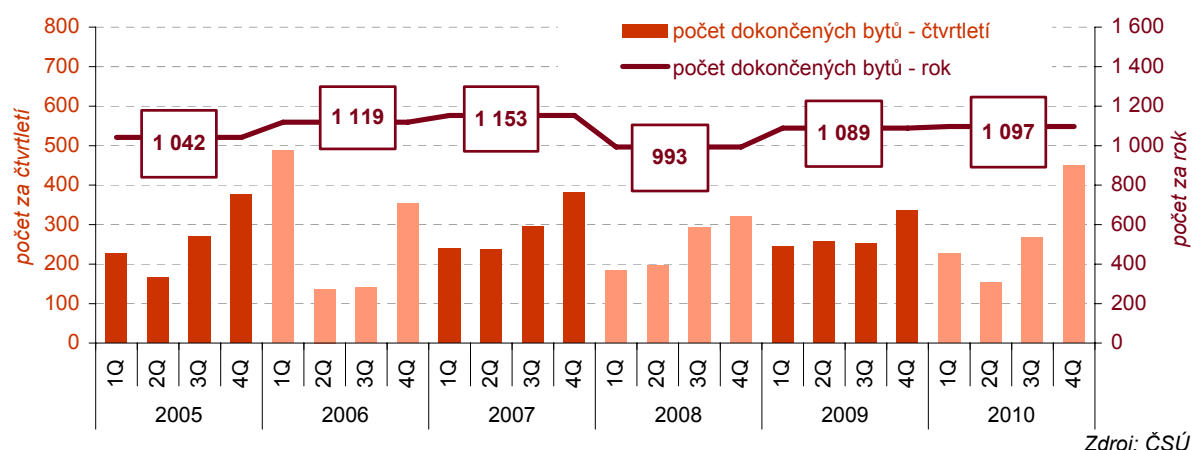
V kraji byla **zahájena stavba 1 220 bytů**, což znamenalo meziroční pokles o 25,2 % (v ČR pokles o 24,6 %). V kraji se jednalo o třetí rok, kdy měl počet zahájených bytů sestupnou tendenci, nicméně i tak zůstává počet zahájených bytů výrazně nad úrovní roku 2003, kdy byla zahájena stavba nejmenšího počtu bytů (1 129) v posledních letech (rok 2009 znamenal celkem o 8 % bytů více než

v roce 2003 a v případě rodinných domů byla výstavba o 55 % vyšší). Hlavním důvodem meziročního poklesu bylo snížení počtu zahájených bytů v **bytových domech** (o 80 %, tj. 226 bytů) a v domovech-penzionech a domovech pro seniory (o 81 %, tj. 25 bytů). Poklesla rovněž **výstavba rodinných domů** (o 12 %, tj. 114 domů).

Graf 3.15 Zahájené byty v Ústeckém kraji

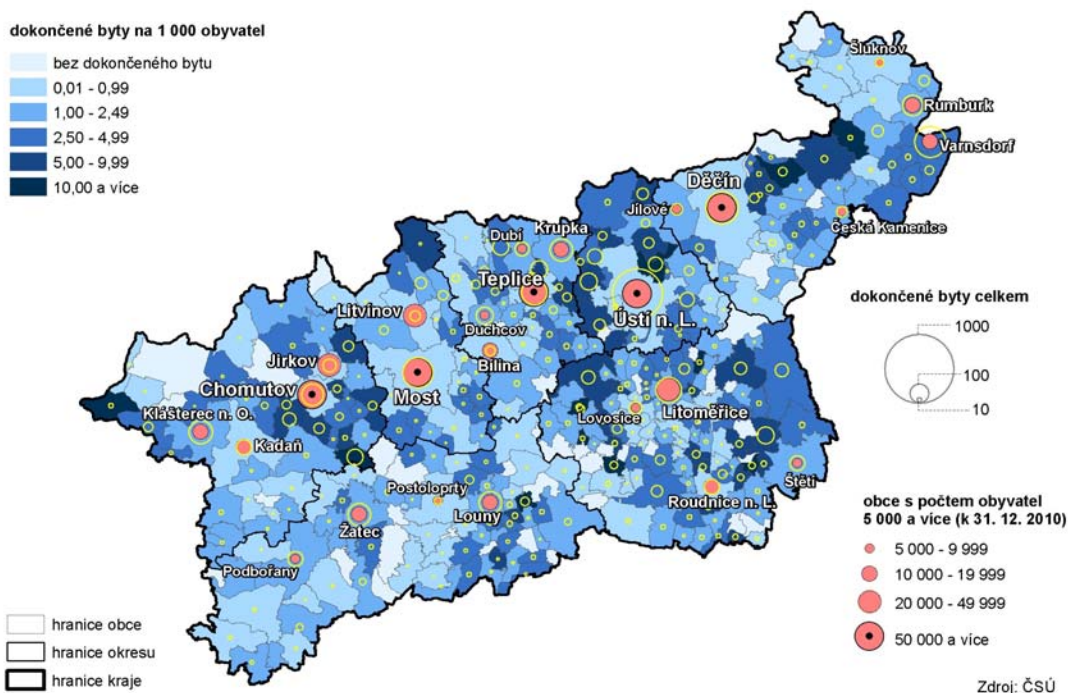
Graf 3.16 Dokončené byty v Ústeckém kraji

Počet dokončených bytů je v čase stabilní

V Ústeckém kraji bylo v roce 2010 **dokončeno 1 097 bytů**, což bylo o 0,9 % více než před rokem. Nižší počet v roce 2008 byl do značné míry způsoben změnou DPH od 1. 1. 2008, která vedla k urychlení dostavby bytů ještě v roce 2007 (a tudíž vyšší počet dokončených bytů v tomto roce). Rok 2009 ani 2010 již podobnou změnou zasažen nebyl a počet dostavěných bytů se tak ustálil na úrovni předchozích let.

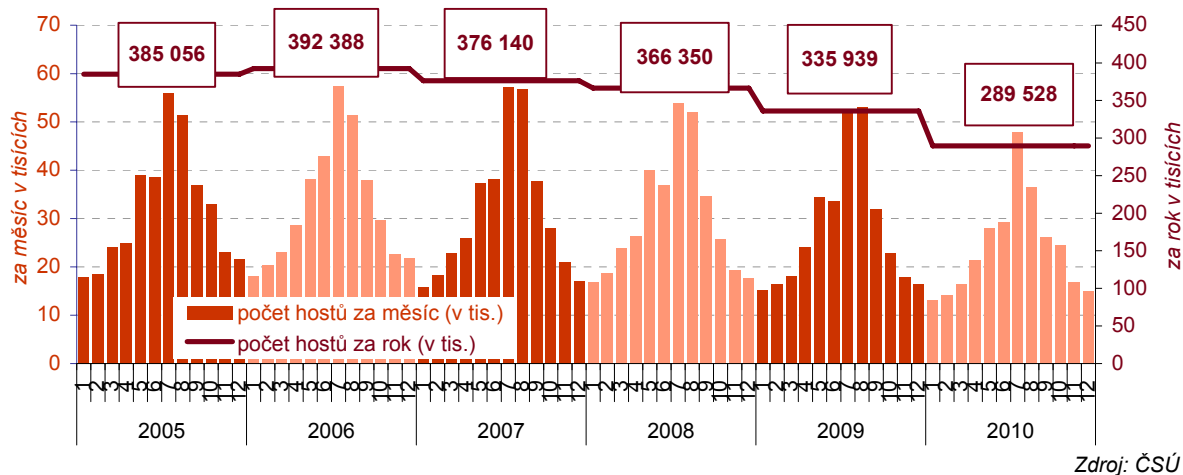
Bytová výstavba v obcích Ústeckého kraje v letech 2005 až 2010

Cestovní ruch: ...méně hostů, ...méně lůžek

Zatímco v republice jako celku došlo v roce 2010 k oživení i v cestovní oblasti, v Ústeckém kraji pokračoval pokles **počtu hostů** v hromadných ubytovacích zařízeních kraje o 13,8 % (o 26,2 % proti nejvyšší dosažené úrovni roku 2006). Na celkovém poklesu proti neúspěšnějšímu roku 2006 se nejvíce podílel výpadek zahraničních hostů (pokles o 41,4 %, tj. 69 tisíc hostů), meziroční pokles již byl podstatně mírnější a dosahoval necelých 7 tisíc hostů, tj. 6,6 %. K poklesu výrazně přispěl i počet českých hostů (proti roku 2006 o 14,9 %, tj. 33 tisíc hostů a proti roku 2009 o 17,1 %, tj. téměř 40 tisíc). Podíl česků v roce 2010 představoval téměř 66 % všech hostů v ubytovacích zařízeních kraje (jejich význam dlouhodobě posiluje, i když se meziročně částečně snížil). Pozitivním jevem v posledním roce je **mírné navýšení průměrné doby pobytu hostů** - celkově o 3,1 %, u zahraničních hostů o 0,6 %. Pokud jde o **kapacity hromadných ubytovacích zařízení**, počet zařízení se v posledních třech letech snižoval, proti roku 2009 poklesl o 13,3 %, kapacita lůžek v zařízeních klesala v letech 2009 i 2010, meziročně o 2,1 %, resp. o 10,9 %.

Graf 3.17 Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Ústeckého kraje (v tis.)

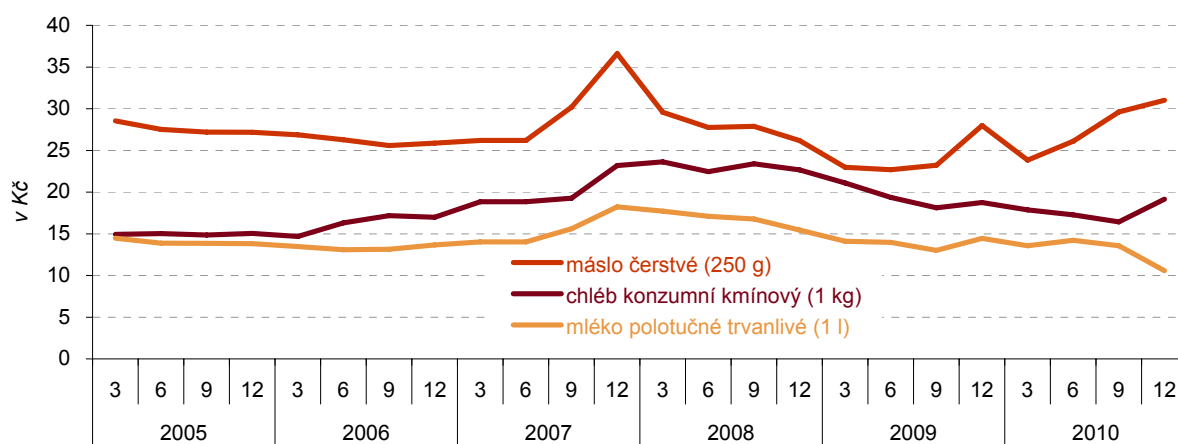

Ceny

Spotřebitelské ceny v České republice vzrostly od prosince 2009 do prosince 2010 o 2,3 %

Vývoj cenové hladiny vyjádřený indexem spotřebitelských cen není v regionálním členění v České republice publikován⁶. Přesto zde pro dokreslení základních tendencí ekonomického vývoje Ústeckého kraje uvádíme alespoň údaje České republiky jako celku. Meziroční míra inflace dosahovala v prosinci roku 2008 hodnoty 3,6 %, v letech 2009 a 2010 se její hodnota snížila na 1 %, resp. 2,3 %. Z průměrné roční míry inflace, která odráží vývoj cenové hladiny, byl jednak patrný růst nejen v průběhu roku 2008 (v prosinci činila hodnota 6,3 %), ale i v roce 2007, ale zároveň zmírnění v letech 2009 a 2010, kdy hodnota dosahovala 1,0, resp. 1,5 %.

Graf 3.18 Průměrné spotřebitelské ceny másla, chleba a mléka v Ústeckém kraji (v Kč)

Zdroj: ČSÚ

Podrobnější údaje k ekonomickému vývoji Ústeckého kraje v roce 2010:

[Statistický bulletin Ústeckého kraje](#)

[Průmysl v časových řadách](#)

[Stavebnictví v časových řadách](#)

[Bytová výstavba, stavební povolení a stavební zakázky v časové řadě](#)

[Stavby pro bydlení dokončené v roce 2010](#)

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin za rok 2010](#)

[Zahraniční obchod České republiky v roce 2009](#)

[Zahraniční obchod České republiky měsíčně \(krajská data vydávaná v lednu, dubnu, červenci, říjnu\)](#)

[Cestovní ruch v časové řadě](#)

⁶ V regionálním členění jsou vydávány pouze průměrné ceny vybraných výrobků a služeb (viz Statistický bulletin Ústeckého kraje).

4. Životní prostředí

Orné půdy ubývá

Výměra orné půdy v Ústeckém kraji má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů. **Tento trend se v letech 2005 – 2010 nejvýrazněji projevilo ve správních obvodech ORP Děčín, Kadaň a Ústí nad Labem.** V posledně jmenovaném ORP ovlivnilo pokles orné půdy rozšíření vodních ploch téměř o 41 %. Dále se zvyšuje podíl zastavěných ploch, zejména v ORP Most, Chomutov a Kadaň (o 10 a více %). Ve struktuře půdního fondu se příznivě projevuje zalesňování, které se nejvýznamněji projevilo v ORP Most, Bílina, Kadaň a Chomutov.

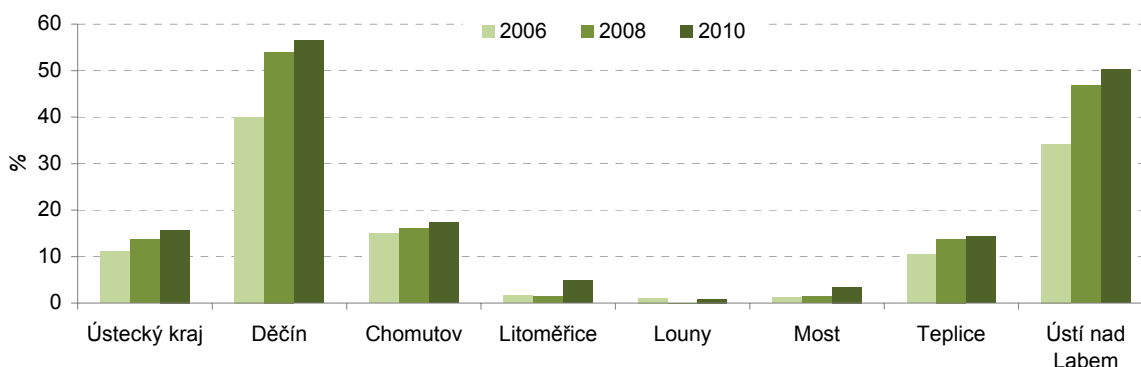
Počet ekologických zemědělců stále roste...

V roce 2010 pokračoval růst počtu ekologických zemědělců. Nejvyšší počet ekofarem nalezneme v oblasti Krušných a Doupovských hor, což souvisí s intenzivnějším využíváním zemědělsky méně vhodných ploch (např. podhorských oblastí) pro jinou než klasickou produkci, která by v daných lokalitách byla ekonomicky neudržitelnou. O tom svědčí i velmi malý počet ekologických zemědělců, kteří hospodaří souběžně konvenčním způsobem. Druhý nejvyšší počet zemědělců s ekologickým hospodařením (31) je na Litoměřicku, avšak vzhledem k rozsahu tradičního konvenčního způsobu hospodaření, dosahuje podíl ekologicky obhospodařované půdy necelých 5 %.

... stejně jako podíl ekologicky obhospodařované půdy

Podíl ekologicky obhospodařované půdy (tj. půdy v ekologickém zemědělství a přechodném období) je v Ústeckém kraji **pátý nejvyšší v mezikrajském srovnání.** Za poslední rok se zvýšil zhruba o 5 % a dosáhl 15,7 % celkové výměry zemědělské půdy, přičemž nejvyšší podíl byl v okresech Děčín a Ústí nad Labem (56,4, resp. 50,2 %). Naproti tomu v okrese Louny s rozsáhlou tradiční zemědělskou produkcí je podíl nejnižší (0,9 %). Vzestupný trend se zřejmě v příštích letech zastaví, neboť se očekává, že rok 2011 je ze současného plánovacího období patrně posledním, kdy mohou zemědělci požádat o dotace na ekologické zemědělství.

Graf 4.1 Podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy na celkové výměře zemědělské půdy v Ústeckém kraji a jeho okresech (v %)

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

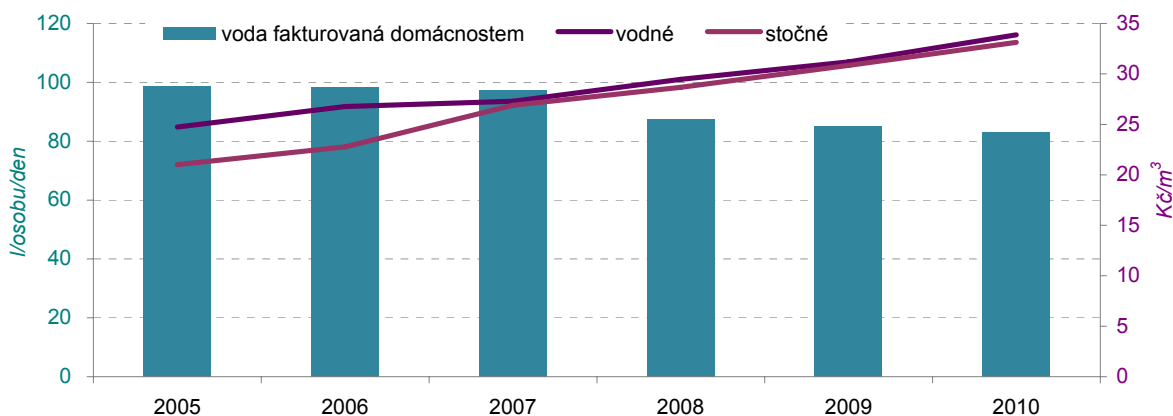
Specifické množství vody fakturované domácnostem klesá

V souvislosti se zvyšováním vodného a stočného klesá dlouhodobě (stejně jako v celé republice) specifické množství vody fakturované domácnostem. Jen za poslední rok se v Ústeckém kraji snížilo toto množství o 1,8 litru **na osobu a den na 83,2 litru**; od roku 2005 toto množství pokleslo o 15,6 litru.

Podíl obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV se v posledních 3 letech ustálil...

Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji se v posledních třech letech ustálil na zhruba 81,5 %, v porovnání s rokem 2005 vzrostl o 0,5 p.b. Obdobně je tomu i s napojením obydlí na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod, v posledních 3 letech je napojeno 77,6 % (o 2 p.b. více než v roce 2005), přičemž v naprosté většině případů se jednalo o mechanicko-biologické čistírny odpadních vod. **Podíl čistěných odpadních vod byl v roce 2010 o 5,8 p.b. vyšší než v předchozím roce a dosáhl 99,7 %.**

Graf 4.2 Specifické množství vody fakturované domácnostem (l/osobu/den), vodné a stočné¹⁾ (Kč/m³) v Ústeckém kraji

¹⁾ vodné a stočné je uváděno v cenách bez DPH

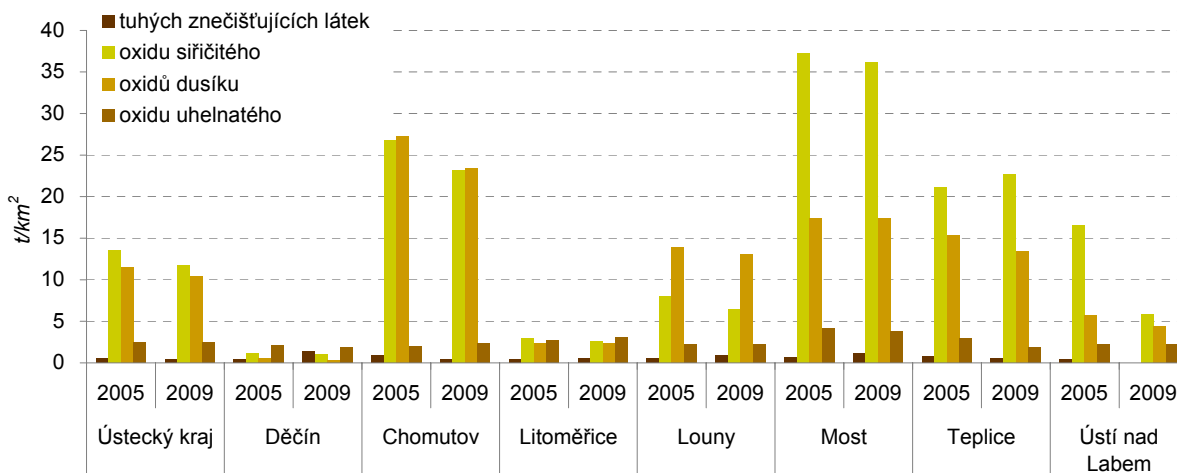
Emise hlavních znečišťujících látek pozvolna klesají

Emise znečišťujících látek se v Ústeckém kraji v porovnání s výchozím rokem 2005 snížily, u většiny (s výjimkou oxidu uhelnatého) zejména díky velkým stacionárním zdrojům (tj. REZZO 1). Největší pokles oproti roku 2005 nastal u měrných emisí **oxidu siřičitého** (REZZO 1-4), a to o 13,4 %. Velké stacionární zdroje znečištění se na emisích oxidu siřičitého podílejí v kraji dlouhodobě více než 96 %. V porovnání s ostatními kraji dosahuje Ústecký kraj dlouhodobě nejvyšší hodnoty a průměr ČR převyšuje více než 5krát. V meziročním srovnání let 2009 a 2008 došlo k navýšení pouze u emisí oxidu siřičitého, a to o 4,4 %.

Roste vliv emisí z dopravy

Měrné emise **tuhých znečišťujících látek** klesly v kraji v roce 2009 o 4,7 % oproti předchozímu roku, přičemž podíl mobilních zdrojů (REZZO 4) těchto znečišťujících látek na celkovém množství emisí vzrostl na 36,6 %, tj. o 3,4 p.b.. Měrné emise **oxidů dusíku** v kraji klesly v roce 2009 oproti předešlému roku o 1,2 % a oproti roku 2005 o 10 %. Podíl velkých stacionárních zdrojů (REZZO 1) na emisích těchto látek se v posledním sledovaném roce zvýšil na 87,3 %, zatímco vliv dopravy poklesl na 11,7 %. U všech druhů znečišťovatelů (REZZO 1-4) překračuje Ústecký kraj dlouhodobě více než 3,5krát celorepublikový průměr, mezi kraji zaujímá druhou nejhorší pozici (po Hl m. Praze). Mobilní zdroje mají zásadní dopad na emise **oxidu uhelnatého** - v kraji produkují zhruba 50 % znečištění. Měrné emise za REZZO 1-4 této látky se v roce 2009 snížily meziročně o 2,2 %, oproti roku 2005 o 9,3 %..

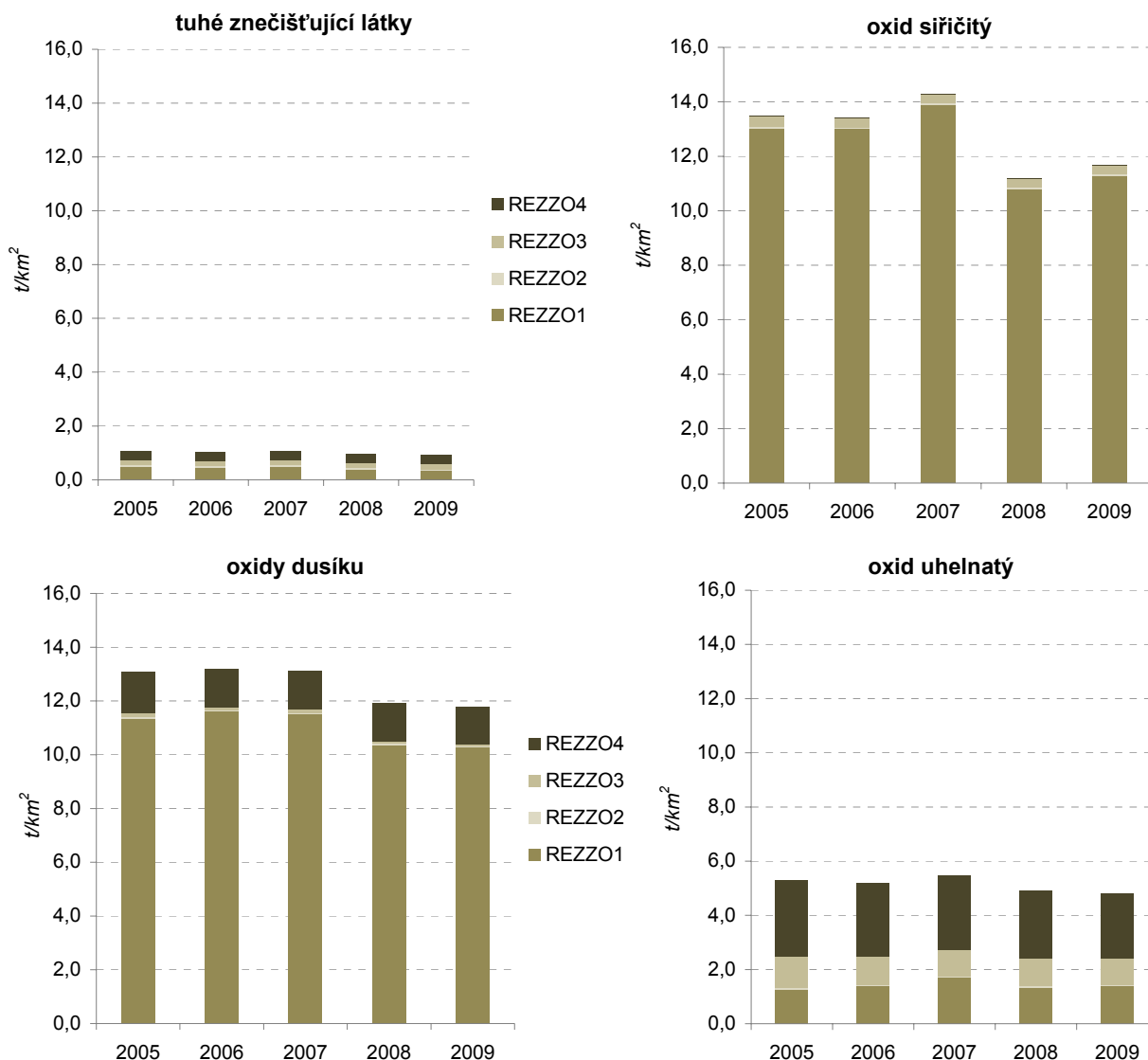
Graf 4.3 Měrné emise znečišťujících látek v okresech Ústeckého kraje (v t/km²)

Zhoršená kvalita ovzduší přetrvává

Z územního hlediska lze konstatovat, že emisemi jsou **nejhůře postižena území** nejbližší zdrojům znečištění; v kraji se to nejvíce dotýká **okresů Most, Chomutov a Teplice**, kde se nacházejí největší zpracovatelé dobytých nerostných surovin – elektrárny, hutní a chemický průmysl, tzn. velké stacionární zdroje. Naopak k okresům s velmi malou produkcí znečištění patří okres Děčín, který jediný obstojí z hlediska produkovaných emisí na km² v porovnání s průměrem ČR. Druhý nejméně znečišťující je okres Litoměřice, který však i přes poměrně nízké hodnoty celorepublikový průměr překračuje. Zhoršená kvalita ovzduší vlivem dopravy sužuje všechna větší města (zejména ta, kde se ve špičkách tvoří kolony aut z důvodu špatné průjezdnosti) a okolí hlavních dopravních tepen v kraji.

Graf 4.4 Měrné emise REZZO 1-4 podle zdroje znečištění v Ústeckém kraji (v t/km²)

Meziroční snížení emisí ze stacionárních zdrojů u všech znečišťujících látek bylo pouze na Teplicku

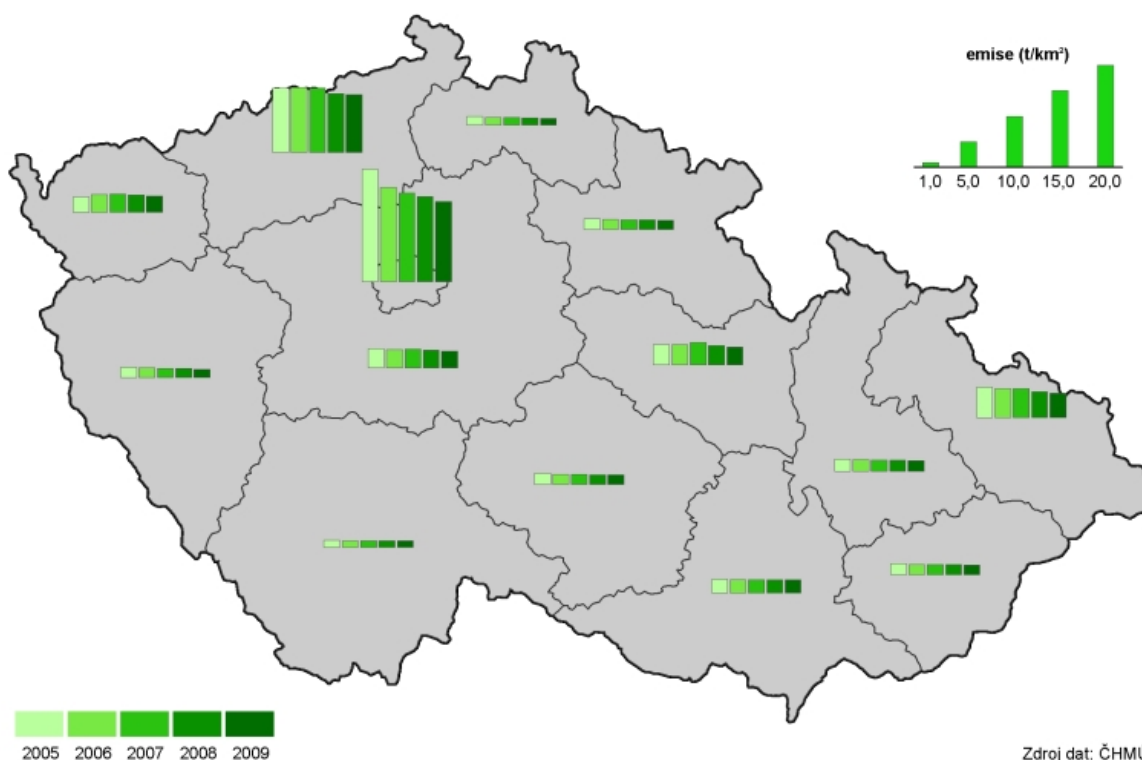
Na úrovni okresů jsou k dispozici údaje pouze za kategorie stacionárních zdrojů (tj. REZZO 1 – velké zdroje, REZZO 2 – střední zdroje a REZZO 3 – malé stacionární zdroje znečištění). Emise čtyř sledovaných znečišťujících látek pocházejících z REZZO 1-3 v **porovnání s rokem 2005** poklesly téměř ve všech okresech, výjimkou byl u tuhých látek okres Děčín, u emisí SO₂ okresy Chomutov a Litoměřice. **Meziročně** se pak navýšení projevilo u více okresů – emise tuhých látek zaznamenaly nárůst opět na Děčínsku, emise SO₂ se o čtvrtinu zvýšily na Lounsku, o více než 13 % na Mostecku a k navýšení došlo rovněž na Litoměřicku a Ustecku. Téměř o 10 % se zvýšily měrné emise

NO_x na Mostecku, k navýšení došlo rovněž na Lounsku a Chomutovsku. Ve třech okresech kraje (Chomutov, Louny a Most) se zvýšilo znečištění emisí CO.

Naproti tomu nejvyšší meziroční pokles měrných emisí tuhých látek zaznamenal okres Most (o 31 %), následovaný okresem Teplice (o téměř 22 %), ten zároveň dosahuje největšího meziročního snížení i u ostatních sledovaných znečišťujících látek - u oxidu siřičitého o 6 %, u oxidů dusíku o 22 % a u oxidu uhelnatého o 7 %.

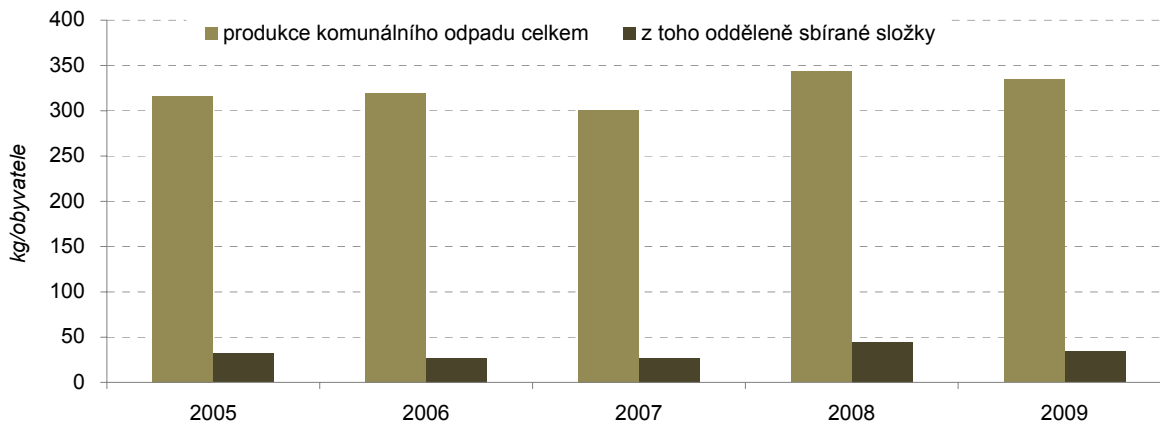
Měrné emise NO_x (REZZO 1-4) v krajích v letech 2005 až 2009

Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu meziročně kleslo

Produkce komunálního odpadu klesla v roce 2009 oproti předchozímu roku o 2,3 %; v přepočtu **na 1 obyvatele** dosáhla v kraji **335 kg za rok**, což znamená meziroční snížení o 2,6 %. Dosažené množství dlouhodobě převyšuje celorepublikový průměr, v roce 2009 se jednalo o 20 kg na obyvatele, v mezikrajském srovnání bylo třetí nejvyšší. Podíl odděleně sbíraných složek odpadu dosáhl nejvyšší úrovně v roce 2008, a to 13,1 %, v roce následujícím klesl na 10,3 % a v mezikrajském srovnání dosahoval nejnižší úrovně. V roce 2009 dosáhlo množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu na obyvatele 34,3 kg a proti roku 2008, kdy dosahovalo maxima, pokleslo o 10,6 kg.

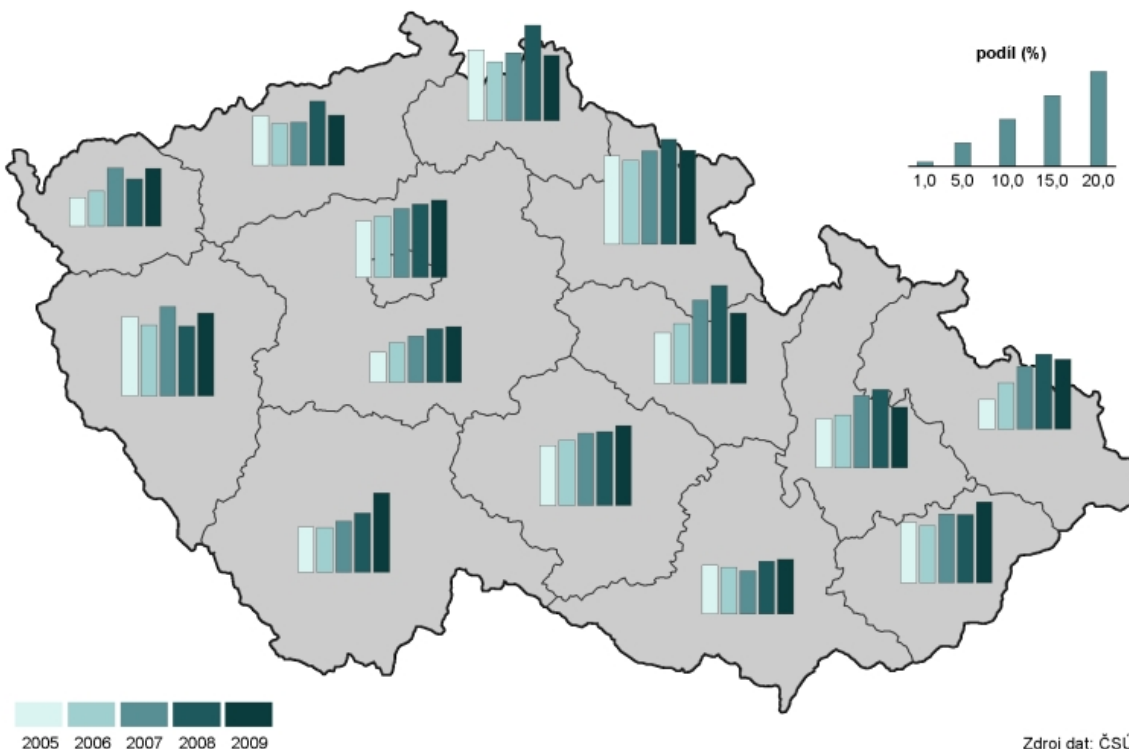
Graf 4.5 Produkce komunálního odpadu v Ústeckém kraji (v kg/obyvatele)

Produkce podnikového odpadu roste

Vývoj celkové produkce podnikového odpadu v kraji roste; v roce 2009 byl v kraji vyprodukován maximální objem podnikového odpadu za posledních pět let, když proti úrovni roku 2005 vzrostl téměř o 38 % a meziročně se zvýšil o více než 30 %. V přepočtu na regionální HDP byl objem vyprodukován vyšší jak meziročně, tak proti roku 2005.

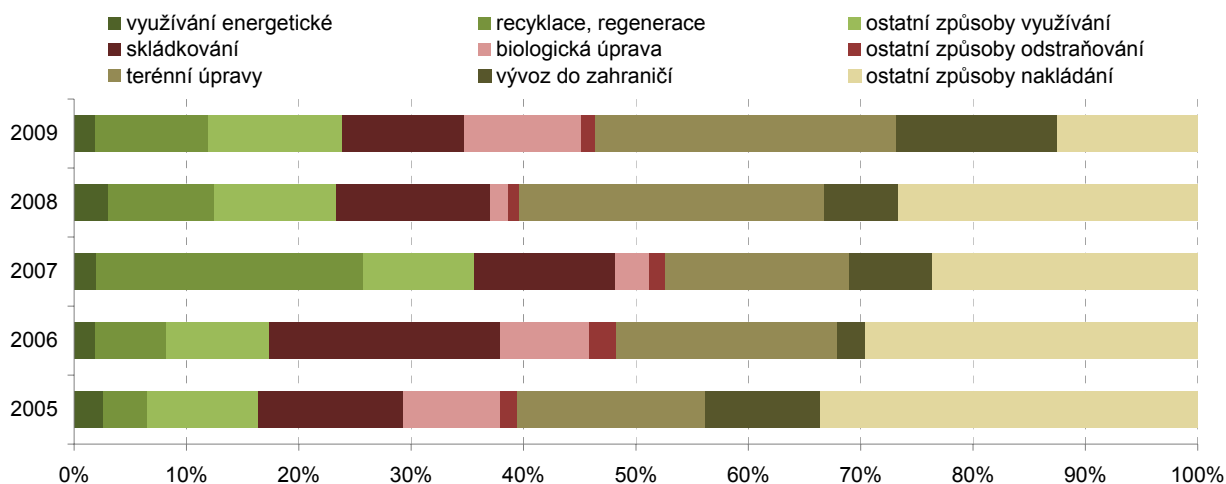
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v krajích v letech 2005 až 2009

Nakládání s nebezpečným odpadem tvoří jednu šestnáctinu celkového objemu

Celkové množství odpadu, se kterým bylo v kraji nakládáno v roce 2009 bylo o více než čtvrtinu větší než v roce 2005 a téměř o 9 % vyšší než v roce předchozím. Objem nebezpečného odpadu i jeho podíl na celkovém nakládání meziročně kolísá; v posledních letech představoval v kraji více než 6 % objemu.

Graf 4.6 Nakládání s odpady v Ústeckém kraji podle vybraných způsobů nakládání

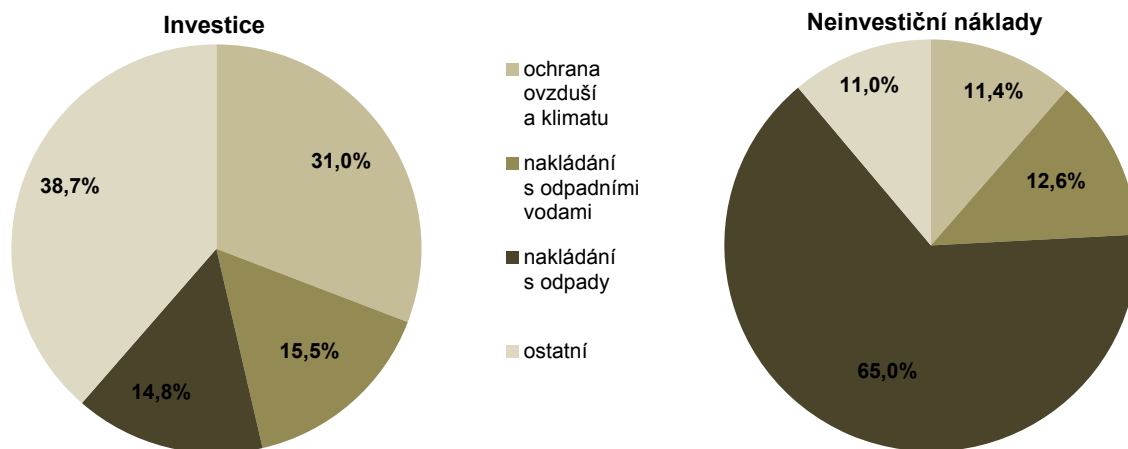
Množství využitého odpadu vzrostlo...

Množství využitého odpadu v Ústeckém kraji v podstatě rostlo, jeho podíl kolísal a v roce 2009 dosáhl téměř 24 % celkového objemu odpadu, se kterým bylo v tomto roce nakládáno. Při recyklaci či regeneraci bylo využito 10 % celkového množství odpadu, naopak energetické využívání je svým podílem v kraji zanedbatelné a pohybovalo se v rozmezí 2 až 3 %.

... na rozdíl od odstraněného odpadu

Meziroční výkyvy jsou patrné i u množství odstraněného odpadu, ale v podstatě se jedná spíše o pokles, i když v roce 2009 byl zaznamenán více než třetinový meziroční nárůst, přesto však podíl 22,6 % odstraněného odpadu je o 0,5 p.b. nižší než v roce 2005. Z celkového množství odstraněného odpadu představovalo plných 48 % skládkování, více než 46 % biologická úprava odpadů a více než 4 % fyzikálně-chemická úprava. V posledním roce, za který jsou k dispozici data, bylo v kraji ostatními způsoby nakládáno téměř s 54 % odpadu, z toho nejvýznamnější složkou v kraji je využití odpadů na terénní úpravy. Tento způsob má rostoucí tendenci a v posledních dvou letech dosahoval zhruba 27 % z celkového objemu nakládání s odpady a proti roku 2005 se zvýšil o více než 60 %.

Graf 4.7 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora podle účelu (v %; průměr let 2005 - 2009)

Výdaje na ochranu životního prostředí v posledních dvou letech klesají

Výdaje na ochranu životního prostředí v Ústeckém kraji rostly do roku 2007, kdy pořizené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele dosáhly částky 2 760 Kč,

v následujících dvou letech dochází ke snižování. Meziroční pokles v roce 2008 představoval zhruba třetinu a v roce 2009 se investice snížily znovu o téměř 2 % na 1 814 Kč na obyvatele. V členění podle účelu jsou za kraje k dispozici pouze data podle sídla investora. Z výše uvedeného grafu znázorňujícího pětiletý průměr je patrné, že struktura vynaložených finančních prostředků se zásadně liší u investic a neinvestičních nákladů. Největší podíl investic je kromě blíže nespecifikovaných ostatních investic na ochranu životního prostředí, určen na ochranu ovzduší a klimatu, zatímco rozhodující objem neinvestičních nákladů je vynaložen na nakládání s odpady.

Podrobnější údaje k životnímu prostředí Ústeckého kraje v roce 2010:

Statistický bulletin Ústeckého kraje

www.chmu.cz

1383-10 Vybrané oblasti udržitelného rozvoje v krajích České republiky 2010

<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/1383-10>

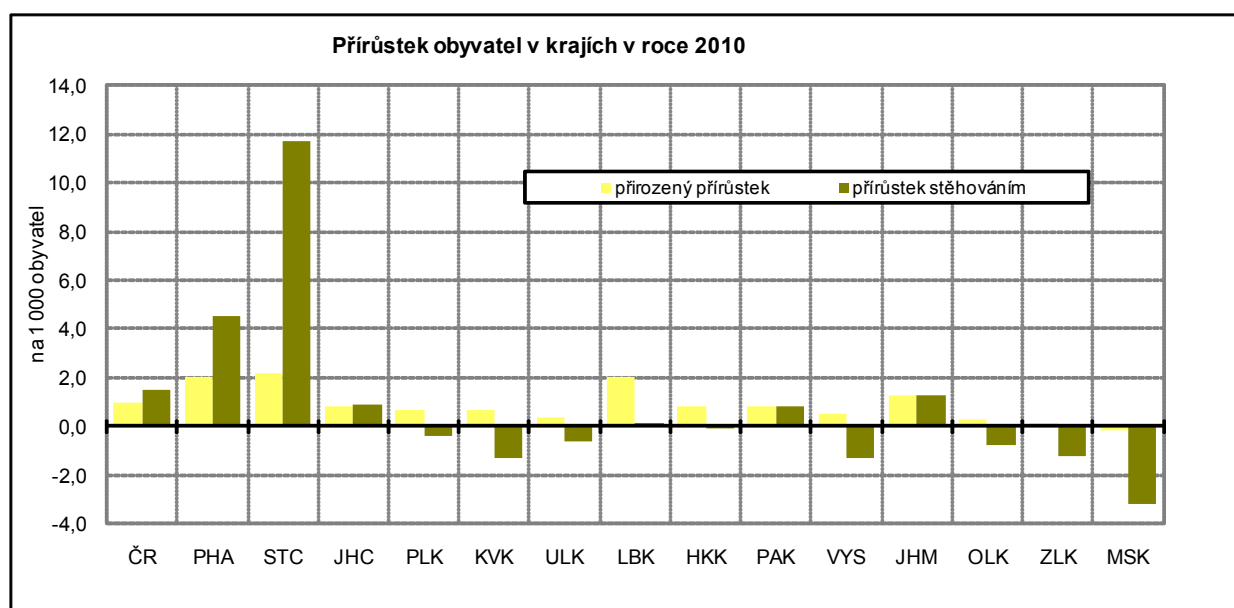
Publ. ČSÚ: VaK.... 2003-xx atd.

5. Mezikrajské srovnání

Do roku 2010 nevstupovaly kraje za stejných podmínek. Územní disparity se prohloubily v souvislosti se zpomalením ekonomického růstu již v roce 2008. V roce 2009, kdy se nejvýrazněji projevila ekonomická recese, meziročně poklesl HDP (ve srovnatelných cenách) ve všech krajích. Proti roku 2007 se ekonomická výkonnost nesnížila jen ve třech krajích (ve Středočeském kraji, Hl. m. Praze a v Jihomoravském kraji). Naproti tomu v Libereckém a Karlovarském kraji se dynamika HDP během dvou let snížila o více než 10 %. Dopady do sociální oblasti (růst nezaměstnanosti, růst podílu osob odcházejících do předčasného starobního důchodu, zpomalení růstu mezd) byly v roce 2010 patrné ve většině krajů.

Ve Středních Čechách a v Praze pokračoval nadprůměrný růst počtu obyvatel

Celostátní zpomalení tempa růstu počtu obyvatel, které se projevilo především v roce 2009, pokračovalo i v roce 2010, a to zejména vlivem úbytku obyvatel v moravských krajích s výjimkou Jihomoravského kraje. V těchto krajích (ale i v Karlovarském, Ústeckém a do určité míry i v Královéhradeckém kraji) byl vývoj ovlivněn především záporným saldem stěhování. Naproti tomu pokračující suburbanizace zázemí Prahy vedla k vysokému růstu počtu obyvatel Středočeského kraje; přírůstek stěhování v roce 2010 byl na úrovni roku 2009 a přirozený přírůstek zde dokonce vzrostl. Středočeský kraj tak upevnil svou vedoucí pozici v dynamice přirozeného a migračního přírůstu před Hl. městem Prahou.

Podíl cizinců se snižoval ve většině krajů i v roce 2010

Zastoupení cizinců v populaci se celostátně začalo snižovat již v roce 2009. Výjimku tvořilo Hlavní město Praha a Jihomoravský kraj, kde růst pokračoval i v roce 2009. V roce 2010 podíl cizinců nerostl v žádném kraji, ale výrazněji se snížil pouze v Plzeňském kraji.

Suburbanizace přispívá k „mládnutí“ obyvatelstva Středočeského kraje

Vysoký migrační přírůstek mladšího obyvatelstva ve Středních Čechách a v Praze vedl k tomu, že se zde v roce 2010 snížil index stáří, vyjadřující kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 14 let. Přesto má i nadále Hl. město Praha v mezikrajském srovnání nejvyšší index stáří, zatímco Středočeský kraj se řadí hned za Ústecký kraj, kde je index stáří nejnižší. Nejrychleji v uplynulých pěti letech „stárlo“ obyvatelstvo v Moravskoslezském a Zlínském kraji a na Vysočině.

Hospodářská recese snížila ve všech krajích míru zaměstnanosti obyvatelstva

Nejvýznamnější dopady ekonomické recese jsou vždy v oblasti zaměstnanosti. I když trh práce reaguje na ekonomický vývoj obvykle s mírným zpožděním, došlo již v roce 2008 v téměř polovině krajů ke snížení zaměstnanosti (celostátní průměr ještě rostl). V roce 2009 se pokles zaměstnanosti už projevila

v plné šíři, míra zaměstnanosti se snížila ve všech krajích. V roce 2010 se její pokles ve všech krajích s výjimkou Prahy a Olomouckého kraje zpomalil, v pěti krajích dokonce došlo ke změně trendu. Přesto v 8 krajích zůstala míra zaměstnanosti osob ve věku 20 – 64 let stále pod úrovní roku 2005, ve třech krajích (Středočeském, Ústeckem a na Vysočině) se dostala na úroveň roku 2005 a jen v krajích Moravskoslezském, Jihomoravském a Zlínském je zaměstnanost vyšší než v roce 2005.

Míra zaměstnanosti se nejvíce snížila ve Zlínském kraji

Ze souhrnného hodnocení vývoje za poslední dva roky je ale zřejmé, že nejvýraznější dopad recese na zaměstnanost byl v kraji Zlínském, kde se míra zaměstnanosti od roku 2008 snížila o 4,7 procentních bodů, k dalším „ohroženým“ krajům se snížením míry zaměstnanosti osob ve věku 20 – 64 let o více než 3 procentní body se řadí kraje Jihočeský, Olomoucký a Pardubický.

Dlouhodobě nejnižší míra zaměstnanosti je v Ústeckém kraji a v moravských krajích Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském; naopak vysoce nadprůměrná je v Hlavním městě Praze. Vývoj míry zaměstnanosti byl ovlivňován především vývojem míry nezaměstnanosti, méně významnou roli pak zde hrály demografické faktory.

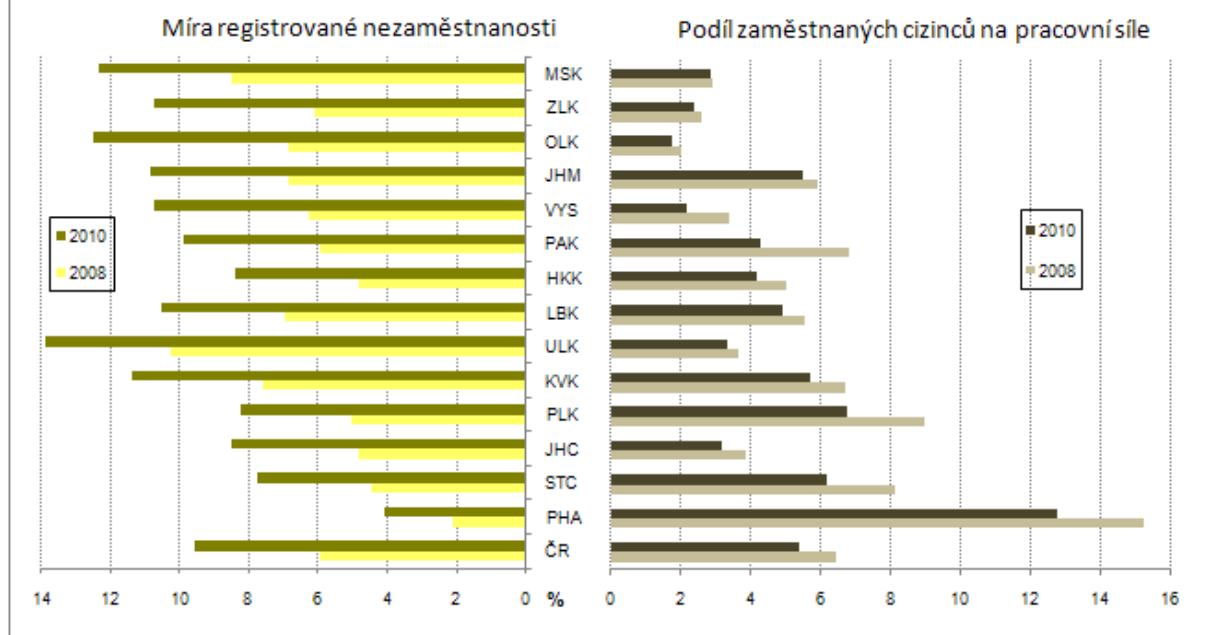
Růst nezaměstnanosti se nevyhnul ani Praze

Růst nezaměstnanosti započal již na podzim roku 2008. Ve všech krajích pak pokračoval nepříznivý trend v průběhu celého roku 2009. Rok 2010 je již provázen obnovením určité sezónní cykličnosti s náznakem zlepšování vývoje. Přesto ke konci roku 2010 byla jen ve dvou krajích (Libereckém a Zlínském) míra registrované nezaměstnanosti nižší než k 31. 12. 2009. Při relativně vysokém růstu míry nezaměstnanosti ve všech krajích zůstaly zachovány její regionální rozdíly. Mezi koncem roku 2008 a 2010 vzrostla míra nezaměstnanosti v Hlavním městě Praze na dvojnásobek, přesto je zde nezaměstnanost v ČR nejnižší. Obdobně protipól – Ústecký kraj – při zvýšení z 10,3 % na 13,9 % zůstává regionem s nejvyšší nezaměstnaností. Ani postavení ostatních krajů na pomyslném žebříčku se téměř nezměnilo. Jedinou výjimkou je Olomoucký kraj, který se vlivem silného růstu nezaměstnanosti posunul hned za nejpostiženější Ústecko.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných vzrostl v r. 2010 nejvíce na Olomoucku a Zlínsku

Na rozdíl od celkové nezaměstnanosti rostl celostátně rychleji než v roce 2009 podíl dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní síle (nárůst o téměř 1 procentní bod). Nejvyšší zastoupení mají nezaměstnaní déle než 1 rok v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, relativně nejvíce jich však v roce 2010 přibýlo v Olomouckém kraji. Nejpomaleji rostl v posledních dvou letech podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Praze – zřejmě v souvislosti s širší nabídkou volných pracovních míst i lepší kvalifikační strukturou nezaměstnaných.

Míra registrované nezaměstnanosti a podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle v roce 2008 a 2010

Pokles počtu zaměstnaných cizinců

Pomalejší růst nezaměstnanosti byl částečně umožněn snižováním podílu zaměstnaných cizinců. Jejich podíl na pracovní síle poklesl oproti roku 2008 ve všech krajích. Nejpomaleji klesal podíl cizinců na pracovní síle v Moravskoslezském, Zlínském a Olomouckém kraji, které se ovšem řadí ke krajům s nejnižším podílem zaměstnaných cizinců.

Změny v zaměstnávání cizinců se koncentrovaly téměř v plné míře na osoby mimo státy Evropské unie. Zatímco evidence zahrnovala ke konci roku 2008 celkem 205 tisíc zaměstnanců ze států mimo EU, pak k 31. 12. 2010 jich bylo již o 60 tisíc méně. Naopak ze zemí EU téměř 6 tisíc zaměstnaných osob za uvedené období přibylo.

Velké územní rozdíly v nástupu a intenzitě projevů recese

Ekonomická recese nenastoupila ve všech krajích ve stejnou dobu. V závislosti na odvětvové struktuře hospodářství v kraji, zejména struktuře průmyslu, a na podílu vyvážené produkce se začal hospodářský pokles projevovat v meziročním růstu nezaměstnanosti již ve 4. čtvrtletí 2008 v pěti krajích, v ostatních krajích a celostátně až v 1. čtvrtletí 2009. Zatímco období nástupu meziročního růstu nezaměstnanosti se mezi kraji nelišilo o více než jedno čtvrtletí, byla změna trendu rozložena na celý rok – od 3. čtvrtletí 2010 (ve čtyřech krajích – Libereckém, Vysočině, Královéhradeckém a Moravskoslezském) po 2. čtvrtletí 2011, kdy jako poslední region zaznamenaly pozitivní změnu trendu Hlavní město Praha a Středočeský kraj. Mírnější projev recese se projevil v Jihomoravském kraji dočasným zlepšením pozice tohoto kraje v mezikrajském srovnání míry nezaměstnanosti, naproti tomu pozice Olomouckého kraje se v období recese zhoršila a nezlepšila se ani na počátku roku 2011. V Karlovarském a Libereckém kraji byla největší odchylka (v absolutní hodnotě) míry nezaměstnanosti od republikového průměru ve 2. čtvrtletí 2009, v Pardubickém, Jihomoravském, Olomouckém, Zlínském kraji a na Vysočině v 1. čtvrtletí 2010 a v ostatních krajích byla odchylka od průměru ČR v období hospodářské recese menší než před ní.

Nejvíce nových příjemců předčasných starobních důchodů

Obtížné uplatňování osob starších 50 let na trhu práce vede dlouhodobě k vysokému počtu žadatelů o odchod do předčasného důchodu. Z údajů o tzv. „sólo“ starobních důchodech (tedy důchodech bez souběhu s vdovským

bylo v roce 2009

Nejčastěji se do předčasného důchodu odchází na Vysočině

Územní disparity příjmů domácností se v roce 2009 zmenšily

Úroveň mezd, vyjádřená mzdovým mediánem, v roce 2010 ve většině krajů mírně rostla

HDP na obyvatele rostl v roce 2009 pouze v Praze

a vdoveckým důchodem) za Českou republiku vyplývá, že nejvyšší počet nových příjemců předčasných důchodů byl v roce 2009; v tomto roce se předčasné důchody na nově vyplácených starobních důchodech podílely z 36 %. Na rozdíl od předešlých dvou let a roku 2010 odcházely v letech 2008 – 2009 z celostátního pohledu výrazně častěji do předčasného důchodu ženy. V roce 2010 poklesl podíl nově odcházejících žen do předčasného důchodu na úroveň blízkou hodnotám před hospodářským poklesem.

Podíl všech příjemců předčasných důchodů (tj. včetně stávajících, podle stavu v prosinci) představoval zhruba pětinu starobních důchodců a rostl v období 2005 – 2008 ročně o 1 procentní bod. V roce 2009 dynamika vzrostla na 1,5 procentního bodu a v roce 2010 došlo ke zpomalení růstu na 1,2 procentního bodu. Nadprůměrný růst podílu příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů byl v roce 2010 registrován v 8 krajích, nejvíce v Olomouckém kraji a na Vysočině. Nejpomaleji přibývá předčasných důchodů v Hlavním městě Praze, kde jejich zastoupení jen mírně přesahuje polovinu republikového průměru. Naproti tomu je na Vysočině průměr ČR překročen téměř o jednu třetinu (a také v tomto kraji zhruba každý třetí příjemce „sólo“ starobního důchodu pobírá předčasný starobní důchod). Z hlediska pohlaví je vyšší podíl předčasných starobních důchodů u žen ve všech krajích s výjimkou Jihomoravského a Olomouckého.

Růst příjmů domácností se zastavil v roce 2008. Čistý disponibilní důchod domácností připadající na 1 obyvatele kraje poklesl v roce 2009 (poslední dostupný údaj) v 11 krajích, nejvíce v Hlavním městě Praze, kde však nadále zůstává mezi krajů nejvyšší. Disponibilní příjmy na obyvatele rostly pouze v krajích s nejnižší úrovní příjmů, tedy v Ústeckém, Karlovarském a Libereckém kraji. Jako jednu z příčin tohoto vývoje lze spatřovat růst sociálních příjmů.

Relativně vysoký růst mezd se zastavil v roce 2009; v šesti krajích mzdy dokonce poklesly. Při celkovém meziročním snížení objemu vyplacených mzdových prostředků (v celé republice o více než 20 mld. Kč) vycházel růst průměrných mezd z posunu ve struktuře zaměstnanosti. Ten souvisel především s propouštěním zaměstnanců s nižšími mzdami a poklesem nemocnosti. Oživení ekonomiky bylo v roce 2010 provázeno růstem mzdového mediánu ve všech krajích s výjimkou Pardubického (pokles o 0,5 %) a Hlavního města Prahy (stagnace). Určitou dynamiku růstu mezd si po oba poslední roky udržel pouze Ústecký a Jihomoravský kraj. Ve všech krajích byl v roce 2010 překročen mzdový medián z roku 2008, nejvíce v Jihomoravském kraji, a to o 4 procenta. Rozpětí mezi mzdovým mediánem v kraji s nejvyšší a nejnižší úrovní mezd (Hlavní město Praha a Karlovarský kraj) se zvětšovalo jak před obdobím hospodářské recese, tak i v jeho průběhu. Na Karlovarsku jsou nyní mzdy o 30 % nižší než v Praze.

Zpomalení růstu HDP se začalo ve většině krajů projevat již v roce 2008 vlivem nižší poptávky po průmyslové produkci. V roce 2009 se kumuloval pokles průmyslové produkce ve všech krajích s výjimkou Hlavního města Prahy se snížením stavební výroby (objem provedených stavebních prací poklesl v 10 krajích) i nižší zemědělskou produkcí ve všech krajích. Relativně nejvyšší pokles HDP na obyvatele (v běžných cenách) byl v roce 2009 zaznamenán v Moravskoslezském a Libereckém kraji. HDP stagnoval v Jihočeském kraji a vzrostl pouze v Hlavním městě Praze (o 0,6 %). K nepatrnému poklesu došlo ještě v Plzeňském kraji, avšak ten patřil mezi tři kraje, kde se HDP snižoval již v roce 2008.

Pokles tvorby hrubého fixního kapitálu byl v roce 2009 rychlejší než pokles HDP

Hospodářské problémy byly provázeny sníženou mírou investování. Zatímco v roce 2007 byla více než čtvrtina (25,2 %) HDP směřována do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK), v roce 2008 poklesl tento podíl na 23,9 % a v roce 2009 na 22,5 %. Snížení podílu THFK na HDP zaznamenalo v roce 2008 celkem 10 krajů, v roce 2009 k němu došlo v 8 případech. Snížení míry investic v obou letech zaznamenaly 4 kraje (Hlavní město Praha, Jihočeský, Jihomoravský a Zlínský kraj).

Zemědělská produkce poklesla v roce 2009 pod úroveň let 2007 a 2008 ve všech krajích

Snížení zemědělské produkce se v roce 2009 nevyhnulo žádnému kraji, přitom v 11 krajích byla produkce na hektar zemědělské půdy nejnižší za posledních 5 let. Došlo ke kombinaci nižší rostlinné produkce vlivem podprůměrné sklizně za současného poklesu živočišné produkce, hlavně mléka a masa. O více než pětinu poklesla meziročně zemědělská produkce (v přepočtu na ha) v Karlovarském a Ústeckém kraji, nejmenší pokles (15,1 %) zaznamenal Pardubický kraj. Nejnižší produkce na hektar obhospodařované půdy zůstává dlouhodobě v Karlovarském a Libereckém kraji.

Nejrychlejší oživení průmyslu ve Středočeském, Pardubickém a Moravskoslezském kraji

Oživení průmyslu v roce 2010 ve většině krajů ČR lze doložit růstem tržeb za prodej průmyslových výrobků. Výjimku tvořilo Hlavní město Praha, Olomoucký a Jihočeský kraj. V Jižních Čechách a na Olomoucku klesaly tržby pomaleji než v roce 2009. Zatímco v Praze byl první meziroční pokles tržeb v průmyslu zaznamenán až v roce 2010, ve všech ostatních krajích klesaly tržby již v roce 2009. Nad úroveň roku 2008 se dostaly v roce 2010 tržby pouze v průmyslových podnicích Středočeského, Pardubického, Moravskoslezského kraje a Hlavního města Prahy, tedy zejména v krajích s vysokým podílem výroby dopravních prostředků a elektroniky a zároveň s vysokým podílem vývozu. Meziroční zvýšení vývozu (zboží nejen průmyslového) v Pardubickém kraji o třetinu a ve Středočeském kraji o sedminu vedlo k tomu, že byl Plzeňský kraj odsunut až na 3. místo v objemu vývozu na 1 obyvatele kraje.

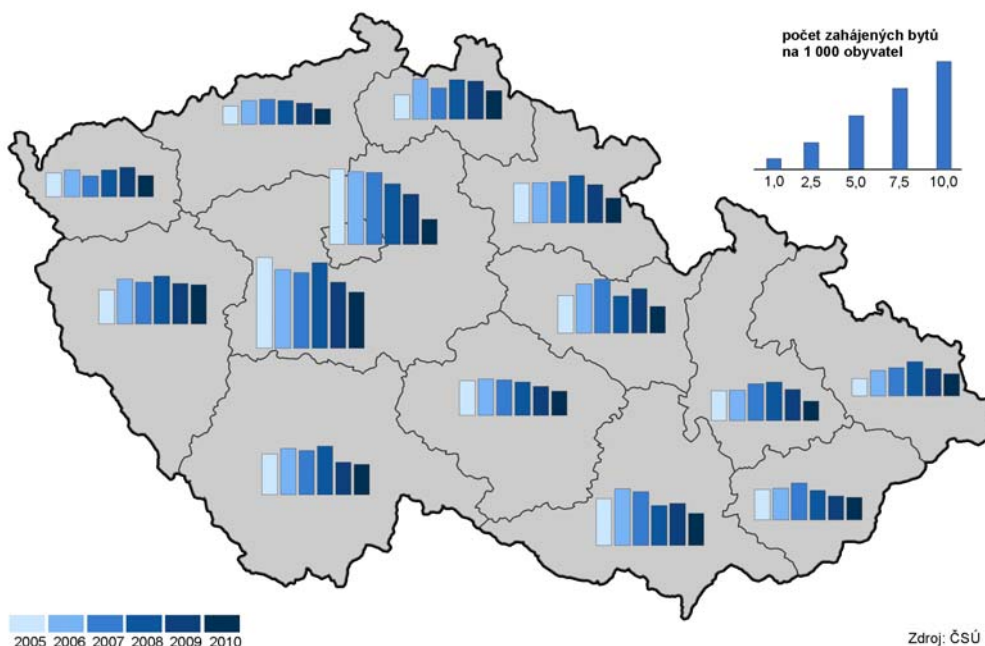
Na území Středočeského kraje v roce 2010 poklesl objem stavebních prací o více než čtvrtinu

Stavební aktivita poklesla v roce 2010 na území všech krajů, přitom v roce 2009 se snížil objem stavebních prací v 10 krajích. Největší meziroční pokles byl v roce 2010 zaznamenán ve Středočeském kraji. Dlouhodobě je nízký objem stavebních prací lokalizován do Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Do roku 2009 se k nim řadil i Zlínský kraj, avšak vysoká rozestavěnost vedla k tomu, že se zde objem stavebních prací snižoval pomaleji než v ostatních krajích (pokles o méně než 1 % při celostátním poklesu o 12,2 %). Objemem stavebních prací na obyvatele se tento kraj posunul v mezikrajském srovnání z předposledního na 8. místo. Pokles intenzity výstavby se nevyhnul ani Hlavnímu městu Praze. Jestliže v roce 2005 zde činil objem stavebních prací na obyvatele 216 % republikového průměru, v roce 2010 to bylo „jen“ 180 %. Naproti tomu na obyvatele Vysočiny byly „prostavěny“ jen dvě třetiny průměru ČR.

Intenzita zahajování výstavby bytů poklesla v roce 2010 v Hl. m. Praze pod republikový průměr

Bytová výstavba, zejména zahajování výstavby nových bytů, je velmi těsně spojena s hospodářským vývojem, a to především v ekonomických centrech a jejich zázemí. Zatímco výstavba největšího počtu nových bytů v ČR v uplynulých 20 letech začala v roce 2007 (v přepočtu na 1 000 obyvatel již o rok dříve), v Praze a Středočeském kraji vrcholilo zahajování výstavby bytů již v roce 2005. Naproti tomu v 6 krajích bylo nejvíce bytů zahájeno v roce 2008 a v Karlovarském kraji dokonce až v roce 2009. Jde však o kraj, kde je intenzita bytové výstavby dlouhodobě jedna z nejnižších (po Ústeckém kraji).

Zahájená bytová výstavba v krajích ČR v letech 2005 až 2010

Více ubytovaných cizinců v Praze vedlo v roce 2010 k růstu počtu hostů v celé ČR

Oživení hospodářství se v roce 2010 projevilo i v oblasti cestovního ruchu. Po dvouletém úbytku počtu hostů hromadných ubytovacích zařízení se jejich počet v uplynulém roce meziročně zvýšil o 1,9 %, což pokrylo předchozí pokles počtu hostů pouze z jedné čtvrtiny. Rozhodující vliv na růst počtu hostů mělo zvýšení počtu ubytovaných cizinců v hlavním městě. Praha si tak upevnila dominantní postavení; v roce 2010 zde nocovalo 39 % všech hostů hromadných ubytovacích zařízení v ČR, přitom u cizinců byl tento podíl dokonce 65 %. Naproti tomu se od roku 2005 snižuje počet hostů ve Středočeském kraji a od roku 2007 v Jihočeském, Ústeckém, Libereckém a Královéhradeckém kraji.

Dopad snížení produkce na životní prostředí, především na snižování emisí

Pozitivní vývoj v letech 2008 a 2009 v oblasti emisí souvisí s poklesem průmyslové výroby včetně výroby elektřiny z hnědého uhlí. Na pokles produkce oxidů dusíku mimo to působilo i snižování intenzity dopravy. Zatímco ke snížení měrných emisí oxidů dusíku (NO_x) došlo v roce 2009 ve všech krajích, měrné emise oxidu siřičitého (SO_2) vzrostly v témže roce ve čtyřech krajích, zejména v Ústeckém a Plzeňském. Tím se zhoršila pozice Plzeňského kraje při mezikrajském srovnání (ve prospěch Královéhradeckého kraje). Jiné změny postavení krajů v období recese nenastaly. Nejpříznivější situace z hlediska emisí SO_2 zůstává na Vysočině a v Jihomoravském kraji, emisí NO_x v Jihočeském a Libereckém kraji. Naproti tomu nejkritičtější situace z hlediska emisí SO_2 trvá v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, z hlediska emisí NO_x pak v Hlavním městě Praze a v Ústeckém kraji.

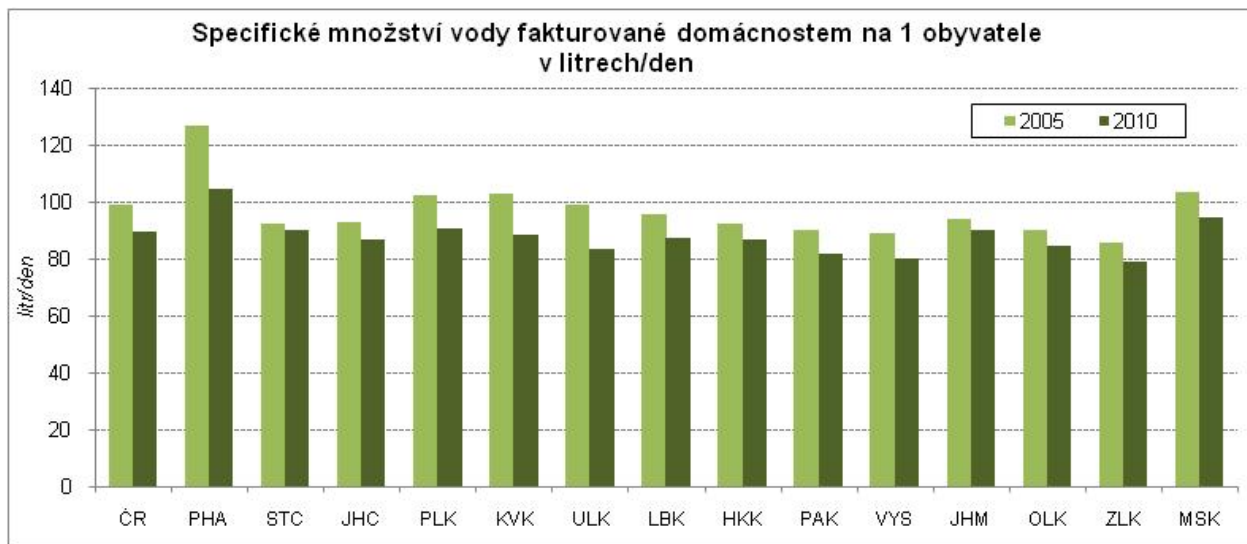
Karlovarský a Jihočeský kraj produkuje nejméně komunálního odpadu na 1 obyvatele

Na rozdíl od snížení produkce podnikového odpadu v roce 2009 v souvislosti s poklesem průmyslové a stavební výroby se v letech 2008 a 2009 produkce komunálního odpadu zvyšovala. V šesti krajích tento růst probíhal po oba roky. Relativně největšími producenty komunálního odpadu (v přepočtu na obyvatele) jsou Středočeský kraj a Vysočina, tedy území s rozdrobenou sídelní strukturou a nižším podílem městského obyvatelstva. Nejnižší objem komunálního odpadu na obyvatele byl v roce 2009 zjištěn v Královéhradeckém kraji, tedy kraji s dlouhodobě nejvyšším podílem odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Naproti tomu Karlovarský, Ústecký a Středočeský kraj mají podíl separovaného odpadu dlouhodobě

**Zvyšování cen vodného
přispívá k poklesu
spotřeby vody
v domácnostech**

podprůměrný, od roku 2007 se k nim přidal i Jihomoravský kraj. Na celkovém snížení podílu odděleně sbíraných složek komunálního odpadu se v roce 2009 podílely především Pardubický a Liberecký kraj.

Obdobně jako se od roku 2008 snižuje celkové množství fakturované vody dodané z vodovodů pro veřejnou potřebu, klesá i spotřeba vody v domácnostech. Ekonomické tlaky (růst ceny vodného a stočného) vedly k tomu, že byl meziroční pokles specifického množství vody fakturované domácnostem v roce 2010 zaznamenán ve všech krajích s výjimkou Středočeského. V tomto kraji klesala v posledních pěti letech spotřeba vody nejmenej. Tento jev může být mimo jiné i projevem suburbanizace. Zatímco ještě v roce 2006 byla ve Středočeském kraji spotřeba vody na obyvatele 9 % pod republikovým průměrem, v roce 2010 byla zde již spotřeba nadprůměrná. I při výrazném snížení specifického množství vody fakturované domácnostem v Hlavním městě Praze (o 8,5 % v roce 2010) má metropole mezi kraji nejvyšší spotřebu vody v domácnostech, průměr ČR na obyvatele je zde překročen o 17 %. Naproti tomu nejnižší spotřebu vody mají domácnosti ve Zlínském kraji a na Vysočině.

**Investice na ochranu
životního prostředí od
roku 2007 směřují
zejména do Plzeňského
kraje**

Celkové výdaje na ochranu životního prostředí se v roce 2009 zvýšily jen nepatrně, přitom rychlejší růst investičních výdajů byl na úkor poklesu neinvestičních nákladů. Více prostředků bylo vynaloženo na budování čistíren odpadních vod, postupně se snižuje objem prostředků vynakládaných na ochranu ovzduší. V přepočtu na obyvatele se nejvíce v letech 2007 – 2009 investovalo do životního prostředí v Plzeňském kraji; v roce 2009 též v Libereckém a Jihočeském kraji. Tyto tři kraje přitom měly v roce 2005 mezi kraji nejnižší objem investovaných prostředků do životního prostředí. Za území s dlouhodobě nižším objemem investic do životního prostředí lze považovat Olomoucký kraj, kde se v přepočtu na obyvatele v roce 2009 investovalo necelých 45 % republikového průměru.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)															
2005	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4	-0,7	0,1	-0,3	0,1	-0,6	-0,5	-0,5	-0,8	-0,5	-1,0	-0,7
2006	0,1	0,2	0,6	0,3	-0,2	0,7	0,3	0,8	-0,4	0,2	0,7	-0,1	0,2	-0,5	-0,2
2007	1,0	0,8	1,7	1,1	0,8	1,7	1,2	1,7	1,0	1,1	1,0	0,5	0,7	0,3	0,6
2008	1,4	1,7	2,5	1,3	1,1	1,7	1,5	2,1	1,3	1,3	1,5	1,7	1,1	0,4	0,3
2009	1,0	1,7	2,0	0,9	1,0	0,9	0,9	2,0	0,6	1,2	0,7	1,4	0,7	-0,1	-0,0
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
Přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2005	3,5	10,0	12,8	3,7	4,2	-1,1	1,5	3,3	2,5	2,0	1,8	0,9	0,1	0,1	-1,3
2006	3,4	5,3	14,1	3,2	5,7	0,3	-0,2	3,3	2,7	3,2	1,1	2,1	0,9	0,0	-1,0
2007	8,1	19,2	20,6	4,1	10,9	7,6	8,4	5,6	3,7	6,0	3,0	6,5	2,2	1,3	-0,1
2008	6,9	15,5	21,3	3,6	14,0	1,3	4,2	5,6	2,9	6,1	1,9	4,1	-0,5	0,6	-0,1
2009	2,7	11,0	11,6	1,2	2,9	-3,4	-0,5	1,8	-0,8	1,0	-1,5	2,6	-0,8	-0,6	-2,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
Živě narození mimo manželství (%)															
2005	31,7	28,0	29,0	29,4	32,4	49,4	48,0	37,9	30,4	27,8	22,7	26,4	31,2	21,5	36,5
2006	33,3	30,0	29,7	33,0	34,0	51,1	48,3	38,1	31,8	30,0	24,9	27,8	33,4	23,5	38,1
2007	34,5	30,8	31,3	33,1	35,1	51,0	49,6	40,2	35,0	30,0	25,2	28,8	34,5	25,8	39,4
2008	36,3	32,6	33,2	35,6	37,3	53,9	50,2	40,3	35,9	32,6	29,0	30,6	36,7	27,9	41,7
2009	38,8	33,7	34,5	38,0	40,9	55,1	53,6	44,6	38,8	35,7	32,1	33,8	39,5	30,5	44,2
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
Index stáří (65 a více let / 0-14 let) (%)															
2005	97,0	126,9	94,5	94,5	102,9	84,9	80,2	85,8	100,3	95,1	93,6	102,4	96,5	99,4	88,6
2006	100,2	128,8	95,5	97,7	105,5	88,4	83,0	89,0	103,7	98,1	97,4	106,1	100,3	103,7	93,5
2007	102,4	129,4	95,3	100,2	107,3	90,9	85,0	91,2	106,1	100,6	100,6	108,9	103,5	107,2	97,2
2008	105,1	130,0	95,6	103,2	110,1	93,7	87,6	94,1	109,6	103,7	104,5	112,3	107,1	110,8	101,2
2009	107,0	129,5	95,4	105,5	112,3	96,3	90,0	96,0	111,7	106,2	107,5	114,2	109,4	113,6	104,3
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté průměry															
2005	72,7	74,7	72,4	73,1	72,9	71,9	70,8	72,7	73,7	73,2	73,6	73,0	73,0	72,0	71,3
2006	73,2	75,2	73,0	73,7	73,4	72,3	71,2	73,0	74,4	73,4	73,9	73,2	73,2	72,6	71,9
2007	73,6	75,6	73,4	74,2	74,0	72,6	71,4	73,1	74,8	73,8	74,4	73,5	73,3	73,3	72,3
2008	73,8	75,9	73,8	74,3	74,4	72,8	71,7	73,3	75,0	74,2	74,5	74,1	73,5	73,4	72,3
2009	74,1	76,2	74,0	74,5	74,5	72,7	72,0	73,9	75,1	74,7	74,8	74,5	73,9	73,4	72,4
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté průměry															
2005	79,1	80,0	78,6	79,3	78,9	78,1	77,3	78,9	79,9	79,5	79,5	79,7	79,5	79,7	78,5
2006	79,4	80,4	79,0	79,5	79,1	78,4	77,5	79,5	80,1	79,7	80,0	79,9	79,7	79,7	78,8
2007	79,8	80,7	79,6	79,9	79,6	78,8	78,1	79,4	80,0	79,5	81,1	80,3	79,9	80,2	79,3
2008	80,0	80,8	79,8	80,0	80,2	79,0	78,5	79,8	80,4	80,0	81,1	80,6	79,9	80,4	79,4
2009	80,1	80,8	79,9	80,1	80,2	79,1	78,5	80,1	80,6	80,5	81,0	80,8	80,0	80,5	79,4
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2005	2,7	7,6	3,0	1,7	2,4	4,7	2,7	2,7	2,1	1,3	1,2	2,1	1,2	1,0	1,5
2006	3,1	8,7	3,6	2,0	2,8	5,3	3,2	3,1	2,4	1,5	1,4	2,5	1,3	1,1	1,6
2007	3,8	10,6	4,2	2,4	3,7	6,3	4,0	3,5	2,8	2,1	1,7	2,9	1,6	1,3	1,8
2008	4,2	11,5	4,9	2,6	4,9	6,6	4,2	4,0	3,0	2,4	1,9	3,1	1,5	1,4	2,0
2009	4,1	11,9	4,7	2,4	4,8	6,4	3,8	3,9	2,7	2,3	1,7	3,2	1,5	1,4	1,9
2010 ¹⁾	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8

¹⁾ předběžné údaje

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let (%)															
2005	70,7	76,9	72,8	73,4	74,6	71,2	65,6	71,0	72,2	71,8	71,0	69,8	67,9	68,2	65,1
2006	71,2	77,2	73,5	73,4	73,8	70,6	66,2	69,6	73,3	72,3	72,7	69,2	69,6	71,0	65,4
2007	72,0	76,9	74,0	74,7	73,8	71,9	66,4	69,4	73,7	72,8	74,1	71,0	70,3	72,7	67,2
2008	72,4	76,6	74,6	75,0	74,8	71,4	67,2	68,8	73,1	73,3	73,7	71,0	70,1	73,3	69,1
2009	70,9	76,5	73,4	73,3	72,1	69,3	65,9	67,5	69,9	71,1	71,4	69,9	70,0	70,0	67,8
2010	70,4	76,0	72,8	71,7	72,1	70,4	65,6	69,2	70,5	70,2	71,0	70,3	66,8	68,6	66,7
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%) (MPSV)															
2005	8,9	3,2	6,3	6,7	6,4	10,3	15,4	7,7	7,3	8,3	8,2	10,2	10,6	9,3	14,2
2006	7,7	2,7	5,3	5,7	5,6	9,2	13,8	7,0	6,3	6,9	7,1	8,8	9,0	7,8	12,6
2007	6,0	2,2	4,2	4,5	4,4	7,3	11,0	6,1	4,7	5,4	5,6	6,9	6,7	6,0	9,6
2008	6,0	2,1	4,5	4,8	5,0	7,6	10,3	7,0	4,8	6,0	6,3	6,8	6,9	6,1	8,5
2009	9,2	3,7	7,0	7,8	8,2	11,1	13,6	11,2	8,0	9,6	10,3	10,6	12,2	10,8	12,1
2010	9,6	4,1	7,7	8,5	8,2	11,4	13,9	10,5	8,4	9,9	10,7	10,9	12,5	10,7	12,4
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2005	3,9	0,9	2,3	2,0	2,3	4,6	8,3	3,1	2,6	3,1	3,3	4,6	4,7	4,0	7,8
2006	3,4	0,7	1,9	1,9	2,1	4,2	7,4	2,7	2,2	2,5	2,9	3,9	3,8	3,4	6,8
2007	2,5	0,5	1,4	1,3	1,5	3,2	5,7	2,2	1,4	1,9	2,1	2,8	2,7	2,5	5,1
2008	1,8	0,4	1,0	1,0	1,2	2,5	4,1	1,8	0,8	1,5	1,7	2,2	2,0	1,9	3,6
2009	2,2	0,4	1,3	1,3	1,6	3,1	4,5	2,6	1,2	2,0	2,3	2,6	2,5	2,5	3,8
2010	3,1	0,9	2,1	2,1	2,4	4,2	5,5	3,6	1,9	2,9	3,4	3,6	4,3	3,8	4,9
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2005	143,8	194,3	152,8	139,1	144,3	129,0	126,8	135,0	140,1	136,6	134,9	140,4	130,3	134,4	130,9
2006	155,2	212,8	165,9	151,5	153,7	138,2	137,9	144,7	150,5	146,1	146,5	147,9	141,9	149,0	138,3
2007	169,2	229,3	181,1	163,1	168,8	149,5	146,9	156,3	163,2	159,4	160,9	165,2	155,1	161,9	152,1
2008	181,6	238,1	189,1	178,5	180,2	160,8	160,6	166,5	174,9	173,7	172,9	179,7	166,6	172,3	168,8
2009	179,9	232,3	187,4	178,2	179,7	162,3	163,3	167,5	173,0	171,7	169,9	176,3	166,2	168,4	167,6
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2005	18 589	23 188	18 956	17 284	18 500	16 541	17 749	17 535	17 287	16 880	16 960	17 557	17 088	17 423	18 077
2006	19 512	24 941	20 086	17 950	19 555	18 025	18 947	18 622	17 912	17 620	17 971	18 628	18 518	17 909	18 933
2007	20 908	26 090	21 891	19 312	20 921	19 380	20 211	20 521	19 327	18 927	19 737	19 969	19 992	19 238	20 365
2008	22 217	27 900	23 133	20 259	22 154	20 103	21 156	21 730	20 637	20 486	20 961	21 287	21 345	20 280	21 564
2009	22 229	28 386	23 158	19 984	22 191	19 875	21 487	21 855	20 670	20 828	20 435	21 621	21 296	20 017	21 144
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%) (MPSV)															
2005	4,0	10,4	5,0	2,6	5,1	5,0	2,2	3,9	3,0	2,8	2,2	3,3	1,4	1,9	2,2
2006	4,6	11,2	5,8	2,9	5,7	5,0	2,5	4,6	3,5	3,7	2,5	4,1	1,5	2,0	2,4
2007	5,6	13,0	6,9	3,7	8,3	5,8	3,1	5,4	4,6	6,2	3,1	4,6	1,9	2,3	2,6
2008	6,4	15,2	8,1	3,9	9,0	6,7	3,7	5,5	5,0	6,8	3,4	5,9	2,0	2,6	2,9
2009	5,6	13,6	7,2	3,1	7,1	5,8	3,3	5,0	4,2	4,2	2,2	5,4	1,7	2,2	2,7
2010	5,4	12,7	6,2	3,1	6,8	5,7	3,3	4,9	4,1	4,3	2,2	5,5	1,7	2,4	2,8
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (%)²⁾ (ČSSZ)															
2005	18,7	11,7	16,9	18,2	22,8	19,9	20,8	16,2	18,0	21,8	24,5	17,7	18,8	19,5	21,9
2006	19,7	12,0	17,8	19,4	23,9	21,0	22,3	17,2	19,1	23,0	25,9	18,8	20,1	20,5	23,0
2007	20,7	12,2	18,5	20,7	25,0	22,2	23,7	18,2	20,1	24,4	27,3	19,7	21,5	21,5	24,3
2008	21,6	12,4	19,2	21,8	25,9	23,3	25,0	19,3	21,2	25,5	28,5	20,4	22,9	22,3	25,6
2009	23,1	12,8	20,1	23,7	27,4	25,0	26,7	21,0	23,0	27,4	30,2	21,8	24,9	23,9	27,4
2010 ³⁾	24,3	12,9	21,1	25,0	28,5	26,0	27,8	22,5	24,5	29,0	31,8	22,9	26,6	25,5	28,9

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ stav v prosinci daného roku; uvedené údaje jsou za tzv. "sólo" důchody - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

³⁾ výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2005	291,6	609,0	268,4	262,6	275,2	219,6	236,8	244,4	255,5	240,2	247,1	265,3	221,0	235,3	246,8
2006	313,9	659,8	296,6	281,7	296,5	225,3	255,1	255,1	266,3	263,4	264,4	287,5	232,6	255,7	261,3
2007	342,5	736,0	321,0	294,2	315,1	243,8	271,4	264,0	291,4	286,6	288,1	314,8	254,1	279,9	288,6
2008	353,7	756,9	326,0	298,1	300,6	243,9	283,9	257,6	295,8	294,2	277,9	344,1	266,3	299,6	305,5
2009	345,6	761,6	317,2	298,1	299,8	233,6	275,7	240,1	291,2	286,5	270,7	330,1	260,5	287,0	281,6
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2005	72,5	173,8	76,8	74,4	57,8	57,8	48,5	56,7	46,5	45,0	59,9	80,4	46,7	45,2	50,1
2006	77,6	204,0	74,9	60,5	97,9	50,1	53,8	49,8	44,7	42,1	50,9	76,1	46,7	51,9	60,8
2007	86,2	250,2	71,1	59,7	84,5	50,2	73,3	53,3	48,1	53,8	64,9	84,1	50,2	53,2	61,3
2008	84,7	251,5	62,7	58,1	63,5	56,5	65,4	63,7	45,9	57,9	48,0	85,2	49,5	49,6	70,3
2009	77,6	209,5	63,2	55,5	77,7	50,4	65,4	49,2	49,4	46,8	49,1	76,6	66,9	44,5	55,6
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)															
2005	28,5	30,1	27,1	23,7	13,1	24,7	18,6	32,3	31,5	29,5	34,2	31,8	28,8	28,4	28,4
2006	28,7	30,4	25,7	24,6	14,0	26,8	19,5	32,6	31,1	31,2	34,9	29,8	27,3	26,9	26,9
2007	33,4	36,9	29,8	29,2	15,3	29,0	22,5	37,3	36,0	37,7	40,1	34,5	32,1	30,2	30,2
2008	33,5	37,4	29,7	29,7	16,8	30,9	22,5	36,9	36,6	36,1	40,5	33,3	33,2	29,8	29,8
2009	27,6	30,9	24,2	25,0	13,4	24,1	18,6	31,1	31,1	29,0	33,1	26,7	27,0	25,0	25,0
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vývoj tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (předchozí rok = 100)															
2005	108,9	111,0	115,7	92,7	108,5	103,2	113,5	117,2	107,3	97,6	104,3	112,0	97,4	110,1	108,2
2006	112,5	113,6	110,3	108,1	124,7	105,5	111,1	114,0	101,5	118,4	122,5	109,1	115,0	114,3	109,5
2007	110,5	109,6	110,1	114,8	108,1	101,5	109,0	107,8	106,2	115,9	111,2	129,0	115,1	112,9	102,7
2008	101,0	106,3	92,3	112,5	104,6	102,6	110,4	92,5	93,3	95,2	94,2	99,6	99,2	100,5	108,8
2009	87,1	107,7	92,7	84,0	83,5	84,0	78,7	88,6	81,3	89,0	76,0	82,5	76,9	89,9	81,0
2010	110,6	94,6	111,1	98,5	111,5	105,7	118,8	109,2	115,9	121,0	112,8	105,1	98,2	105,1	126,8
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2005	26,8	57,9	22,0	25,9	29,2	32,3	25,9	19,8	19,7	23,4	17,9	24,5	21,2	17,3	20,9
2006	29,0	57,6	24,6	27,3	32,8	28,0	27,1	19,5	24,4	23,6	24,1	29,7	25,1	20,1	21,6
2007	31,2	63,1	27,3	33,7	32,3	31,7	31,5	19,2	24,0	18,9	24,9	27,5	29,9	20,2	26,7
2008	32,0	64,6	26,6	34,4	30,1	31,3	27,8	22,7	21,3	25,8	24,6	32,5	24,2	22,1	29,5
2009	29,3	53,5	27,0	31,0	25,1	37,7	31,3	20,5	22,9	21,6	22,0	28,8	21,1	20,9	25,7
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
Zahájené byty na 1 000 obyvatel															
2005	3,9	6,9	8,3	3,8	3,1	2,2	1,7	2,2	3,6	3,4	3,2	4,3	2,8	2,8	1,6
2006	4,3	6,7	7,2	4,3	4,1	2,5	2,2	3,7	3,7	4,5	3,4	5,2	2,8	2,9	2,3
2007	4,2	6,6	6,9	4,1	3,8	1,9	2,3	2,9	3,8	4,9	3,3	4,9	3,4	3,4	2,6
2008	4,2	5,6	7,8	4,5	4,3	2,5	2,2	3,7	4,3	3,4	3,1	3,7	3,6	2,7	3,1
2009	3,6	4,6	6,1	3,0	3,6	2,7	2,0	3,5	3,5	4,0	2,7	3,8	2,9	2,2	2,5
2010	2,7	2,3	5,1	2,8	3,6	2,0	1,5	2,6	2,3	2,4	2,2	3,0	1,8	2,1	2,0
Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (předchozí rok = 100)															
2005	101,2	106,3	90,5	95,8	90,7	104,6	109,0	101,8	101,8	97,4	99,3	103,3	99,0	93,6	99,8
2006	102,9	100,8	99,6	107,6	104,0	113,6	101,9	104,5	101,0	107,2	104,8	101,2	103,8	104,0	102,2
2007	101,9	108,3	93,0	88,9	105,4	101,4	95,9	88,4	92,6	110,0	102,7	110,2	101,0	104,7	105,5
2008	99,0	102,3	93,2	95,6	94,8	100,1	97,4	99,2	99,3	93,0	94,5	100,6	98,1	93,4	99,6
2009	93,4	94,8	97,0	98,0	98,3	98,0	91,7	92,8	89,7	88,9	90,7	87,8	88,4	90,1	91,5
2010	101,9	109,1	97,8	97,4	101,1	100,7	86,2	96,9	99,3	98,8	93,7	100,1	100,1	103,2	90,0

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km²)															
2005	2,8	4,9	2,3	1,1	1,5	5,0	13,5	1,2	1,7	3,5	0,5	0,6	1,4	1,8	5,5
2006	2,7	4,6	2,1	1,0	1,5	5,1	13,4	1,1	1,7	3,1	0,4	0,6	1,1	1,8	5,5
2007	2,7	3,0	2,1	1,0	1,4	6,4	14,3	0,9	1,6	3,1	0,4	0,6	1,0	1,6	5,6
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km²)															
2005	3,7	22,9	3,9	1,5	2,0	3,1	13,1	1,8	2,1	4,1	2,3	2,8	2,4	2,3	6,3
2006	3,6	19,2	3,7	1,4	1,9	3,6	13,2	1,6	2,0	4,1	2,1	2,7	2,3	2,1	5,9
2007	3,6	18,1	3,8	1,4	1,9	3,7	13,1	1,6	2,0	4,6	2,1	2,7	2,3	2,1	6,0
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2005	289	271	349	281	285	290	316	276	282	270	265	263	275	271	298
2006	296	280	343	289	306	302	319	277	279	291	305	283	283	288	287
2007	293	288	349	281	313	320	300	286	279	283	276	275	289	287	272
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2005	10,2	11,5	6,1	9,2	16,2	5,9	10,1	14,5	18,1	10,3	12,1	10,0	10,1	12,4	6,1
2006	10,8	12,5	8,1	9,1	14,4	7,2	8,6	12,0	17,1	12,2	13,3	9,6	10,8	11,8	9,4
2007	12,8	14,1	9,5	10,5	18,2	11,9	8,9	13,9	19,1	17,0	14,7	8,9	14,8	14,2	12,8
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)															
2005	11,9	6,1	7,3	14,9	21,1	2,9	3,9	1,7	10,9	18,2	8,6	20,7	5,4	12,4	28,5
2006	17,6	10,2	14,2	24,8	18,9	8,3	6,4	7,5	5,2	30,3	9,6	35,3	24,6	18,7	21,5
2007	19,3	10,5	9,2	16,2	30,0	1,9	23,7	12,1	14,0	12,5	11,8	29,9	25,0	9,3	32,0
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2005	98,9	126,8	92,0	92,8	102,3	102,9	98,7	95,3	92,2	90,1	89,0	94,0	89,9	85,6	103,5
2006	97,5	130,0	89,1	89,5	96,8	100,5	98,3	95,5	92,3	87,4	84,1	93,2	87,7	83,7	101,9
2007	98,5	128,7	92,5	92,0	99,8	97,6	97,3	98,3	91,2	90,1	84,6	97,2	87,8	83,8	101,8
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2005	1 783	1 525	2 772	1 018	1 265	2 096	1 858	1 070	1 602	2 202	1 911	2 230	1 494	1 321	1 667
2006	2 189	2 478	4 619	1 033	1 842	1 740	2 270	917	1 771	2 866	2 510	1 852	1 180	1 355	1 866
2007	1 928	1 470	2 782	1 229	3 425	1 311	2 760	1 692	1 514	1 329	2 014	1 200	1 526	1 728	2 275
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	823 173	823 265	831 180	835 891	836 198	836 045
v tom: muži		403 883	404 170	409 122	412 462	412 619	412 699
ženy		419 290	419 095	422 058	423 429	423 579	423 346
Podíl cizinců (bez azylantů) z počtu obyvatel k 31.12.	%	2,7	3,2	4,0	4,2	3,8	3,7
Sňatky	počet	4 320	4 387	5 006	4 477	3 945	3 669
Rozvody	počet	2 894	2 930	2 783	2 889	2 805	2 573
Rozvody na 100 sňatků	počet	67,0	66,8	55,6	64,5	71,1	70,1
Živě narození	osoby	8 725	8 935	9 715	10 031	9 626	9 275
z toho mimo manželství	%	48,0	48,3	49,6	50,2	53,6	54,4
Úhrnná plodnost ¹⁾		1,375	1,422	1,560	1,614	1,578	1,549
Potraty	počet	4 466	4 504	4 461	4 631	4 595	4 329
z toho umělá přerušeni těhotenství		2 907	2 879	2 851	2 989	2 901	2 765
Potraty na 100 narozených	počet	51,0	50,2	45,7	46,1	47,5	46,5
Zemřelí celkem	osoby	8 951	8 719	8 741	8 809	8 897	8 912
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		4 475	4 361	4 220	4 348	4 502	4 432
novotvary		2 393	2 416	2 406	2 423	2 331	2 403
Přirozený přírůstek	osoby	-226	216	974	1 222	729	363
Přistěhovalí celkem	osoby	9 236	9 615	16 443	12 606	7 964	7 599
z toho z ciziny		4 299	4 597	10 287	6 673	2 472	2 167
Vystěhovalí celkem	osoby	7 970	9 739	9 502	9 117	8 386	8 115
z toho do ciziny		2 007	2 748	1 412	1 534	983	909
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	1 266	-124	6 941	3 489	-422	-516
z toho s cizinou		2 292	1 849	8 875	5 139	1 489	1 258
Celkový přírůstek	osoby	1 040	92	7 915	4 711	307	-153
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	10,6	10,9	11,8	12,0	11,5	11,1
zemřelí	‰	10,9	10,6	10,6	10,6	10,6	10,7
přirozený přírůstek	‰	-0,3	0,3	1,2	1,5	0,9	0,4
přistěhovalí	‰	11,2	11,7	19,9	15,1	9,5	9,1
vystěhovalí	‰	9,7	11,8	11,5	10,9	10,0	9,7
přírůstek stěhováním	‰	1,5	-0,2	8,4	4,2	-0,5	-0,6
celkový přírůstek	‰	1,3	0,1	9,6	5,6	0,4	-0,2
Mrtvorozenost	‰	4,3	4,0	3,9	2,0	3,9	3,2
Kojenecká úmrtnost	‰	7,4	5,5	5,2	4,2	3,9	4,9
Novorozenecká úmrtnost	‰	4,5	4,8	3,5	3,0	1,9	3,1
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku:							
0-14 let	osoby	129 047	127 404	127 148	126 837	127 116	128 212
%		15,7	15,5	15,3	15,2	15,2	15,3
15-64 let	osoby	590 567	590 169	595 938	597 980	594 705	590 843
%		71,7	71,7	71,7	71,5	71,1	70,7
65 a více let	osoby	103 559	105 692	108 094	111 074	114 377	116 990
%		12,6	12,8	13,0	13,3	13,7	14,0
Průměrný věk k 31. 12.	roky	39,0	39,2	39,4	39,6	39,8	40,0
v tom: muži		37,5	37,8	37,9	38,1	38,3	38,5
ženy		40,4	40,7	40,8	41,0	41,2	41,4
Index stáří (65 a více let / 0-14 let)	%	80,2	83,0	85,0	87,6	90,0	91,2
Index ekonomického zatížení (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let)	%	39,4	39,5	39,5	39,8	40,6	41,5
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry)							
muži	roky	70,8	71,2	71,4	71,7	72,0	72,3
ženy	roky	77,3	77,5	78,1	78,5	78,5	78,6
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry)							
muži	roky	13,0	13,3	13,6	13,7	13,8	14,0
ženy	roky	16,5	16,6	17,0	17,3	17,3	17,4

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15-49 let) neměnné

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	693	696	698	707	710	709
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	24,4	23,7	25,0	24,8	23,4	22,4
střední bez maturity	%	38,4	38,7	38,7	39,4	40,6	40,1
střední s maturitou	%	31,2	31,1	30,8	30,5	29,4	29,9
vysokoškolské	%	5,9	6,5	5,4	5,4	6,6	7,6
Pracovní síla	tis. osob	419	421	402	404	407	407
v tom: zaměstnaní v NH		358	363	362	372	366	362
z toho ženy		153	151	149	151	147	146
nezaměstnaní		61	58	40	32	41	45
z toho ženy		29	31	21	14	22	24
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	274	275	297	303	304	301
z toho: studující (vč. učňů)		52	54	55	55	58	60
důchodci		171	164	174	185	188	186
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	2,5	2,6	2,5	2,8	2,1	2,1
průmysl a stavebnictví	%	41,4	41,4	43,2	43,7	44,1	43,8
služby	%	56,1	56,0	54,3	53,5	53,8	54,1
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci	%	85,6	85,8	86,1	86,6	86,5	85,0
zaměstnavatelé	%	3,9	4,5	3,3	2,5	3,6	3,1
pracující na vlastní účet	%	9,1	8,7	9,8	9,8	9,4	11,5
Míra ekonomické aktivity	%	60,4	60,5	57,5	57,2	57,3	57,5
v tom: muži		70,3	70,6	68,2	69,2	68,4	68,1
ženy		51,1	50,9	47,4	45,7	46,6	47,3
z toho ve věku 20-64 let	%	75,8	76,0	73,4	72,6	72,9	73,5
Míra zaměstnanosti	%	51,7	52,2	51,8	52,6	51,5	51,1
v tom: muži		61,0	62,8	62,6	64,0	62,9	62,1
ženy		42,9	42,2	41,6	41,8	40,5	40,5
z toho ve věku 20-64 let	%	65,6	66,2	66,4	67,2	65,9	65,6
Míra nezaměstnanosti	%	14,5	13,7	9,9	7,9	10,1	11,2
v tom: muži		13,3	11,1	8,2	7,5	8,0	8,9
ženy		16,1	17,2	12,4	8,7	13,0	14,3
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	70 532	63 652	49 894	45 657	59 976	61 947
z toho: ženy		36 027	33 164	26 811	24 113	29 777	30 349
absolventi škol a mladiství		4 664	4 027	2 894	2 945	3 657	3 606
osoby se zdravotním postižením		9 137	8 619	8 091	7 671	7 712	7 611
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		14 544	13 323	11 255	13 430	16 291	15 239
dosažitelní		66 773	60 245	46 986	43 801	58 732	60 502
v tom podle věku:							
15-24 let		14 325	12 107	8 480	8 247	11 516	11 245
25-34 let		18 232	16 185	11 867	10 390	14 236	14 571
35-44 let		14 800	13 702	10 849	9 927	13 191	13 911
45-54 let		16 372	14 614	12 089	10 823	13 146	13 605
55 a více let		6 803	7 044	6 609	6 270	7 887	8 615
průměrný věk	roky	37,7	38,2	39,3	39,2	38,6	39,0
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	30 791	28 521	22 978	20 394	24 754	25 024
střední bez maturity	osoby	27 952	24 496	18 573	17 052	23 855	24 900
střední s maturitou	osoby	10 693	9 607	7 426	7 244	10 004	10 754
vysokoškolské	osoby	1 096	1 028	917	967	1 363	1 269

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - sociální vývoj

1. pokračování

	Měsíční jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1 - 3)		6 996	6 532	4 931	4 869	6 582	6 593
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		15 369	14 055	10 652	9 376	13 191	14 127
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6 - 8)		18 039	15 492	11 384	10 089	15 329	15 906
nekvalifikovaní (třída 9)		27 643	25 186	20 229	18 373	21 508	21 696
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	14 109	13 305	11 613	14 210	15 757	17 290
3-6 měsíců	osoby	9 997	8 499	6 597	7 613	11 703	9 909
6-12 měsíců	osoby	10 316	9 526	7 065	6 502	13 280	10 631
od 1 roku do 2 let	osoby	11 488	9 836	7 299	4 859	8 296	11 656
více než 2 roky	osoby	24 622	22 486	17 320	12 473	10 940	12 461
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	4 103	4 400	4 699	5 123	5 451	5 504
Míra registrované nezaměstnanosti	%	15,4	13,8	11,0	10,3	13,6	13,9
v tom: muži		13,6	11,7	8,9	8,4	11,7	12,1
ženy		17,7	16,6	13,7	12,9	16,4	16,5
Dlouhodobá nezaměstnanost ¹⁾	%	8,3	7,4	5,7	4,1	4,5	5,5
Volná pracovní místa	počet	2 710	5 003	6 462	4 485	1 721	2 238
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	26	13	8	10	35	28
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	9 510	10 825	13 283	15 649	14 161	14 434
z toho ze zemí mimo EU ²⁾		7 456	8 265	9 575	11 929	10 439	10 047
v tom podle postavení na trhu práce:							
evidovaní na úřadech práce	osoby	4 001	4 668	6 581	7 636	6 026	6 561
z toho ženy		893	1 219	2 020	2 367	1 907	2 103
s platným živnostenským oprávněním	osoby	5 509	6 157	6 702	8 013	8 135	7 873
z toho ženy		1 636	1 832	1 967	2 255	2 265	2 228
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	104 314	113 493	121 270	133 948	136 516	.
na 1 obyvatele	Kč	126 752	137 869	146 901	160 555	163 272	.
průměr ČR = 100	%	88,1	88,8	86,8	88,4	90,8	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD³⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	19 677	21 399	22 614	24 198	24 593	24 874
v tom: muži		21 916	23 752	24 799	26 978	27 411	27 792
ženy		16 728	18 139	19 167	20 204	20 725	21 043
Medián mezd	Kč	17 749	18 947	20 211	21 156	21 487	21 860
v tom: muži		19 302	20 502	21 768	23 051	23 308	23 825
ženy		15 520	16 488	17 567	18 385	18 944	19 216
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Příznané dávky celkem	počet	3 144 061	3 044 951	2 716 844	1 906 764	1 693 173	.
z toho přídavek na dítě		1 893 350	1 838 335	1 734 638	1 063 819	883 558	.
Hodnota vyplacených dávek celkem	tis. Kč	3 270 762	3 359 027	4 634 792	4 008 144	3 910 124	.
z toho přídavek na dítě		1 027 683	1 008 121	942 052	626 587	506 351	.
Hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory na 1 obyvatele	Kč	3 974	4 080	5 614	4 804	4 676	.
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů celkem	počet	205 707	209 224	212 953	216 306	219 965	223 069
z toho ženy		126 833	128 622	130 533	131 963	133 455	134 510
Příjemci starobního důchodu celkem ⁴⁾	počet	104 512	107 116	110 233	113 515	117 463	125 822
z toho ženy		59 252	60 772	62 557	64 020	65 584	68 981
Příjemci předčasného starobního důchodu ⁵⁾	počet	21 738	23 895	26 161	28 398	31 356	33 616
z toho ženy		13 059	14 187	15 313	16 625	18 201	19 254
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem ⁶⁾	%	20,8	22,3	23,7	25,0	26,7	27,8
v tom: muži		19,2	20,9	22,8	23,8	25,4	26,6
ženy		22,0	23,3	24,5	26,0	27,8	28,8

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - sociální vývoj

dokončení

	Měsíční jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Průměrná měsíční výše důchodu celkem	Kč	7 500	7 921	8 456	9 309	9 678	9 749
v tom: muži		8 039	8 470	9 037	9 928	10 347	10 432
ženy		7 166	7 578	8 090	8 913	9 243	9 299
Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo)	Kč	7 724	8 142	8 691	9 571	9 968	10 047
v tom: muži		8 739	9 198	9 819	10 745	11 190	11 245
ženy		6 950	7 337	7 831	8 664	9 003	9 059
Podíl průměrné výše starobního důchodu celkem (sólo) na mzdovém mediánu	%	43,5	43,0	43,0	45,2	46,4	46,0
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	2 030 109	2 075 167	2 143 925	1 932 615	1 498 307	1 330 916
z toho dávky:							
nemocenské		1 685 072	1 717 753	1 714 446	1 518 649	1 092 602	934 613
peněžitá pomoc v mateřství		291 735	301 827	370 421	359 184	358 922	367 923
podpora při ošetřování člena rodiny		52 752	55 027	58 697	54 441	46 519	28 159
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	2 726	2 720	2 898	2 895	2 888	2 845
z toho lékaři v nestátních zařízeních		2 660	2 655	2 825	2 828	2 826	2 769
Lékaři na 1 000 obyvatel	počet	3	3	4	3	3	3
Nemocnice							
lůžka	počet	5 485	5 466	5 341	5 299	5 327	5 122
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	186	182	183	179	178	176
průměrná ošetřovací doba	dny	8	8	8	8	8	8
využití lůžek	dny	268	267	267	256	256	258
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		22 216	22 529	22 881	23 489	23 977	24 631
základních škol		78 552	75 526	73 202	70 599	68 636	68 036
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		42 350	42 229	41 652	41 398	41 006	39 643
vyšších odborných škol (denní studium)		1 341	1 223	1 232	1 239	1 379	1 487
Studenti vysokých škol k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		16 770	18 830	20 640	21 815	22 648	22 545
s místem výuky v kraji		9 436	11 125	12 288	12 962	13 451	13 603
z toho v prezenčním studiu	%	64,7	59,7	57,8	57,0	59,3	.
Absolventi vysokých škol s místem výuky v kraji	počet	1 428	1 645	1 999	2 225	2 774	3 064
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	32 751	32 806	34 632	33 124	29 670	29 438
na 1000 obyvatel		40	40	42	40	35	35
Objasněné trestné činy	počet	17 649	18 290	18 831	16 951	14 910	13 532
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	91	65	78	84	72	60

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ v letech 2005 - 2007 mimo EU 25, v letech 2008 - 2010 mimo EU 27

³⁾ MPSV ČR (Informační systém o průměrném výdělku) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu)

⁴⁾ příjemci tzv. "sólo" starobních důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem

⁵⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁶⁾ v roce 2010 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - ekonomický vývoj

	Měsíční jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	194 889	209 997	224 047	236 881	230 481	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	105,3	106,2	102,1	102,9	95,0	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	236 810	255 100	271 400	283 933	275 653	.
průměr ČR = 100	%	81,2	81,3	79,2	80,3	79,8	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	555 487	591 206	628 632	640 580	639 141	.
průměr ČR = 100	%	92,9	93,4	92,9	91,8	92,2	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	174 733	189 487	201 395	213 275	207 095	.
z toho podíl odvětví:							
zemědělství, myslivost, lesnictví, rybolov	%	1,8	1,5	1,4	1,6	1,5	.
zpracovatelský průmysl	%	28,4	29,2	28,6	25,0	23,7	.
výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	%	9,0	9,1	9,2	10,7	12,3	.
stavebnictví	%	7,5	7,2	8,0	8,0	9,0	.
tržní služby	%	29,4	29,5	29,7	31,1	30,2	.
netržní služby	%	19,1	18,4	18,4	18,4	19,3	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	39 915	44 279	60 551	54 545	54 653	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	48 500	53 789	73 349	65 379	65 365	.
průměr ČR = 100	%	66,9	69,3	85,1	77,2	84,2	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	350 844	355 200	356 404	369 791	360 611	.
z toho zaměstnanci		292 146	296 599	299 110	312 047	303 259	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance ²⁾	Kč	24 411	25 997	28 120	29 485	29 080	.
z toho: přímé náklady		17 505	18 629	20 079	21 263	21 002	.
sociální požitky		408	527	520	353	264	.
sociální náklady a výdaje		6 284	6 663	7 310	7 585	7 606	.
personální náklady a výdaje		222	230	295	347	289	.
VÝVOZ							
Vývoz celkem	mil. Kč	131 071	144 828	156 658	158 867	129 869	151 558
Vývoz celkem, ČR = 100	%	7,0	6,8	6,3	6,4	6,1	6,0
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na vědu a výzkum celkem	mil. Kč	589	588	692	808	652	.
z toho: mzdové		208	245	321	331	294	.
financované z veřejných zdrojů		164	208	231	228	247	.
Zaměstnaní ve vědě a výzkumu celkem	přep. os.	697	793	842	798	736	.
z toho výzkumní pracovníci		302	395	411	398	370	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE							
Domácnosti používající: ³⁾							
osobní počítač	%	23,3	27,2	32,5	39,2	46,6	.
internet	%	16,4	20,2	27,0	34,4	43,6	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	166 219	169 083	171 940	175 521	174 621	176 422
z toho fyzické osoby		134 900	136 098	136 889	137 821	135 545	136 151
z toho živnostníci		119 283	120 431	121 672	122 547	126 147	128 151
Z celku jednotky typu podnik k 31. 12. ⁴⁾	počet	80 209	78 772	76 218	84 400	83 920	85 317
z toho fyzické osoby		65 034	62 546	59 446	63 852	64 723	64 488
z toho živnostníci		57 196	55 034	52 283	56 525	59 083	58 772
Vzniklé subjekty	počet	5 479	5 721	7 219	8 767	7 336	6 989
z toho fyzické osoby		3 624	3 579	4 682	5 402	5 060	5 173
z toho živnostníci		3 413	3 446	4 458	5 171	4 773	4 794
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem	mil. Kč	5 422	5 820	6 419	6 863	5 347	.
z toho: rostlinná produkce		3 370	3 280	4 456	4 773	3 792	.
živočišná produkce		1 804	2 256	1 713	1 843	1 363	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	219 371	217 192	221 232	222 404	222 025	217 183
z toho orná		158 972	154 425	156 917	157 747	155 663	151 350
Sklízeň: obilovin	t	522 911	455 264	476 244	592 686	533 439	480 480
brambor	t	26 868	15 257	18 964	16 058	15 214	11 935

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stavy hospodářských zvířat							
k 1. 4. následujícího roku: skot	počet	39 016	39 996	41 303	39 149	38 380	37 188
prasata	počet	130 496	98 656	100 918	66 706	50 111	68 719
drůbež	počet	2 574 304	1 093 402	1 277 324	1 126 888	1 134 835	938 044
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežního)							
z toho: hovězí (včetně telecího)	t	15 084	16 426	17 629	18 111	15 037	13 990
vepřové		2 466	2 604	2 682	2 694	2 338	1 979
Výroba mléka	tis. l	12 593	13 794	14 910	15 380	12 679	11 983
Snáška vajec (konzumních)	tis. ks	71 072	66 554	63 564	65 658	62 513	52 933
		173 086	202 696	109 352	112 288	74 999	81 045
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	1 312	1 484	1 538	1 491	1 458	1 431
Těžba dřeva	m ³ b. k.	345 822	442 701	402 831	387 431	438 459	467 110
z toho nahodilá živelní		.	57 918	200 673	71 904	26 381	42 054
PRŮMYSL							
(za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	168	171	172	182	190	175
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	229 262	254 802	277 813	306 609	241 201	286 620
na 1 zaměstnance	tis. Kč	4 010	4 186	4 462	4 791	4 308	5 459
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	57 167	60 871	62 259	63 996	55 990	52 502
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	19 175	20 180	21 937	23 350	24 291	25 509
STAVEBNICTVÍ							
(za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	.	79	73	71	65	64
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	.	10 802	14 877	14 439	15 980	13 389
na 1 zaměstnance	tis. Kč	.	1 371	1 896	1 869	2 138	1 943
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	.	7 879	7 846	7 725	7 476	6 891
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	.	18 731	20 907	24 435	27 892	28 009
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby celkem ⁵⁾	mil. Kč	21 341	22 296	25 997	23 198	26 129	22 887
z toho pro veřejné zadavatele		11 054	11 100	9 950	9 113	12 377	7 465
STAVEBNÍ POVOLENÍ A OHLÁŠENÍ							
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	19 837	40 450	17 180	24 087	29 261	28 763
z toho: budov (bytových a nebytových)		11 150	33 610	11 329	12 657	19 223	12 438
na ochranu životního prostředí		7 333	5 883	4 924	9 043	5 295	7 359
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 533	5 500	2 594	3 563	3 960	4 340
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	1 385	1 798	1 913	1 829	1 631	1 220
z toho v rodinných domech		751	917	988	901	943	829
Dokončené byty	počet	1 042	1 119	1 153	993	1 087	1 097
z toho v rodinných domech		589	486	690	774	832	860
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy dokončeného bytu							
v rodinném domě	Kč	26 906	26 784	29 930	29 938	31 400	31 212
v bytovém domě	Kč	36 019	28 621	25 974	23 266	30 754	22 685
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	399	384	394	391	377	327
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	19 405	18 652	18 891	19 647	19 243	17 140
Hosté celkem	osoby	385 056	392 388	376 140	366 530	335 939	289 528
z toho ze zahraničí		166 648	167 380	147 566	129 169	104 906	98 001
Průměrná doba pobytu	dny	4,3	4,2	4,3	4,1	3,9	4,0
z toho hostů ze zahraničí		4,1	4,0	4,0	3,8	3,5	3,6

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

²⁾ od roku 2008 zahrnuty i údaje za fyzické osoby nezapsané do obchodního rejstříku, zaměstnávající 10 a více zaměstnanců

³⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2009 je vypočten z dat roku 2008, 2009 a 2010)

⁴⁾ subjekt, který podle statistického zjišťování nebo administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu

⁵⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	277 432	277 117	276 779	276 367	276 138	275 921
z toho: orná půda		185 533	184 428	183 898	183 487	183 046	182 497
zahrady a ovocné sady		14 996	14 982	14 946	14 910	14 909	14 928
trvalé travní porosty		70 083	70 931	71 186	71 223	71 428	71 835
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	256 025	256 337	256 671	257 087	257 314	257 535
z toho: lesní pozemky		159 069	159 108	159 719	160 207	160 670	161 019
zastavěné plochy a nádvoří		9 146	9 146	9 152	9 241	9 269	9 369
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	.	78	96	127	173	214
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	.	27 104	29 533	30 304	32 969	36 279
Výměra půdy v přechodném období	ha	.	3 464	4 622	7 521	8 465	7 109
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	.	11,0	12,3	13,7	15,0	15,7
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	98,7	98,3	97,3	87,5	85,0	83,2
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	81,0	81,9	82,5	81,5	81,4	81,5
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV	%	76,1	77,8	78,3	77,6	77,5	77,6
Podíl čistěných odpadních vod	%	99,3	92,0	97,3	94,1	93,9	99,7
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4) ¹⁾	t/km ²	1,06	1,03	1,08	0,97	0,93	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,50	0,47	0,50	0,39	0,35	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,32	0,34	0,34	0,32	0,34	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	13,49	13,43	14,27	11,20	11,69	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		13,03	13,01	13,89	10,80	11,29	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	13,08	13,19	13,10	11,91	11,77	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		11,34	11,62	11,51	10,37	10,27	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,54	1,41	1,43	1,42	1,38	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	5,30	5,19	5,46	4,91	4,80	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		1,26	1,40	1,70	1,34	1,40	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		2,83	2,72	2,75	2,51	2,38	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 818	2 011	1 844	1 894	2 464	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	316	319	300	343	335	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	10,1	8,6	8,9	13,1	10,3	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	32,1	27,3	26,6	44,9	34,3	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	2 390	2 425	2 647	2 048	2 596	.
z toho nebezpečné odpady	%	8,9	9,7	5,3	4,7	6,2	.
Podíl využitých odpadů	%	16,4	17,4	35,6	23,3	23,8	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)	%	3,9	6,4	23,7	9,4	10,0	.
Podíl odstraněných odpadů	%	23,1	30,9	17,0	16,3	22,6	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 858	2 270	2 760	1 845	1 814	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	1 386 820	2 195 048	2 516 880	1 525 248	1 177 807	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	34,6	36,7	34,8	22,6	18,8	.
nakládání s odpadními vodami	%	18,8	11,1	18,9	13,9	14,8	.
nakládání s odpady	%	12,9	10,9	18,9	14,7	16,1	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	4 545 792	2 940 185	6 567 781	6 890 125	5 785 866	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	14,2	19,2	9,9	8,9	10,1	.
nakládání s odpadními vodami	%	14,6	20,4	9,8	10,5	12,8	.
nakládání s odpady	%	57,9	41,8	72,5	71,0	66,6	.

¹⁾ od roku 2007 včetně emisí z chovů hospodářských zvířat, od roku 2008 navíc včetně emisí ze stavebních činností

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chom- tov	Lito- měřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
Obyvatelstvo k 31. 12.	2005	823 173	134 090	125 231	114 848	85 936	116 836	127 599	118 633
	2010	836 045	135 238	127 218	117 941	87 220	116 797	129 932	121 699
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	2005	2,7	2,8	2,7	3,2	1,6	1,8	3,1	3,5
	2010	3,7	3,3	4,1	3,2	2,3	3,0	4,4	4,7
Přírůstek na 1 000 obyvatel:									
přirozenou měnou	2005-07	0,4	0,4	1,0	0,0	-0,3	-0,1	-0,2	1,8
	2008-10	0,9	0,9	1,9	0,5	0,8	0,6	-0,1	1,9
stěhováním	2005-07	3,3	3,8	0,7	5,5	3,2	0,2	4,3	5,2
	2008-10	1,0	-1,4	2,0	1,7	1,2	-0,4	2,0	2,2
Podíl obyvatel k 31. 12. ve věku (%):									
0-14 let	2005	15,7	15,9	15,8	15,2	15,6	15,6	15,7	15,9
	2010	15,3	15,5	15,2	15,1	15,4	15,0	15,4	15,7
15-64 let	2005	71,7	71,6	73,0	70,9	71,4	72,2	71,5	71,5
	2010	70,7	70,4	72,2	69,7	70,6	71,2	70,4	70,2
65 a více let	2005	12,6	12,6	11,2	13,9	13,0	12,3	12,8	12,6
	2010	14,0	14,1	12,6	15,2	14,0	13,9	14,2	14,0
Průměrný věk k 31. 12.	2005	39,0	39,1	39,4	39,8	39,1	38,8	39,2	39,0
	2010	40,0	40,1	39,4	40,7	40,0	39,9	40,0	39,9
Index stáří (%) (65 a více let / 0-14 let)	2005	80,2	79,1	88,5	91,2	83,4	79,0	81,6	79,0
	2010	91,2	90,7	82,9	101,0	90,7	92,6	92,3	89,3
Index ekonomického zatížení (%) (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let)	2005	39,4	39,7	37,0	41,1	40,1	38,6	39,8	39,8
	2010	41,5	42,1	38,6	43,5	41,6	40,5	42,0	42,4
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2005	70 532	11 000	11 243	7 499	7 457	14 421	10 125	8 787
	2010	61 947	10 730	9 246	7 324	6 495	9 871	9 171	9 110
z toho:									
ženy	2005	36 027	5 508	5 685	3 858	3 767	7 415	5 464	4 330
	2010	30 349	5 126	4 566	3 597	3 027	5 119	4 700	4 214
absolventi škol a mladiství	2005	4 664	827	731	522	481	879	644	580
	2010	3 606	605	488	443	392	584	577	517
osoby se zdravotním postižením	2005	9 137	1 352	1 131	1 221	1 137	1 574	1 487	1 235
	2010	7 611	1 426	1 037	1 051	863	1 051	1 147	1 036
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2005	14 544	2 473	2 075	2 275	1 937	1 930	1 879	1 975
	2010	15 239	2 660	2 264	2 304	1 915	1 945	2 104	2 047
dosažitelní	2005	66 773	10 539	10 532	7 146	7 014	13 666	9 628	8 248
	2010	60 502	10 533	9 105	7 196	6 136	9 702	8 851	8 979
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31. 12. (%):									
ve věku 50 a více let	2005	22,4	24,0	21,0	27,0	24,0	19,9	21,2	22,3
	2010	25,3	26,6	26,1	28,2	26,0	23,9	22,1	24,7
evidovaných 12 a více měsíců	2005	51,2	48,9	52,6	39,8	45,8	63,2	51,6	46,3
	2010	38,9	40,5	38,4	32,2	35,3	42,8	38,8	41,6
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%)	2005	15,4	15,1	15,5	12,1	13,2	21,2	16,8	13,4
	2010	13,9	15,7	13,3	11,5	12,4	16,5	14,0	13,7
v tom: muži	2005	13,6	13,2	14,3	10,2	11,9	18,6	14,8	12,0
	2010	12,1	13,7	11,7	10,4	11,6	13,3	11,2	12,4
ženy	2005	17,7	17,6	16,9	14,9	14,8	24,6	19,1	15,3
	2010	16,5	18,8	15,4	12,9	13,3	21,3	18,6	15,5
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%) ¹⁾	2005	8,3	7,7	8,7	5,1	6,4	14,2	9,1	6,6
	2010	5,5	6,5	5,2	3,8	4,6	7,2	5,6	5,8

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje

dokončení

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chomu- tov	Lito- měřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem - stav v prosinci (%) ²⁾	2005	20,8	18,8	22,8	11,5	22,3	25,4	24,8	19,9
	2010	27,8	29,0	30,4	17,0	29,8	33,0	29,0	26,5
v tom: muži	2005	19,2	17,4	21,4	11,8	22,3	22,3	20,9	18,7
	2010	26,6	28,7	28,8	17,6	30,0	29,7	25,1	26,5
ženy	2005	22,0	19,8	24,0	11,2	22,4	27,9	27,9	20,8
	2010	28,8	29,1	31,7	16,6	29,7	35,7	32,1	26,5
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2005	39,8	32,8	37,1	35,0	29,2	45,5	48,5	48,0
	2010	17,2	17,2	14,7	12,2	13,2	13,3	12,6	12,7
z toho násilné a mravnostní	2005	3,5	3,0	3,0	3,5	2,1	5,3	4,2	3,1
	2010	2,5	2,1	3,0	2,5	1,7	2,8	3,0	2,2
Daňové příjmy obcí od fyzických osob ze závislé činnosti a z podnikání na 1 obyvatele (Kč)	2005	2 441	2 461	2 467	2 235	2 284	2 422	2 498	2 664
	2009	1 983	1 928	1 994	1 823	1 949	2 012	1 982	2 186
Soukromí podnikatelé (živnostníci) - podíl vzniklých na 1 000 obyvatel	2005-07	13,7	13,2	13,7	14,1	13,0	13,7	14,0	14,3
	2008-10	17,6	17,5	18,9	18,9	16,7	16,6	17,2	17,4
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%)	2005	2,2	2,3	2,5	1,6	1,3	1,7	2,8	3,1
	2010	3,3	2,9	3,7	3,3	2,3	2,7	4,2	3,8
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč) ³⁾	2005	26	18	28	10	13	23	14	73
	2009	31	15	31	28	26	25	47	46
Počet bytů na 1 000 obyvatel:									
zahájených	2005-07	6,2	6,6	6,2	8,0	8,8	3,7	5,6	5,0
	2008-10	5,6	4,7	7,3	5,1	7,0	2,8	6,2	6,3
dokončených	2005-07	4,0	4,6	3,4	6,0	3,0	1,7	3,9	5,3
	2008-10	3,8	3,9	3,3	5,4	5,0	2,2	3,2	4,0
Hromadná ubytovací zařízení: hosté na 1 000 obyvatel	2005	468	742	627	381	218	285	481	423
	2010	346	432	394	443	113	242	423	295
průměrná doba pobytu (dny)	2005	4,3	3,7	3,5	4,6	4,9	3,5	6,7	3,8
	2010	4,0	3,5	3,7	3,9	3,9	3,2	6,4	2,8
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):									
orné půdy	2005	34,8	12,3	25,5	58,4	60,2	20,2	17,6	13,0
	2010	34,2	11,4	24,2	58,2	59,7	20,2	17,4	12,5
zastavěných ploch, nádvorí a dopravních ploch	2005	5,4	5,0	4,6	5,7	4,8	6,2	6,4	7,3
	2010	5,6	5,1	4,8	5,7	4,9	6,2	6,5	7,6
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1-3):									
tuhých znečišťujících látek	2005	0,7	0,4	1,4	0,5	0,6	0,9	1,1	0,5
	2009	0,6	0,4	0,9	0,4	0,5	0,6	0,8	0,4
oxidu siřičitého	2005	13,5	1,1	26,7	2,9	8,0	37,3	21,1	16,5
	2009	11,7	1,0	23,2	2,6	6,5	36,2	22,7	5,8
oxidu dusíku	2005	11,5	0,5	27,2	2,4	13,9	17,4	15,3	5,7
	2009	10,4	0,3	23,5	2,4	13,0	17,4	13,5	4,3
oxidu uhelnatého	2005	2,5	2,1	1,9	2,7	2,2	4,1	2,9	2,3
	2009	2,4	1,8	2,3	3,1	2,2	3,7	1,8	2,2

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ údaje za příjemce tzv. "sólo" důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

³⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci